

การวิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงาน
ของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และ
สหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด

นางนภา น่วมศรี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2556

**A Comparative Operating Analysis between the Department of Corrections
Saving and Credit Cooperative Limited (DOC. Coop.) and the Ministry of
Interior Saving and Credit Cooperative Limited (MOI. Coop.)**

Mrs.Napa Noumsree

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Economics

School of Economics

Sukhothai Thammathirat Open University

2013

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด
และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด
ชื่อและนามสกุล นางนภา น่วมศรี
วิชาเอก เศรษฐศาสตร์
สาขาวิชา เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา 1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อภิญา วนเศรษฐ
2. รองศาสตราจารย์ศิริพร สัจจามันท์

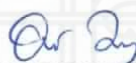
วิทยานิพนธ์นี้ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2556

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

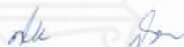
ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์สุนีย์ ศิลปพัฒน์)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อภิญา วนเศรษฐ)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ศิริพร สัจจามันท์)

ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา

(ศาสตราจารย์ ดร. สิริวรรณ ศรีพหล)

ชื่อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด
และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด

ผู้ศึกษา นางนภา น่วมศรี รหัสนักศึกษา 2546000338 **ปริญญา** เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อภิญญา วนเศรษฐ (2) รองศาสตราจารย์ศิริพร สัจจามันท์
ปีการศึกษา 2556

บทคัดย่อ

การศึกษาวินิจฉัยวิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาพรวมในการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด (สอ.รท.) และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด (สอ.มท.) 2) วิเคราะห์เปรียบเทียบผลการดำเนินงานระหว่าง สอ.รท. และ สอ.มท. และ 3) วิเคราะห์เปรียบเทียบจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ของ สอ.รท. และ สอ.มท.

วิธีดำเนินการศึกษา ใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เชิงลึกเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสมาชิก เจ้าหน้าที่ และผู้จัดการสหกรณ์ และนำข้อมูลงบการเงินจากรายงานกิจการประจำปี ตั้งแต่ปี 2551 – 2555 มาวิเคราะห์แนวโน้มจากอัตราส่วนทางการเงิน และวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสหกรณ์เพื่อเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของสหกรณ์ทั้งสองแห่ง

ผลการศึกษาพบว่า 1) สมาชิกของสหกรณ์ทั้งสองแห่งส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีสถานภาพสมรสแล้ว ช่วงอายุ 41 - 50 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ตำแหน่งทางราชการอยู่ในระดับชำนาญงาน สมัครเป็นสมาชิกเพราะต้องการออมทรัพย์ สอ.รท. มีอายุการก่อตั้งน้อยกว่า สอ.มท. แต่มีสมาชิกมากกว่า ทั้งนี้สมาชิกของ สอ.มท. มีระยะเวลาการเป็นสมาชิก รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และอายุราชการมากกว่า รวมทั้งให้ผลตอบแทนแก่สมาชิกมากกว่า มีการรับฝากและให้เงินกู้ที่หลากหลาย และวงเงินกู้สูงกว่า ซึ่งส่งผลให้ สอ.มท. มีสินทรัพย์มากกว่า สมาชิกมีความเชื่อมั่นและพึงพอใจมากกว่า 2) สอ.รท. มีสภาพคล่องทางการเงินและมีการบริหารจัดการทางการเงินที่ดีกว่า ส่วน สอ.มท. มีความสามารถในการเพิ่มรายได้จากดอกเบี้ยมากกว่า แต่การบริหารจัดการทางการเงินค่อนข้างมีความเสี่ยงและมีแนวโน้มที่จะขาดสภาพคล่องทางการเงิน 3) จุดอ่อนและอุปสรรคที่สำคัญของสหกรณ์ทั้งสองแห่งคือมีสำนักงานเพียงแห่งเดียว และสมาชิกไม่ให้ความสำคัญในการมีส่วนร่วมกับสหกรณ์

คำสำคัญ การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน การดำเนินงานของสหกรณ์เจ้าหน้าที่สหกรณ์
สหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์สหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย

Thesis title : A Comparative Operating Analysis between the Department of Corrections Saving and Credit Cooperative Limited (DOC. Coop.) and the Ministry of Interior Saving and Credit Cooperative Limited (MOI. Coop.)

Researcher : Mrs. Napa Noumsree ; **ID :** 2546000338 ; **Degree :** Master of Economics;

Thesis advisors : (1) Dr. Apinya Wanaset, Assistant Professor; (2) Siriporn Sujjanun, Associate Professor; **Academic year :** 2013

Abstract

The objectives of this study were to: 1) study the overall performance of the DOC. Coop. and the MOI. Coop.; 2) comparatively analysis of the performance of the DOC. Coop and the MOI. Coop.; and 3) comparatively analysis of the strengths, weaknesses, opportunities and threats of the DOC. Coop and those of the MOI. Coop.

This study used questionnaires and in-depth interviews as tools to collect data from staff's members and managers of both cooperatives. The financial statements of the cooperatives, in term of fiscal year from 2551 to 2555, were used for analyzing the trend analysis of financial ratios, and the cooperative environment to compare between the performances of two cooperatives.

The results were as follows. 1) The members of both cooperative were mostly male, married, age 41 - 50 years, undergraduate education level, skilled level position. They applied for the cooperatives' members because of saving purpose. The age of DOC. Coop was less than that of the MOI. Coop, but its members were more than that of the MOI. Coop.. The MOI. Coop.. was superior to DOC. Coop., in several aspects, including memberships age status, an average monthly income of members, government official working ages of members, returns to its members, the deposit and variety of loan, and loan ceiling. These resulted in the MOI. Coop had higher assets, confidence and satisfaction of its members and satisfaction of Moi. Coop than those of the DOC. Coop.. 2) The DOC. Coop showed better financial liquidity and financial management than those of MOI. Coop.. However, it had less ability to increase revenues from interest, to handle risky financial management, and to be lack of liquidity trend than those of the MOI. Coop.. 3) Major weaknesses and obstacles of both cooperatives were that each agency was only one office and their members did not realize in the significance of participation with the cooperatives.

Keywords : Financial ratio analysis, The operation of the cooperative, Cooperative officials, The Department of Corrections Saving and Credit Cooperative Limited, The Ministry of Interior Saving and Credit Cooperative Limited

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาวិทยานิพนธ์ในครั้งนี้ บรรลุความสำเร็จได้ด้วยความกรุณาจากคณาจารย์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ความเข้าใจในกระบวนการที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดี ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิญา วนเศรษฐ รองศาสตราจารย์สุณีย์ ศิลพิพัฒน์ และรองศาสตราจารย์ศิริพร สัจจามันท์ ซึ่งได้กรุณาให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษาและ ตรวจแก้ไขข้อผิดพลาดต่างๆ ของวิทยานิพนธ์ พร้อมทั้งขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่สาขาวิชา เศรษฐศาสตร์ทุกท่านที่ให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์และอำนวยความสะดวกต่อการศึกษาและการ จัดทำวิทยานิพนธ์มาโดยตลอด

ขอขอบพระคุณ ท่านอธิบดีกรมราชทัณฑ์ ผู้อำนวยการสำนักและผู้อำนวยการกองสังกัด ส่วนกลางกรมราชทัณฑ์ ผู้บัญชาการเรือนจำและผู้อำนวยการทัณฑสถาน พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ สังกัดกรมราชทัณฑ์ทุกท่านที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าตอบแบบสอบถามและให้การสนับสนุนต่อ การทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ ขอขอบพระคุณท่านพิสนธิ์ นำเฉลิม ผู้บัญชาการเรือนจำจังหวัด สุพรรณบุรี ที่ให้คำชี้แนะและให้การสนับสนุนจนทำให้การจัดทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้สำเร็จ ลุล่วงด้วยดี

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์และเจ้าหน้าที่ทุกท่านของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ที่กรุณาเสียสละเวลา อันมีค่าตอบแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ พร้อมทั้งให้ความอนุเคราะห์เอื้อเฟื้อข้อมูลที่เป็น ประโยชน์ต่อการจัดทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

สิ่งสำคัญที่สุด ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณ คุณบิดา คุณมารดา และคุณพิรพล น่วมศรี (สามี) ที่ให้การสนับสนุนและให้กำลังใจตลอดระยะเวลาของการจัดทำวิทยานิพนธ์ พร้อมทั้งขอขอบคุณ เพื่อนนักศึกษาสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้กันอย่างดี เยี่ยมตลอดมา

สุดท้ายนี้ ผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าวิทยานิพนธ์เล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา สหกรณ์ออมทรัพย์ และเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นทั่วไป หากเกิดความผิดพลาดประการใด ผู้ศึกษา ขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

นภา น่วมศรี

มกราคม 2557

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
กรอบแนวคิดการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	8
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	17
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	23
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	23
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	26
การเก็บรวบรวมข้อมูล	28
การวิเคราะห์ข้อมูล	28
บทที่ 4 ผลการศึกษา.....	37
สถานภาพของประชากรหรือกลุ่มตัวอย่าง.....	37
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
ข้อสรุปที่ได้จากการแสดงความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากกลุ่มตัวอย่าง.....	91

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	92
สรุปการศึกษา	92
อภิปรายผล	101
ข้อเสนอแนะ	103
บรรณานุกรม	106
ภาคผนวก	109
ก ตัวอย่างแบบสอบถาม	110
ข ข้อมูลทั่วไปของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด	125
ค ข้อมูลทั่วไปของสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด	127
ง ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด	130
จ ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด	133
ฉ แผนภูมิเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของสหกรณ์	136
ช ตารางอัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ปี 2551 – 2555	143
ซ ตารางอัตราส่วนที่สำคัญของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ยโดยรวมเปรียบเทียบ กับสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์ กระทรวงมหาดไทย จำกัด ปี 2551 – 2555	146
ประวัติผู้วิจัย	151

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 การสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากประชากรที่เป็นข้าราชการสังกัดกรมราชทัณฑ์ และเป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด.....	25
ตารางที่ 3.2 การสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากประชากรที่เป็นข้าราชการสังกัดกรมราชทัณฑ์ และเป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด.....	26
ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์.....	38
ตารางที่ 4.2 ข้อมูลการเป็นสมาชิกของสหกรณ์.....	41
ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของสมาชิกเกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์.....	46
ตารางที่ 4.4 ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่สหกรณ์.....	51
ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความรู้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์.....	54
ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในปัจจุบันของเจ้าหน้าที่สหกรณ์.....	56
ตารางที่ 4.7 สรุปความเหมือนและความแตกต่างจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด.....	65
ตารางที่ 4.8 เปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด.....	86
ตารางที่ 5.1 เปรียบเทียบแนวโน้มอัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด.....	96

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	4
ภาพที่ 2.1 ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของสหกรณ์ออมทรัพย์.....	16
ภาพที่ 4.1 เปรียบเทียบแนวโน้มอัตราส่วนทุนหมุนเวียนของสหกรณ์ออมทรัพย์ กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ตั้งแต่ปี 2551 - 2555.....	69
ภาพที่ 4.2 เปรียบเทียบแนวโน้มอัตราส่วนสินทรัพย์สภาพคล่องต่อเงินฝากของสหกรณ์ ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ตั้งแต่ปี 2551 - 2555.....	70
ภาพที่ 4.3 เปรียบเทียบแนวโน้มอัตราส่วนสินเชื่อต่อเงินฝากของสหกรณ์ออมทรัพย์ กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ตั้งแต่ปี 2551 - 2555.....	71
ภาพที่ 4.4 เปรียบเทียบแนวโน้มอัตราส่วนสินเชื่อต่อสินทรัพย์รวมของสหกรณ์ออมทรัพย์ กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ตั้งแต่ปี 2551 - 2555.....	72
ภาพที่ 4.5 เปรียบเทียบแนวโน้มอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวมของสหกรณ์ออมทรัพย์ กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ตั้งแต่ปี 2551 - 2555.....	73
ภาพที่ 4.6 เปรียบเทียบแนวโน้มอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์ กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ตั้งแต่ปี 2551 - 2555.....	74
ภาพที่ 4.7 เปรียบเทียบแนวโน้มอัตรากาารหมุนของสินทรัพย์ของสหกรณ์ออมทรัพย์ กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ตั้งแต่ปี 2551 - 2555.....	75
ภาพที่ 4.8 เปรียบเทียบแนวโน้มอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของสหกรณ์ออมทรัพย์ กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ตั้งแต่ปี 2551 - 2555.....	76

สารบัญภาพ(ต่อ)

หน้า

ภาพที่ 4.9	เปรียบเทียบแนวโน้มอัตราผลตอบแทนต่อส่วนกองทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์ กรมราชทัณฑ์ จำกัดและสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ตั้งแต่ปี 2551 - 2555.....	77
ภาพที่ 4.10	เปรียบเทียบแนวโน้มอัตรากำไรสุทธิของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัดตั้งแต่ปี 2551 - 2555.....	78
ภาพที่ 4.11	เปรียบเทียบแนวโน้มอัตราส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้ของสหกรณ์ออมทรัพย์ กรมราชทัณฑ์ จำกัดและสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ตั้งแต่ปี 2551 - 2555.....	79
ภาพที่ 4.12	เปรียบเทียบแนวโน้มอัตราส่วนค่าใช้จ่ายดำเนินงานเทียบกับรายได้รวมของ สหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวง มหาดไทย จำกัด ตั้งแต่ปี 2551 - 2555.....	80
ภาพที่ 4.13	เปรียบเทียบแนวโน้มอัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ของสหกรณ์ออมทรัพย์ กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ตั้งแต่ปี 2551 - 2555.....	81
ภาพที่ 4.14	เปรียบเทียบแนวโน้มอัตรากำไรสุทธิของสหกรณ์ออมทรัพย์ กรมราชทัณฑ์ จำกัดและสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ตั้งแต่ปี 2551 - 2555.....	82
ภาพที่ 4.15	เปรียบเทียบแนวโน้มอัตรากำไรสุทธิของหนี้ของสหกรณ์ออมทรัพย์ กรมราชทัณฑ์ จำกัดและสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ตั้งแต่ปี 2551 - 2555.....	83
ภาพที่ 4.16	การเปรียบเทียบสัดส่วนเงินฝากของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ปี 2555.....	84
ภาพที่ 4.17	การเปรียบเทียบสัดส่วนสินเชื่อของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ปี 2555.....	85

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สหกรณ์ออมทรัพย์ เป็นสถาบันการเงินประเภทหนึ่ง ที่ได้รับการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 วัตถุประสงค์หลักของสหกรณ์ออมทรัพย์ คือ การสร้างเสริมฐานะทางเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ที่ดีของสมาชิกและครอบครัว การส่งเสริมให้สมาชิกออมทรัพย์ด้วยการส่งค่าหุ้นรายเดือน การฝากเงิน และการช่วยให้สมาชิกเข้าถึงแหล่งเงินทุน โดยเฉพาะในสถานะเศรษฐกิจเช่นปัจจุบัน มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องส่งเสริมให้สมาชิกและบุคคลทั่วไปมีนิสัยรักการออมและการรวมกลุ่มเพื่อสร้างผลประโยชน์ตอบแทนร่วมกัน เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แต่สหกรณ์ออมทรัพย์จะมีความแตกต่างไปจากสถาบันการเงินประเภทอื่น เนื่องจากเป็นองค์การธุรกิจของสมาชิก โดยสมาชิกเพื่อสมาชิก ดังนั้นสมาชิกจึงมีฐานะเป็นทั้งเจ้าของ ผู้บริหาร และผู้ใช้บริการไปพร้อมๆ กัน

สหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด (สอ.รท.) ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นสหกรณ์ออมทรัพย์ที่เกิดจากการรวมตัวกันของสมาชิกซึ่งเป็นหรือเคยเป็นข้าราชการหรือลูกจ้างประจำสังกัดกรมราชทัณฑ์ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค หรือเป็นเจ้าของที่ของสหกรณ์ นอกจากนี้ยังมีสมาชิกสมทบ ซึ่งผู้ที่จะเป็นสมาชิกสมทบของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด จะต้องเป็นหรือเคยเป็นข้าราชการหรือลูกจ้างประจำสังกัดกรมราชทัณฑ์ หรือเป็นลูกจ้างชั่วคราวหรือเป็นพนักงานราชการสังกัดกรมราชทัณฑ์ หรือเป็นบิดาหรือมารดาหรือคู่สมรสหรือบุตรของสมาชิก ส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด (สอ.มท.) เป็นสหกรณ์ออมทรัพย์ที่เกิดจากการรวมตัวกันของสมาชิกซึ่งเป็นหรือเคยเป็นข้าราชการหรือลูกจ้างประจำสังกัดกระทรวงมหาดไทย หรือเป็นเจ้าของที่ของสหกรณ์ พร้อมทั้งยังมีสมาชิกสมทบเช่นเดียวกัน โดยผู้ที่จะเป็นสมาชิกสมทบของสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด จะต้องเป็นหรือเคยเป็นข้าราชการหรือลูกจ้างประจำสังกัดกระทรวงมหาดไทย หรือเป็นลูกจ้างชั่วคราวหรือเป็นพนักงานราชการสังกัดกระทรวงมหาดไทย หรือเป็นบิดาหรือมารดาหรือคู่สมรสหรือบุตรของสมาชิก นอกจากนี้ยังมีสมาชิกส่วนหนึ่งเป็นข้าราชการสังกัดกรมราชทัณฑ์ เนื่องจากแต่เดิมกรมราชทัณฑ์เคยเป็นแผนกราชทัณฑ์ สังกัดกระทรวงมหาดไทย ต่อมาในปี พ.ศ. 2545 ได้มีการปฏิรูประบบราชการ จึงได้

โอนย้ายกรมราชทัณฑ์มาสังกัดกระทรวงยุติธรรมจนถึงปัจจุบัน ทำให้ข้าราชการกรมราชทัณฑ์ที่เคยอยู่สังกัดกระทรวงมหาดไทยก่อนปี พ.ศ. 2545 มีโอกาสสมัครเป็นสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด และในปัจจุบันยังมีข้าราชการกรมราชทัณฑ์เข้าไปมีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ เพื่อร่วมกำหนดนโยบายการบริหารสหกรณ์และดูแลผลประโยชน์ของสมาชิกให้ได้รับผลตอบแทนอย่างเท่าเทียมกัน โดยสหกรณ์ทั้งสองแห่งต่างมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อสร้างเสริมฐานะทางเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ที่ดีของสมาชิกและครอบครัวผู้ที่เป็สมาชิก เจ้าหน้าที่ และคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ต่างมีความมุ่งหวังว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ของตนจะเป็นสถาบันการเงินที่มีความมั่นคง มีฐานะทางการเงินที่ดี สามารถเป็นที่พึ่งและสร้างผลตอบแทนอย่างสูงสุดให้แก่สมาชิก

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาสมาชิกที่เป็นข้าราชการกรมราชทัณฑ์ มักกล่าวเปรียบเทียบกับผลตอบแทนที่ตนได้รับจากสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทยจำกัด ข้าราชการกรมราชทัณฑ์บางรายเป็นสมาชิกของทั้งสองสหกรณ์ ทำให้มองเห็นถึงความแตกต่างในผลตอบแทนที่ตนได้รับจากแต่ละสหกรณ์ สมาชิกส่วนมากจะมีความพอใจในผลตอบแทนและบริการด้านต่างๆ ที่ได้รับจากสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ดังนั้น หากมีการศึกษาเพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด จะทำให้ทราบถึงผลการดำเนินงาน จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค และความแตกต่างของสหกรณ์ทั้งสองแห่ง ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อการตัดสินใจของสมาชิกและบุคคลทั่วไปที่ต้องการสมัครเป็นสมาชิกและลงทุนร่วมกับสหกรณ์ อีกทั้งยังเป็นประโยชน์ต่อคณะกรรมการดำเนินการของทั้งสองสหกรณ์ ที่จะนำผลจากการศึกษาไปเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายการดำเนินงานสหกรณ์ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของสหกรณ์ และมีแนวทางการพัฒนารูปแบบการบริหารงานสหกรณ์ให้เกิดประสิทธิภาพ เกิดความคุ้มค่า และเกิดประโยชน์ต่อสมาชิกสหกรณ์อย่างสูงสุด นอกจากผลการดำเนินงานที่ดีและมีประสิทธิภาพของสหกรณ์ออมทรัพย์ จะเป็นประโยชน์ต่อสมาชิก เจ้าหน้าที่ และคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์แล้ว ยังเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติโดยรวม เนื่องจากสหกรณ์ออมทรัพย์เป็นองค์กรที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม จึงควรที่จะส่งเสริมให้สหกรณ์ทั้งสองแห่งมีการพัฒนาให้เป็นสหกรณ์ออมทรัพย์ที่สามารถส่งเสริมและผลักดันให้เกิดการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคมได้อย่างแท้จริง

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาภาพรวมในการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์ กระทรวงมหาดไทย จำกัด

2.2 เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการดำเนินงานระหว่างสหกรณ์ออมทรัพย์ กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด

2.3 เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ของสหกรณ์ ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้นำแนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio Analysis) การวิเคราะห์แนวโน้ม (Trend Analysis) และการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์กรหรือการวิเคราะห์ SWOT ANALYSIS มาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลของสหกรณ์ออมทรัพย์ กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด เพื่อให้บรรลุตาม วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ไว้ดังนี้

3.1 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio Analysis)

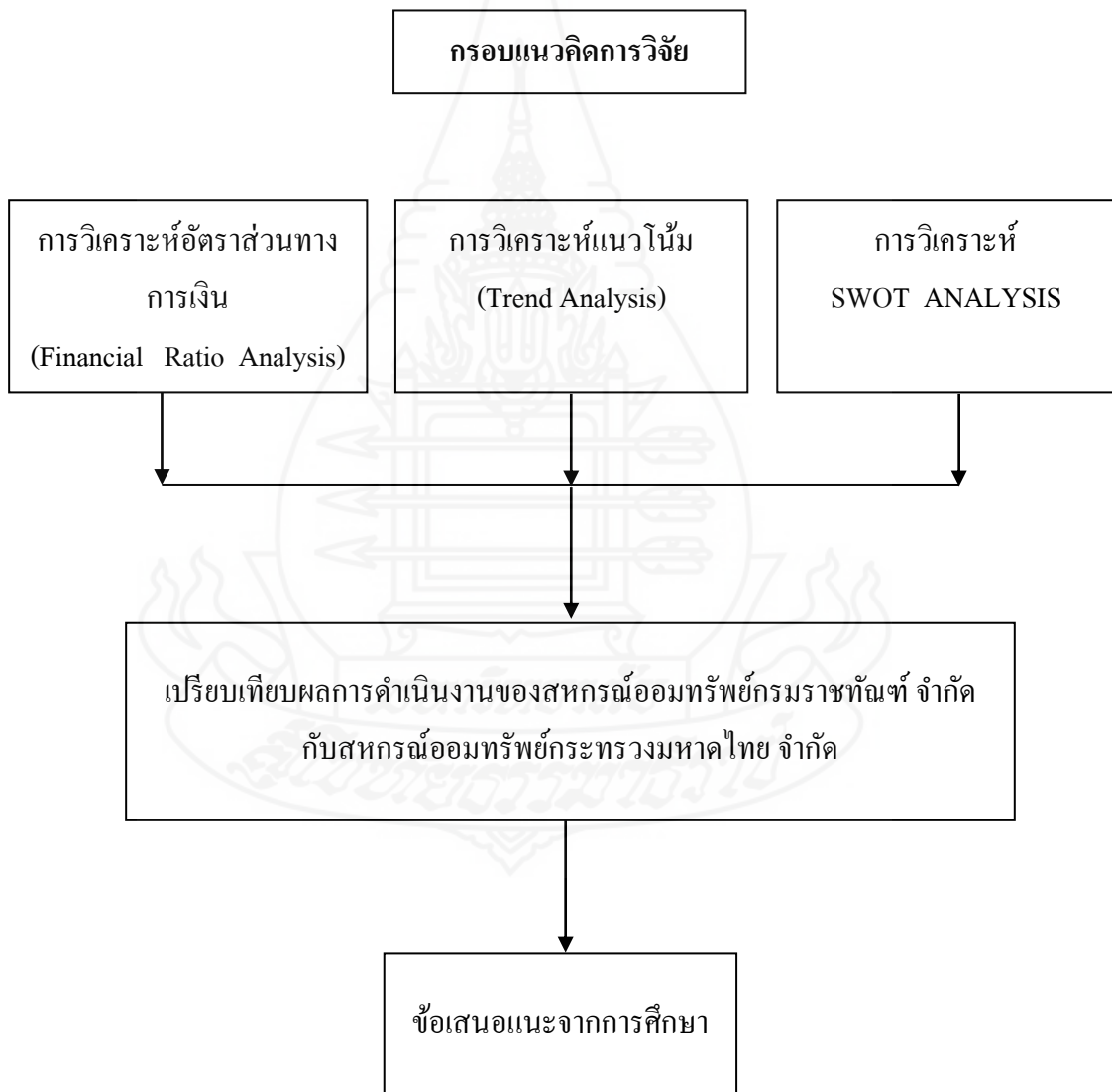
เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทุกัญมิซึ่งเป็นข้อมูลงบการเงินทั้งงบดุลและงบกำไร ขาดทุน จากรายงานกิจการประจำปี ตั้งแต่ปี 2551 - 2555 ของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด โดยนำการวิเคราะห์อัตราส่วนทาง การเงินที่ใช้วิเคราะห์งบการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ และการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน ของธนาคารพาณิชย์ มาใช้ในการวิเคราะห์

3.2 การวิเคราะห์แนวโน้ม (Trend Analysis)

เป็นการวิเคราะห์แนวโน้มจากอัตราส่วนทางการเงินของปีฐานต่อเนื่อง โดยการ นำผลที่ได้จากการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และ สหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ตั้งแต่ปี 2551 – 2555 มาเปรียบเทียบกันให้เห็น แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลงของผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์

3.3 การวิเคราะห์ SWOT ANALYSIS

เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด โดยวิเคราะห์จากข้อมูลทุติยภูมิ ซึ่งรวบรวมจาก เว็บไซต์ วารสาร จุลสาร รายงานกิจการประจำปี ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน รวมทั้งข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จากการตอบแบบสอบถามและการสัมภาษณ์เชิงลึก มาวิเคราะห์เปรียบเทียบจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ตามแนวคิดและหลักการวิเคราะห์ SWOT ANALYSIS โดยมีกรอบแนวคิดการวิจัย ซึ่งสามารถเขียนแผนภูมิแสดงให้เห็นได้ตามภาพที่ 1.1 ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4. ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัย ใช้ข้อมูลของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด โดยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยเพื่อให้สามารถเก็บข้อมูลได้ครอบคลุมและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ดังนี้

4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหาและข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาและข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

4.1.1 ข้อมูลปฐมภูมิจากการตอบแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เชิงลึก จากสมาชิก เจ้าหน้าที่ และผู้จัดการ ของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือนมกราคม - มีนาคม 2556

4.1.2 ข้อมูลทุติยภูมิจากเว็บไซต์ วารสาร จุลสาร และรายงานกิจการประจำปี ตั้งแต่ปี 2551 – 2555 ของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด

4.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

4.2.1 ขอบเขตด้านประชากร แบ่งประชากรออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

กลุ่มที่ 1 ข้าราชการสังกัดกรมราชทัณฑ์ที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และข้าราชการสังกัดกรมราชทัณฑ์ที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ที่คงสภาพสมาชิกอยู่ ณ วันที่ 1 มกราคม 2556

กลุ่มที่ 2 เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด

กลุ่มที่ 3 ผู้จัดการสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และผู้จัดการสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด

4.2.2 ขอบเขตด้านกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการสังกัดกรมราชทัณฑ์ที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด จำนวน 383 คน และข้าราชการสังกัดกรมราชทัณฑ์ที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด จำนวน 343 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของทาโร่ ยามานะ (Taro Yamane) ใช้หลักความน่าจะเป็น ด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified sampling) โดยแยกประชากรออกเป็นกลุ่มย่อยๆ จำนวน 11 กลุ่ม ตามลักษณะการแบ่งเขตพื้นที่ส่วนราชการของกรมราชทัณฑ์ ได้แก่ กลุ่มส่วนกลางกรม กลุ่มเขตอิสระ กลุ่มเขต 1 กลุ่มเขต 2

กลุ่มเขต 3 กลุ่มเขต 4 กลุ่มเขต 5 กลุ่มเขต 6 กลุ่มเขต 7 กลุ่มเขต 8 และกลุ่มเขต 9 แล้วสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) จากกลุ่มประชากรย่อยๆ ทั้ง 11 กลุ่ม สำหรับกลุ่มตัวอย่างของประชากรที่เป็นเจ้าหน้าที่และผู้จัดการของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ประชากรทั้งหมด

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน หมายถึง การวิเคราะห์พิจารณาเทียบเคียงให้เห็นลักษณะที่เหมือนกันหรือต่างกันของอัตราส่วนทางการเงิน

5.2 การดำเนินงานของสหกรณ์ หมายถึง การดำเนินงานของสหกรณ์ด้านการจัดหาเงินทุน การสร้างผลตอบแทนจากการลงทุน การจัดสรรกำไรสุทธิ การจัดสวัสดิการให้ความช่วยเหลือแก่สมาชิก และการพัฒนาบุคลากร

5.3 คณะกรรมการดำเนินการ หมายถึง คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ประกอบด้วยประธานกรรมการหนึ่งคนและกรรมการดำเนินการอีกสิบสี่คน ซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิก

5.4 สมาชิก หมายถึง ผู้ที่มีชื่อและลงลายมือชื่อในบัญชีรายชื่อผู้ที่จะเป็นสมาชิกสหกรณ์หรือ ผู้ที่ได้รับเลือกเข้าเป็นสมาชิกตามข้อบังคับที่ได้ลงลายมือชื่อในทะเบียนสมาชิก และได้ชำระค่าหุ้นตามจำนวนที่จะถือครบถ้วนพร้อมกับได้ชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้าแล้ว

5.5 สมาชิกสมทบ หมายถึง บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่ได้รับเลือกเข้าเป็นสมาชิกสมทบตามข้อบังคับและได้ลงลายมือชื่อในทะเบียนสมาชิกสมทบพร้อมกับได้ชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้าแล้ว

5.6 เจ้าหน้าที่สหกรณ์ หมายถึง บุคคลที่สหกรณ์จ้างให้ปฏิบัติงานในตำแหน่งต่างๆ เช่น ผู้ช่วยหรือรองผู้จัดการ หัวหน้าฝ่าย และเจ้าหน้าที่ประจำฝ่ายต่างๆ ยกเว้น ผู้จัดการสหกรณ์

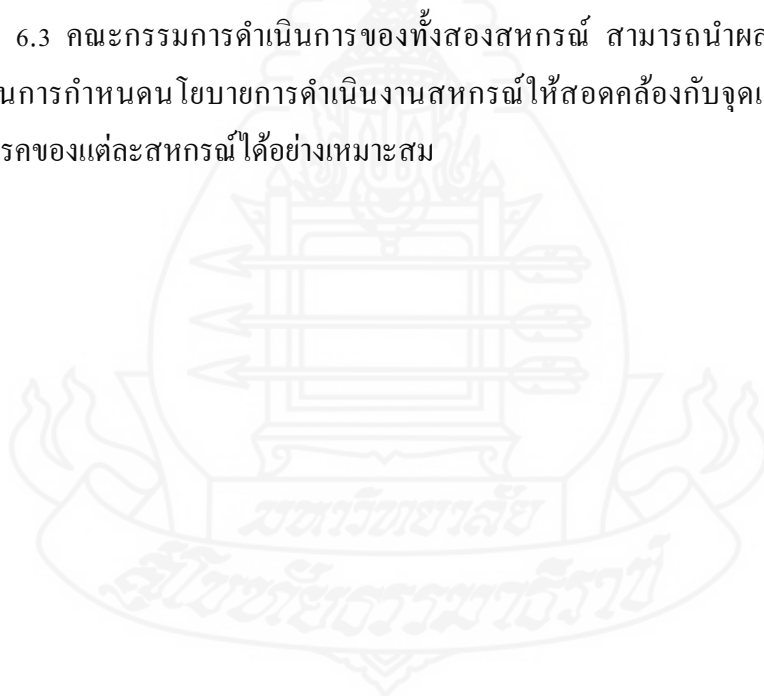
6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ในครั้งนี้มีความสำคัญและมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อคณะกรรมการดำเนินการและสมาชิกของทั้งสองสหกรณ์ รวมทั้งยังเป็นประโยชน์ต่อบุคคลทั่วไปที่มีความสนใจจะสมัครเป็นสมาชิกของสหกรณ์ ดังนี้

6.1 สมาชิกสหกรณ์และบุคคลทั่วไป ได้ทราบผลการดำเนินงานของสหกรณ์ทั้งสองแห่ง และมีข้อมูลประกอบการตัดสินใจที่จะสมัครเป็นสมาชิกหรือลงทุนร่วมกับสหกรณ์

6.2 คณะกรรมการดำเนินการของทั้งสองสหกรณ์ นำผลการศึกษาที่ได้ไปกำหนดแนวทางการพัฒนารูปแบบการบริหารงานสหกรณ์ให้เกิดประสิทธิภาพ เกิดความคุ้มค่า และเกิดประโยชน์ต่อสมาชิกสหกรณ์อย่างสูงสุด รวมทั้งสามารถนำไปเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้

6.3 คณะกรรมการดำเนินการของทั้งสองสหกรณ์ สามารถนำผลจากการวิจัยไปเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายการดำเนินงานสหกรณ์ให้สอดคล้องกับจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของแต่ละสหกรณ์ได้อย่างเหมาะสม

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษา เรื่อง “การวิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด” ครั้งนี้ ต้องใช้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน การวิเคราะห์แนวโน้ม และการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมหรือการวิเคราะห์ SWOT ANALYSIS ของสหกรณ์ ตลอดจนการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องนี้จะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1.1 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน

ความหมายของอัตราส่วนทางการเงิน

อัตราส่วนทางการเงิน เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินฐานะการเงินของสหกรณ์ โดยแสดงให้เห็นในรูปของความสัมพันธ์ระหว่างรายการทางการเงินต่างๆ ในงบดุลและงบกำไรขาดทุน สำหรับระยะเวลาหนึ่ง การแสดงความสัมพันธ์ดังกล่าวอาจแสดงในรูปอัตราส่วนหรือค่าร้อยละ ซึ่งผลที่ได้จากการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินจะเป็นประโยชน์ในการประเมินฐานะการเงิน ประสิทธิภาพและความสามารถในการทำกำไรของสหกรณ์ นอกจากนี้การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน จะทำให้ทราบถึงฐานะทางการเงินของสหกรณ์ และยังเป็นจุดเริ่มต้นของการวางแผนทางการเงิน หลังจากที่ได้ทำการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์แล้ว ก็นำผลที่ได้มาใช้ในการพยากรณ์เพื่อหาข้อมูลในการจัดทำแผนทางการเงินต่อไป จุฑาทิพย์ ภัทราวาท (2540)

สำหรับ วาณี คำดี (2541) ได้อธิบายความหมายของอัตราส่วนทางการเงินไว้ว่า อัตราส่วนทางการเงิน เป็นเครื่องมือวิเคราะห์งบการเงินชนิดหนึ่ง ที่เป็นการเปรียบเทียบระหว่างรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องกันจากงบการเงิน หรือเปรียบเทียบข้อมูลตัวเลขในงบการเงิน ซึ่งได้แก่ งบดุล งบกำไรขาดทุน งบกำไรสะสม ตั้งแต่ 2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกันมาสัมพันธ์กัน

เพื่อหาอัตราส่วนหรืออัตราร้อยละ ความสัมพันธ์ระหว่างรายการอาจเป็นรายการในงบเดียวกัน หรือต่างงบที่อยู่ในช่วงเวลาเดียวกันก็ได้ เช่น เปรียบเทียบรายการในงบดุลด้วยกันหรืองบกำไรขาดทุนด้วยกัน หรือเปรียบเทียบรายการในงบดุลกับงบกำไรขาดทุนที่อยู่ในช่วงเวลาเดียวกัน เป็นต้น และเมื่อแปลความหมายของผลลัพธ์ที่ได้จากการคำนวณอัตราส่วนทางการเงินพร้อมทั้งเปรียบเทียบกับอัตราส่วนทางการเงินในอดีตของกิจการนั้น หรือเปรียบเทียบกับอัตราส่วนทางการเงินของกิจการอื่นที่อยู่ในอุตสาหกรรมเดียวกัน จะช่วยให้เกิดความเข้าใจสภาพทางการเงินและสภาพการดำเนินงานที่แท้จริงเพิ่มขึ้น ซึ่งจะมีประโยชน์อย่างมากในการนำไปใช้ในการตัดสินใจทางการเงินของผู้บริหาร เจ้าหนี้ระยะสั้น เจ้าหนี้ระยะยาว ผู้ถือหุ้น ผู้ลงทุนและบุคคลที่เกี่ยวข้อง

ประโยชน์ของการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน

- 1) ทำให้ทราบสภาพคล่องของธุรกิจและความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นเมื่อถึงกำหนด ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารในการวางแผนควบคุมธุรกิจ และเจ้าหนี้ระยะสั้นในการให้สินเชื่อ
- 2) ทำให้ทราบประสิทธิภาพในการดำเนินงานหรือความสามารถในการใช้สินทรัพย์ของกิจการทั้งประเภทสินทรัพย์หมุนเวียน สินทรัพย์ถาวร เช่น ประสิทธิภาพในการบริหารลูกหนี้ ประสิทธิภาพในการบริหารสินค้า และประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ถาวร ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร เจ้าหนี้และผู้ลงทุน
- 3) ทำให้ทราบความสามารถในการชำระหนี้ระยะยาวและสภาพเสี่ยงของธุรกิจว่ามีโครงสร้างเงินทุนเป็นอย่างไร มีการนำเงินทุนจากแหล่งหนี้สินมาใช้ในกิจการเท่าใดหรือนำเงินจากแหล่งเจ้าของมาใช้มากน้อยเพียงใด และทำให้ทราบความสามารถในการจ่ายคืนเงินต้นและดอกเบี้ยของกิจการ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร เจ้าหนี้ระยะยาวและผู้ลงทุน
- 4) ทำให้ทราบประสิทธิภาพในการทำกำไรต่อยอดขาย ประสิทธิภาพในการทำกำไรจากการใช้สินทรัพย์ และประสิทธิภาพในการทำกำไรจากการใช้เงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้น นโยบายการจ่ายปันผล และข้อมูลต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจลงทุน
- 5) ผู้บริหาร เจ้าหนี้ และผู้ลงทุน ตลอดจนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจได้ข้อมูลจากการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน เพื่อประกอบการตัดสินใจได้ถูกต้องมากยิ่งขึ้น

ข้อจำกัดในการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน

- 1) ความแตกต่างในสถานการณ์และสิ่งแวดล้อม การใช้อัตราส่วนทางการเงินในเชิงเปรียบเทียบระหว่างสหกรณ์จะมีความหมายต่อเมื่ออัตราส่วนทางการเงินที่นำมาเปรียบเทียบนั้นเป็นของสหกรณ์ที่อยู่ในสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมที่ใกล้เคียงกัน
- 2) การกำหนดอัตราส่วนมาตรฐานที่ใช้ในการเปรียบเทียบควรมีการกำหนดเป็นช่วงมากกว่ากำหนดเป็นตัวเลขใดๆ เช่นกรณีของอัตราส่วนมาตรฐานของอัตราส่วนหนี้สินทั้งสิ้นต่อทุน ควรกำหนดอยู่ในช่วง 0.01 ต่อ 1 ถึง 0.02 ต่อ 1 เพื่อให้การประเมินผลการวิเคราะห์ที่มีช่วงการตัดสินใจได้กว้างขึ้น
- 3) การเปลี่ยนแปลงค่าของเงิน จะทำให้การเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินเกิดความไม่แน่นอน เพราะคำนวณมาจากตัวเลขที่มีค่าของเงินแตกต่างกัน เช่น กรณีมูลค่าของสินทรัพย์ถาวรแบบเดียวกันที่ซื้อคนละช่วงเวลาและมีราคาแตกต่างกันมาก จะทำให้การประเมินค่าผลตอบแทนต่อสินทรัพย์คลาดเคลื่อนไปจากที่ควรจะเป็น
- 4) ความเข้าใจที่แตกต่างกัน อัตราส่วนทางการเงินของกิจการที่แตกต่างกันย่อมมีการตีความที่แตกต่างกัน ทำให้เกิดการประเมินเปรียบเทียบผิดพลาดไปจากข้อเท็จจริง ตัวอย่างเช่นกรณีของอัตราส่วนหนี้สินทั้งสิ้นต่อทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์ ไม่สามารถนำไปเปรียบเทียบกับอัตราส่วนดังกล่าวของกิจการธนาคารพาณิชย์ เนื่องจากส่วนประกอบของหนี้สินในส่วนที่เป็นเงินฝากของสหกรณ์ออมทรัพย์ยังมีสัดส่วนมากขึ้นย่อมจะเป็นผลดีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์
- 5) อัตราส่วนทางการเงินเป็นการประเมินข้อมูลจากอดีต เนื่องจากตัวเลขที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินเป็นการใช้ตัวเลขในอดีตนำมาเปรียบเทียบ ดังนั้นผู้วิเคราะห์หรือผู้บริหารควรจะต้องพิจารณาปัจจัยอื่นๆ ที่อาจเปลี่ยนแปลงไปจากอดีตมาพิจารณาควบคู่ไปกับการใช้อัตราส่วนทางการเงินด้วย

ขั้นตอนการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน

การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้ (จุฑาทิพย์ ภัทราวาท 2540)

- 1) รวบรวมข้อมูลจากรายงานทางการเงินต่างๆ งบกำไรขาดทุน และงบดุล
- 2) นำรายการทางการเงินจากงบการเงินมาแทนค่าในสูตร
- 3) แปลความหมายของอัตราส่วนทางการเงินที่คำนวณได้
- 4) เปรียบเทียบและวิเคราะห์ตีความ

การเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงิน

ผลลัพธ์ที่ได้จากการคำนวณอัตราส่วนทางการเงินโดยตัวของมันเอง ไม่สามารถบอกฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของกิจการว่าดีหรือไม่ได้อย่างชัดเจน เช่น อัตราการหมุนของสินค้า 10 ครั้งต่อปี ไม่ทำให้ทราบว่าสินค้าของกิจการจำหน่ายได้เร็วหรือช้า มีความคล่องตัวการจำหน่ายหรือไม่ การที่จะนำอัตราส่วนทางการเงินมาใช้ประโยชน์ได้ ควรมีการเปรียบเทียบเพื่อทราบจุดดีและจุดอ่อนทางการเงินของกิจการ การเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงิน แบ่งได้เป็น 3 วิธี ดังนี้ (วาณี คำดี 2541)

- 1) เปรียบเทียบอัตราส่วนปัจจุบันกับอดีตที่ผ่านมาของกิจการเดียวกัน เช่น เปรียบเทียบอัตราส่วนของปีนี้กับปีที่ผ่านมากลับมาในอดีตว่าดีขึ้นหรือไม่ เป็นต้น
- 2) เปรียบเทียบอัตราส่วนของธุรกิจหนึ่งกับอีกธุรกิจหนึ่งที่อยู่ในอุตสาหกรรมประเภทเดียวกัน โดยเปรียบเทียบในช่วงเวลาเดียวกัน เช่น เปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินของบริษัทน้ำมัน ก. ในปี 2538 กับบริษัทน้ำมัน ข. ในปี 2538 เช่นกัน ทำให้ทราบว่าบริษัทน้ำมัน ก. ดีหรือดีกว่าบริษัทน้ำมัน ข.
- 3) เปรียบเทียบอัตราส่วนของกิจการกับอัตราส่วนมาตรฐาน หรืออัตราส่วนค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรมแต่ละประเภท ซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยอัตราส่วนทางการเงินของกลุ่มธุรกิจที่อยู่ในอุตสาหกรรมประเภทเดียวกัน ซึ่งคำนวณจากข้อมูลของบริษัทหลายๆ แห่งในอุตสาหกรรมประเภทนั้น เช่น อัตราการหมุนของสินค้าของกิจการ 10 ครั้งต่อปี เปรียบเทียบกับอัตราค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรม 15 ครั้งต่อปี แสดงว่าสินค้าของกิจการจำหน่ายได้ช้ากว่ามาตรฐาน

ประเภทของอัตราส่วนทางการเงิน

1. **อัตราส่วนที่ใช้วิเคราะห์สภาพคล่องทางการเงิน (Liquidity Ratios)** ได้แก่
  - 1.1 **อัตราส่วนทุนหมุนเวียน** เป็นอัตราส่วนทางการเงินที่แสดงให้เห็นถึงสภาพคล่องในการดำเนินงานของสหกรณ์ โดยจะแสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีสินทรัพย์หมุนเวียนคิดเป็นกี่เท่าของหนี้สินหมุนเวียน อัตราส่วนดังกล่าวยิ่งมากเท่าใดยิ่งแสดงให้เห็นถึงสภาพคล่องที่มากขึ้นด้วย
  - 1.2 **อัตราส่วนสินทรัพย์สภาพคล่องต่อเงินฝาก (Liquid Asset To Deposits)** เพื่อดูว่าสัดส่วนของสินทรัพย์สภาพคล่องเป็นเท่าใดเมื่อเทียบกับเงินฝาก ยิ่งอัตราส่วนนี้สูง ยิ่งแสดงความสามารถที่จะถอนเงินของผู้ฝากเงินจะยิ่งมีมากขึ้น
  - 1.3 **อัตราส่วนสินเชื่อต่อเงินฝาก (Loans To Deposits)** ถ้าอัตราส่วนนี้มีค่าสูงมากๆ หรือเพิ่มขึ้น จะแสดงว่าสภาพคล่องของสหกรณ์มีระดับลดลงเพราะอัตราส่วนที่สูง แสดง

ว่าสหกรณ์ปล่อยสินเชื่อโดยใช้เงินทุนจากเงินฝาก แต่ถ้าระดับอัตราส่วนใกล้เคียงกับ 1 ต่อ 1 หรือ ร้อยละ 100 หรือเกินกว่านี้ จะสะท้อนว่าสหกรณ์จะเหลือขีดความสามารถในการปล่อยสินเชื่อได้น้อยลง (เพราะนำเงินฝากของลูกค้ำไปปล่อยสินเชื่อเกือบหมดแล้ว) การปล่อยสินเชื่อเพิ่มขึ้น การไปลงทุนในสินทรัพย์สภาพคล่อง การใช้ง่ายในการดำเนินงาน ถ้านำมาจากการกู้ยืมระยะสั้น ภาระผูกพันของสหกรณ์จะเพิ่มขึ้น ซึ่งแสดงถึงสภาพคล่องของสหกรณ์จะลดลง

1.4 อัตราส่วนสินเชื่อต่อสินทรัพย์รวม (Loans Total Assets) สินเชื่อถูกจัดให้เป็นสินทรัพย์เสี่ยง (Risk Assets หรือ Non-Liquid Assets) การปล่อยสินเชื่อไปมักมีกำหนดเวลาที่ลูกค้าจะต้องชำระซึ่งมีทั้งระยะสั้นและระยะยาว การที่อัตราส่วนนี้มีค่าสูงจะส่งผลดีต่อโอกาสการสร้างรายได้จากดอกเบี้ยสินเชื่อ แต่ก็ส่งผลกระทบต่อสภาพคล่องได้ เพราะเงินทุนจะมาจมอยู่ในสินทรัพย์เสี่ยงมากเกินไป และความคล่องตัวทางการเงินที่จะรองรับการถอนเงินของผู้ฝากเงินก็จะน้อยลงด้วย ปัญหาเรื่องสภาพคล่องนี้มีโอกาสจะรุนแรงมากขึ้นถ้าสินเชื่อที่สหกรณ์ปล่อยไปนั้นมีปัญหาเรื่องนี้สูงมาก เพราะไปกระทบต่อกระแสเงินสดที่จะเข้ามาในสหกรณ์ไม่เป็นไปตามกำหนดเวลา

2. อัตราส่วนที่ใช้วิเคราะห์ความสามารถในการก่อหนี้ (Leverage Ratios) ได้แก่

2.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม (Debt To Assets Ratios) อัตราส่วนนี้จะแสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีหนี้สินรวมคิดเป็นกี่เท่าของสินทรัพย์ ซึ่งจะชี้ให้เห็นโครงสร้างเงินทุนของสหกรณ์ว่ามีการใช้ทุนของตนเองมากน้อยแค่ไหน สัดส่วนดังกล่าวยิ่งน้อยจะแสดงให้เห็นว่าสหกรณ์ใช้เงินส่วนที่เป็นทุนของสหกรณ์มากขึ้น

2.2 อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของทุน (Debt To Equity Ratios) อัตราส่วนนี้ ส่วนใหญ่มักจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่ให้เงินกู้แก่สหกรณ์ (เจ้าหนี้) เพราะเป็นสัดส่วนที่แสดงให้เห็นสภาพความเสี่ยงทางการเงิน อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของทุนยิ่งมากขึ้นเท่าใด จะทำให้สภาพความเสี่ยงทางการเงินสูงขึ้นตามไปด้วย

3. อัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถในการใช้สินทรัพย์ (Activity Ratios) ได้แก่

3.1 อัตราการหมุนของสินทรัพย์ แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการใช้สินทรัพย์ของสหกรณ์ว่าสินทรัพย์ของสหกรณ์ 1 บาทนั้นก่อให้เกิดรายได้กลับคืนมาเท่าใด อัตราส่วนดังกล่าวนี้ยิ่งสูงเท่าใดยิ่งแสดงถึงความสามารถในการนำทรัพย์สินไปใช้ให้เกิดรายได้มากขึ้นเท่านั้น

4. อัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถในการทำกำไร (Profit Ability Ratios) ได้แก่

4.1 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ เป็นอัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถในการทำกำไรของสหกรณ์ โดยแสดงให้เห็นว่า สหกรณ์ใช้สินทรัพย์ไป 100 บาท ก่อให้เกิดกำไรกี่บาท อัตราส่วนดังกล่าวยิ่งมากขึ้นเท่าไรยิ่งแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการทำกำไรของสหกรณ์มากขึ้นเท่านั้น

4.2 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น เป็นอัตราส่วนทางการเงินที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการทำกำไรจากทุนสหกรณ์ โดยอัตราส่วนดังกล่าวยิ่งสูงยิ่งแสดงถึงความสามารถในการทำกำไรยิ่งมากขึ้น

4.3 อัตรากำไรสุทธิ เป็นอัตราส่วนทางการเงินที่แสดงให้เห็นความสามารถในการทำกำไรของสหกรณ์ โดยจะชี้ให้เห็นว่า รายได้ของสหกรณ์ 100 บาท ก่อให้เกิดกำไรกี่บาท

4.4 อัตราส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้ จะส่งผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรของสหกรณ์ โดยสหกรณ์ใดมีอัตราส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้น้อยจะมีกำไรมากขึ้น นอกจากนี้ยังจะช่วยให้เห็นถึงความสามารถของฝ่ายจัดการในการบริหารทรัพยากรทางการเงิน โดยมีแนวคิดที่ว่าหากฝ่ายจัดการสามารถลดค่าใช้จ่ายลงได้มากเท่าใดจะส่งผลดีต่อสหกรณ์มากขึ้นเท่านั้น

5. การวิเคราะห์สัดส่วนค่าใช้จ่ายดำเนินงานเทียบกับรายได้รวม (Cost To Income Ratio) เพื่อแสดงประสิทธิภาพในการบริหารต้นทุนค่าใช้จ่ายของสหกรณ์ ถ้าอัตราส่วนยิ่งต่ำ ก็ยิ่งแสดงถึงความสามารถในการบริหารต้นทุนที่ดี และส่งผลกระทบต่อการเติบโตของผลการดำเนินงานของสหกรณ์มากขึ้น

6. การวิเคราะห์อัตราส่วนด้านความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง ได้แก่

6.1 อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ เป็นการดูว่ามีการจัดสรรกำไรเข้าทุนสำรองเท่าไรเมื่อเทียบกับสินทรัพย์รวมเพื่อดูทิศทางการสร้างทุนที่ก่อให้เกิดความมั่นคงในอนาคต

6.2 อัตราการเติบโตของทุน เป็นการดูทิศทางการเติบโตของทุนว่ามีแนวโน้มอย่างไรเพราะจะมีผลกระทบต่ออัตราส่วนหนี้สินต่อทุน

6.3 อัตราการเติบโตของหนี้ เป็นการดูทิศทางการเติบโตของหนี้ว่ามีแนวโน้มอย่างไรเพราะจะมีผลกระทบต่ออัตราส่วนหนี้สินต่อทุน

7. การวิเคราะห์สัดส่วนของเงินฝาก เพื่อให้ทราบว่าเงินฝากแต่ละประเภทคิดเป็นสัดส่วนร้อยละเท่าใด เนื่องจากเงินฝากเป็นแหล่งที่มาของเงินทุนที่สำคัญ การทราบถึงโครงสร้างหรือสัดส่วนของเงินฝากแต่ละประเภท จะทำให้ผู้บริหารสามารถวางแผนการใช้เงินทุน

ดังกล่าวให้เหมาะสมได้ เช่น ถ้าพิจารณาโครงสร้างของเงินฝากแล้วพบว่าสัดส่วนของเงินฝากแบบมีระยะเวลา มีสัดส่วนมากที่สุด สหกรณ์สามารถวางแผนนำเงินทุนเหล่านี้ไปลงทุนแบบระยะยาว เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ได้ แต่ถ้าโครงสร้างของเงินฝากพบว่าสัดส่วนของเงินฝากเป็นแบบเบิกถอนได้ทันทีตลอดเวลามีสัดส่วนมากที่สุด สหกรณ์ก็ควรนำเงินไปลงทุนในหลักทรัพย์หรือปล่อยสินเชื่อในระยะสั้นเพื่อจะให้เงินหมุนเวียนเข้ามาเร็วเพียงพอที่จะรองรับความต้องการเบิกถอนเงินฝากได้ตลอดเวลา เป็นต้น

8. การวิเคราะห์สัดส่วนของสินเชื่อ เพื่อให้ทราบว่าคุณสมบัติของแต่ละประเภทคิดเป็นสัดส่วนร้อยละเท่าใด เพราะจะทำให้ทราบว่าสหกรณ์ปล่อยสินเชื่อใดบ้าง การติดตามภาวะการให้สินเชื่อ จะทำให้สหกรณ์ประเมินได้ว่า ความเสี่ยงของลูกค้าหนี้สินเชื่อทั้งหมดที่สหกรณ์ปล่อยเงินทุนไปในขณะนั้นเป็นอย่างไร นอกจากนี้ ยังนำไปวางแผนเพื่อกระจายความเสี่ยง โดยปล่อยสินเชื่อให้มีความสมดุลกันในทุกภาคส่วนไม่ให้มีการกระจุกตัวในส่วนใดส่วนหนึ่งมากเกินไป

1.2 การวิเคราะห์แนวโน้ม (Trend Analysis)

การวิเคราะห์แนวโน้ม (Trend Analysis) หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าการวิเคราะห์แนวนอน (Horizontal Analysis) เป็นการเปรียบเทียบตัวเลขรายการในงบการเงินของงวดบัญชีหนึ่งกับอีกงวดบัญชีหนึ่งหรือหลายงวดบัญชี เพื่อดูแนวโน้มของรายการต่างๆ ว่ามีแนวโน้มสูงขึ้นหรือลดลงหรือไม่เปลี่ยนแปลง การวิเคราะห์ต้องใช้ตัวเลขในงบการเงินตั้งแต่ 2 งวดบัญชีขึ้นไป การวิเคราะห์แนวโน้มจากข้อมูลในงบการเงินหลายงวดปีต่อเนื่องกัน จะทำให้ผู้วิเคราะห์สามารถมองเห็นแนวโน้มได้ชัดเจนและตีความได้ง่ายขึ้น สามารถสรุปได้ว่าธุรกิจมีแนวโน้มเจริญขึ้นหรือตกต่ำลง นอกจากนี้การวิเคราะห์แนวโน้มยังให้ประโยชน์ในการพยากรณ์เหตุการณ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตได้ด้วย (วาณี คำดี 2541)

การวิเคราะห์แนวโน้มจากอัตราส่วนทางการเงิน

การนำอัตราส่วนทางการเงินในงวดเวลาต่างๆ มาเปรียบเทียบกับหลายๆ ปี อาจทำให้เห็นแนวโน้มผลการดำเนินงาน และฐานะการเงินของบริษัทได้ชัดเจนขึ้น หรือนำผลการคำนวณแนวโน้มอัตราร้อยละปีฐานมาแปลงเป็นอัตราส่วนทางการเงิน โดยนำข้อมูลตัวเลขของปีฐานมาคำนวณอัตราส่วนทางการเงินแล้วนำไปคูณกับอัตราส่วนตัวเลขที่เป็นอัตราร้อยละจะได้ผลลัพธ์เท่ากันกับอัตราส่วนทางการเงินแต่ละปี วาณี คำดี (2541)

โดยการศึกษาครั้งนี้ ใช้วิธีการวิเคราะห์แนวโน้มของอัตราส่วนทางการเงินของปีฐานต่อเนื่องหรือวิธีการเจริญเติบโต (Progressive Year Horizontal Trend Analysis) เป็นการวิเคราะห์แนวโน้มหรือการเปลี่ยนแปลงเพิ่ม (ลด) ของอัตราส่วนทางการเงินของปีก่อนปีที่ต้องการวิเคราะห์หนึ่งปีต่อเนื่องกัน

1.3 การวิเคราะห์ SWOT ANALYSIS

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสหกรณ์ออมทรัพย์ มีวัตถุประสงค์ที่จะดำเนินการตรวจสอบและประเมินสภาพการณ์สภาพแวดล้อมทั้งภายนอกและภายในของสหกรณ์ว่าสิ่งใดเป็นโอกาส (opportunities) หรือเป็นอุปสรรค (threats) สิ่งใดที่เป็นจุดแข็ง (strengths) หรือจุดอ่อน (weaknesses) ของสหกรณ์ โดยมีแนวทางการวิเคราะห์ ดังนี้ จุฑาทิพย์ ภัทราวาท (2540)

1. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในจะช่วยชี้ให้เห็นถึง จุดแข็งและจุดอ่อนของสหกรณ์ สภาพแวดล้อมภายในจะประกอบด้วยปัจจัยที่อยู่ภายในสหกรณ์ ได้แก่ ปัจจัยด้านการจัดการ (management) ปัจจัยด้านการเงิน (finance) และปัจจัยด้านการตลาด (marketing) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในนั้นจะกระทำโดยการประเมินสถานการณ์ของปัจจัยต่างๆ ที่อยู่ในสหกรณ์ ว่าเป็นส่วนที่สหกรณ์สามารถกระทำได้ดี หรือสนับสนุนความก้าวหน้าของสหกรณ์ หรือเป็นส่วนที่ก่อให้เกิดอุปสรรคต่อความสำเร็จของสหกรณ์

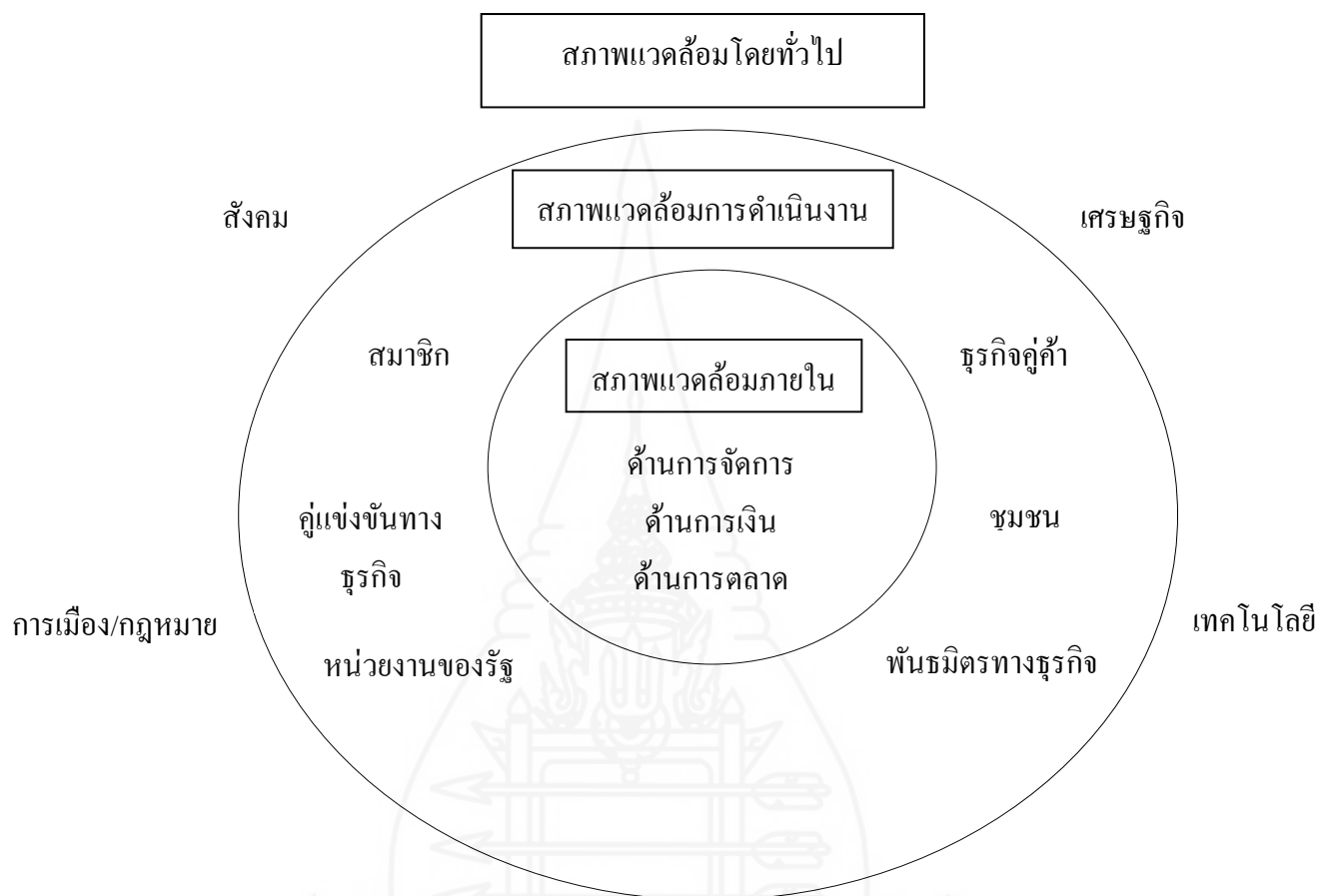
2. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก จะช่วยชี้ให้เห็นถึงโอกาสและอุปสรรคของสหกรณ์ สภาพแวดล้อมภายนอกสหกรณ์จะประกอบด้วย 2 ส่วน คือ สภาพแวดล้อมโดยทั่วไป และสภาพแวดล้อมการดำเนินงาน

2.1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมโดยทั่วไป จะคำนึงถึงสิ่งต่างๆ ได้แก่ เศรษฐกิจ สังคม การเมืองและกฎหมาย และเทคโนโลยี

2.2 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมการดำเนินงาน จะคำนึงถึงสิ่งต่างๆ ได้แก่ สมาชิกสหกรณ์ คู่แข่งขันทางธุรกิจ หน่วยงานของรัฐ ธุรกิจคู่ค้า พันธมิตรทางธุรกิจ และชุมชน

โดยสภาพแวดล้อมของสหกรณ์ออมทรัพย์ สามารถเขียนแผนภูมิแสดงให้เห็นได้ ตามภาพที่ 2.1 ดังนี้

ภาพที่ 2.1 ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของสหกรณ์ออมทรัพย์

จากภาพที่ 2.1 สามารถนำหลักการวิเคราะห์ SWOT ANALYSIS มาใช้วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ได้แก่ ปัจจัยด้านการจัดการ ด้านการเงิน และด้านการตลาด และสภาพแวดล้อมภายนอก ได้แก่ สภาพแวดล้อมการดำเนินงาน คือ สมาชิก คู่แข่งชั้นทางธุรกิจ หน่วยงานของรัฐ ธุรกิจคู่ค้า ชุมชน และพันธมิตรทางธุรกิจ และสภาพแวดล้อมโดยทั่วไป คือ สังคม เศรษฐกิจ การเมือง/กฎหมาย และเทคโนโลยี ของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด เพื่อให้ทราบจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ในการดำเนินงานของทั้งสองสหกรณ์

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ โดยการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน การวิเคราะห์แนวโน้ม และการวิเคราะห์ SWOT ANALYSIS ของสหกรณ์ออมทรัพย์ มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

เรณู เขียมราษฎร์ (2552) ศึกษาการประเมินผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ตำบลบ้านใหม่ จำกัด อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา โดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อประเมินผลการดำเนินงานในปัจจุบัน และศึกษาปัญหาตลอดจนความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์ สำหรับประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ ตำบลบ้านใหม่ จำกัด และศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 300 คน โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ เลือกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วน ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม และประเมินผลการดำเนินงานของสหกรณ์โดยการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน ผลการศึกษา พบว่า สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 41-50 ปี การศึกษาระดับอนุปริญญา เหตุผลที่เข้าร่วมเป็นสมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่ต้องการออมทรัพย์ รองลงมาคือ ต้องการกู้ยืมเงิน โดยมีวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเงินเพื่อใช้จ่ายในการศึกษาของบุคคลในครอบครัว สมาชิกส่วนใหญ่ใช้บริการกู้ยืมเงินแบบสามัญ นอกจากนั้นยังมีการกู้ยืมเงินจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ด้วย ด้านความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์ ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า แผนการดำเนินงานของสหกรณ์มีความเหมาะสม สหกรณ์สามารถดำเนินการตามแผนที่ตั้งไว้ การให้บริการด้านเงินกู้มีความเพียงพอตามความต้องการ วงเงินให้กู้ยืมในปัจจุบันมีความเหมาะสม คุณภาพของบุคลากรมีความเหมาะสม ความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการมีความกระตือรือร้นและความเอาใจใส่ในการให้บริการ ให้บริการด้วยความเที่ยงตรงและเป็นธรรม สถานที่ตั้งของสหกรณ์มีความเหมาะสม ส่วนความคาดหวังของสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์ คือ ต้องการให้สหกรณ์ขยายวงเงินกู้ยืมที่สูงขึ้น จากการใช้อัตราส่วนทางการเงินในการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ พบว่า อัตราส่วนทุนหมุนเวียนมีสภาพคล่องต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น สหกรณ์มีความเสี่ยงทางการเงินสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนทุน มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น สหกรณ์มีเงินทุนมาจากหนี้สินสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน อัตราหมุนของสินทรัพย์ ความสามารถในการนำสินทรัพย์ไปใช้ให้เกิดรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม ความสามารถในการทำกำไรต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน อัตราผลตอบแทนต่อส่วนทุน ความสามารถในการทำกำไรจากทุนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน อัตรากำไรสุทธิ ความสำเร็จจากการดำเนินงานและความสามารถในการทำกำไรต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน อัตราส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้ ความมีประสิทธิภาพในการบริหารงานของ

คณะกรรมการดำเนินการลดลง ส่วนการวิเคราะห์อัตราส่วนจากงบการเงินโดยรวมสหกรณ์ออมทรัพย์ ตำบลบ้านใหม่ จำกัด มีอัตราส่วนเมื่อเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาครั้งต่อไป คือ ควรจะศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องของปัจจัยที่ทำให้สมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์ ตำบลบ้านใหม่ จำกัด กู้เงินและฝากเงินจากแหล่งอื่นๆ ภายนอกสหกรณ์ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการพิจารณา แก้ไข ปรับปรุงการดำเนินงานของสหกรณ์ให้ประสบผลสำเร็จยิ่งขึ้นไป

สุนทรี ถาวร (2546) ศึกษาการสร้างกลยุทธ์โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ SWOT : กรณีศึกษาชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด (ชสอ.) ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกที่ทำให้ ชสอ. มีโอกาส (Opportunities) ทางธุรกิจ คือ ช่องทางการระดมทุนและการลงทุนที่เปิดกว้างมากขึ้น ส่วนปัจจัยที่เป็นอุปสรรค (Threats) ในการดำเนินธุรกิจของ ชสอ. คือ ยังไม่มีการประกาศใช้กฎกระทรวงตามมาตรา 105 วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 ทำให้ ชสอ. เองมีอำนาจกระทำการไม่ต่างกับสหกรณ์สมาชิก เมื่อพิจารณาถึงปัจจัยสภาพแวดล้อมภายใน พบว่า ชสอ. มีจุดแข็ง (Strengths) ในการดำเนินธุรกิจ คือ การดำเนินธุรกิจแบบสหกรณ์มีลูกค้าที่แน่นอน คือ สหกรณ์สมาชิก และมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ขณะเดียวกันพนักงานได้รับผลตอบแทนทั้งในรูปแบบของเงินเดือนและสวัสดิการที่เป็นแรงจูงใจที่ดี ส่วนจุดอ่อน (Weaknesses) คือ การมีสำนักงานเพียงแห่งเดียวอยู่ (กรุงเทพมหานคร) ทำให้ไม่สะดวกในการใช้บริการของสหกรณ์สมาชิก กรรมการมาจากการเลือกตั้งมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 2 ปี ติดต่อกันไม่เกิน 2 วาระ ทำให้ขาดความต่อเนื่องในการบริหาร ดังนั้นกลยุทธ์ที่เหมาะสมในการพัฒนา ชสอ. ในอนาคต ทั้ง 3 ระดับ คือ กลยุทธ์ระดับบริษัท ชสอ. ควรขยายตัวในแนวราบในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจเดิมโดยพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่เข้าไปในตลาดเดิม กลยุทธ์ระดับธุรกิจ ชสอ. ควรเป็นผู้นำด้านต้นทุน โดยเน้นการมีต้นทุนที่ต่ำกว่าคู่แข่งอื่น ส่วนกลยุทธ์ระดับปฏิบัติการ สร้างความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ การมีส่วนร่วมของสหกรณ์สมาชิกให้มากขึ้น การพัฒนาบุคลากรให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง และการดำเนินธุรกิจที่สอดคล้องกับหลักการและอุดมการณ์สหกรณ์ โดยมีข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป คือ นอกจากจะกำหนดขอบเขตการศึกษาเฉพาะปัจจัยสภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจของ ชสอ. เพื่อนำไปสู่ความเป็นศูนย์กลางด้านการเงินของขบวนการสหกรณ์ออมทรัพย์แล้ว ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมถึงการเป็นศูนย์กลางด้านอื่นด้วย จะทำให้ทราบถึงปัจจัยสภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อการดำเนินงานของ ชสอ. โดยรวม ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินงานของ ชสอ. ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ศุภาพร อภิษฐ์ (2550) ศึกษาวิจัยการประเมินผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ตำรวจพะเยา จำกัด มีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินผลการดำเนินงานในปัจจุบัน และศึกษาปัญหา ตลอดจนความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์ สำหรับประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจพะเยา จำกัด โดยการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 300 คน โดยวิธีสุ่มแบบเป็นชั้นภูมิ เลือกกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วน ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม และประเมินผลการดำเนินงานของสหกรณ์โดยการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่เป็นตำรวจชั้นประทวน เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 31 - 40 ปี สถานภาพสมรส มีรายได้ ระหว่าง 13,000 - 17,000 บาท การศึกษาระดับปริญญาตรี สมัครเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์ โดยมีวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเงินเพื่อนำมาใช้จ่ายในครอบครัว ส่วนใหญ่ใช้บริการเงินกู้ประเภทสามัญ นอกจากสหกรณ์แล้วสมาชิกยังมีการกู้ยืมเงินจากธนาคารอาคารสงเคราะห์เพื่อที่อยู่อาศัย สมาชิกส่วนใหญ่ไม่มีเงินออมกับทางสหกรณ์และสถาบันการเงินอื่นๆ ด้านความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์ ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า แผนการดำเนินงานของสหกรณ์มีความเหมาะสม การให้บริการด้านเงินกู้มีความเพียงพอตามความต้องการ วงเงินให้กู้ยืมในปัจจุบันมีความเหมาะสม เจ้าหน้าที่สหกรณ์ให้ความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการ มีความถูกต้องและเชื่อถือได้ในการปฏิบัติงาน ให้บริการด้วยความเที่ยงตรงและเป็นธรรม สถานที่ของสหกรณ์มีความเหมาะสม ส่วนความคาดหวังของสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์ คือ ต้องการให้สหกรณ์มีการขยายวงเงินกู้ที่สูงขึ้น จากการใช้อัตราส่วนทางการเงินในการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ พบว่าอัตราส่วนทุนหมุนเวียนมีสภาพคล่องที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น สหกรณ์มีความเสี่ยงทางการเงินที่สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนทุนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น สหกรณ์มีเงินทุนมาจากหนี้สินสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน อัตราหมุนของสินทรัพย์ ความสามารถในการนำสินทรัพย์ไปใช้ให้เกิดรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม ความสามารถในการทำกำไรต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน อัตรากำไรสุทธิ ความสำเร็จจากการดำเนินงานและความสามารถในการทำกำไรต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ความมีประสิทธิภาพในการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการลดลง ส่วนการวิเคราะห์อัตราส่วนจากงบการเงินโดยรวมสหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจพะเยา จำกัด มีอัตราส่วนเมื่อเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

ตารางสรุปผลงานวิจัยเกี่ยวข้อง

ผู้ศึกษา (ปีที่ศึกษา)	เรื่อง	เครื่องมือวิเคราะห์	ข้อมูล	ผลการศึกษา
เรณู เขียมราษฎร์ (2552)	- การประเมินผล การดำเนินงานของ สหกรณ์ออมทรัพย์ ตำบลบ้านใหม่ จำกัด อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา	1. แบบสอบถาม 2. การวิเคราะห์ อัตราส่วนทางการเงิน	- สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่ เป็นเพศ ชาย อายุระหว่าง 41- 50 ปี การศึกษา ระดับอนุปริญญา เหตุผลที่เข้าร่วม เป็นสมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่ต้องการ ออมทรัพย์ สมาชิกที่กู้เงินส่วนใหญ่ ใช้บริการกู้ยืมเงินแบบสามัญ นอกจากนั้นยังมีการกู้ยืมเงินจาก ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ ด้วย สมาชิกส่วนใหญ่มีความคิดเห็น เกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์ว่า มีความเหมาะสมแล้วแต่ต้องการให้ สหกรณ์ขยายวงเงินกู้ยืมที่สูงขึ้น	- อัตราส่วนจากงบการเงินโดยรวมของ สหกรณ์ออมทรัพย์ ตำบลบ้านใหม่ จำกัด มีอัตราส่วนเมื่อเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ มาตรฐาน

ผู้ศึกษา (ปีที่ศึกษา)	เรื่อง	เครื่องมือวิเคราะห์	ข้อมูล	ผลการศึกษา
สุนทรี ดาวร (2546)	- การสร้างกลยุทธ์โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ SWOT : กรณีศึกษาชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด (ชสอ.)	1. การวิเคราะห์ SWOT	- โอกาส คือ ช่องทางการระดมทุน และการลงทุนที่เปิดกว้างมากขึ้น - อุปสรรค คือ ยังไม่มีการประกาศใช้กฎกระทรวงตามมาตรา 105 วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 - จุดแข็ง คือ มีลูกค้าที่แน่นอน พนักงานได้รับผลตอบแทนทั้งในรูปแบบของเงินเดือนและสวัสดิการที่เป็นแรงจูงใจที่ดี - จุดอ่อน คือ การมีสำนักงานเพียงแห่งเดียว ขาดความต่อเนื่องในการบริหารจากการเปลี่ยนคณะกรรมการตามวาระ	- กลยุทธ์ที่เหมาะสมในการพัฒนา ชสอ. ในอนาคต ทั้ง 3 ระดับ คือ 1. กลยุทธ์ระดับบริษัท ควรขยายตัวในแนวราบ และพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่เข้าไปในตลาดเดิม 2. กลยุทธ์ระดับธุรกิจ ควรเป็นผู้นำด้านต้นทุน โดยเน้นการมีต้นทุนที่ต่ำกว่าคู่แข่ง 3. กลยุทธ์ระดับปฏิบัติการ สร้างความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ การมีส่วนร่วมของสมาชิกให้มากขึ้น พัฒนาบุคลากรให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง และการดำเนินธุรกิจที่สอดคล้องกับหลักการและอุดมการณ์สหกรณ์

ผู้ศึกษา (ปีที่ศึกษา)	เรื่อง	เครื่องมือวิเคราะห์	ข้อมูล	ผลการศึกษา
สุภาพร อภิษฐ์ (2550)	ศึกษาวิจัยการ ประเมินผลการ ดำเนินงานของ สหกรณ์ออมทรัพย์ ตำรวจพะเยา จำกัด	แบบสอบถาม และ ประเมินผลการ ดำเนินงานของสหกรณ์ โดยการวิเคราะห์ อัตราส่วนทางการเงิน	สมาชิกส่วนใหญ่เป็นตำรวจชั้น ประทวน เพศชาย อายุ 31 - 40 ปี สถานภาพสมรส มีรายได้ ระหว่าง 13,000 - 17,000 บาท การศึกษาระดับ ปริญญาตรี มีวัตถุประสงค์ในการกู้ยืม เงินเพื่อนำมาใช้จ่ายในครอบครัว ส่วนใหญ่ใช้บริการเงินกู้ประเภท สามัญ และยังมี การกู้ยืมเงินจาก ธนาคารอาคารสงเคราะห์เพื่อที่อยู่ อาศัย สมาชิกส่วนใหญ่ไม่มีเงินออม สมาชิกส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการ ดำเนินงานของสหกรณ์มีความ เหมาะสม แต่ต้องการให้สหกรณ์มี การขยายวงเงินกู้ที่สูงขึ้น	การวิเคราะห์อัตราส่วนจากงบการเงิน โดยรวมมีอัตราส่วนเมื่อเทียบกับเกณฑ์ มาตรฐานส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำกว่า เกณฑ์มาตรฐาน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษา การวิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ในครั้งนี้ ได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัย เกี่ยวกับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ไว้ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่

1.1 ข้าราชการสังกัดกรมราชทัณฑ์ที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด ที่คงสภาพสมาชิกอยู่ ณ วันที่ 1 มกราคม 2556 จำนวน 8,766 คน โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 383 คน และข้าราชการสังกัดกรมราชทัณฑ์ที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กระทรวงมหาดไทย จำกัด ที่คงสภาพสมาชิกอยู่ ณ วันที่ 1 มกราคม 2556 จำนวน 2,401 คน โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 343 คน

1.2 เจ้าหน้าที่สหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด จำนวน 18 คน และเจ้าหน้าที่ สหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด จำนวน 25 คน

1.3 ผู้จัดการสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด จำนวน 1 คน และผู้จัดการ สหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด จำนวน 1 คน

การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเจ้าหน้าที่และผู้จัดการสหกรณ์ออมทรัพย์กรม ราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดย ใช้ประชากรทั้งหมด ส่วนการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นตัวแทนประชากรของกลุ่มที่เป็น สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ใช้วิธีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) โดยกำหนด ค่าความคาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับร้อยละ 0.05 มีสูตรการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

การคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด

$$\text{สูตร } n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

กำหนดให้ n คือ ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

N คือ จำนวนประชากรทั้งหมด

e คือ ค่าความคลาดเคลื่อนสูงสุดที่ยอมรับให้เกิดขึ้นได้

ดังนั้น ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด คือ

$$n = \frac{8,766}{1 + 8,766 (0.05)^2} = 382.5442 \text{ หรือ } 383 \text{ คน}$$

และขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด คือ

$$n = \frac{2,401}{1 + 2,401(0.05)^2} = 342.8775 \text{ หรือ } 343 \text{ คน}$$

การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ได้มาโดยใช้หลักความน่าจะเป็น ด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified sampling) โดยแยกประชากรออกเป็นกลุ่มประชากรย่อยๆ จำนวน 11 กลุ่ม ตามลักษณะการแบ่งเขตพื้นที่ส่วนราชการของกรมราชทัณฑ์ ได้แก่ กลุ่มส่วนกลางกรม, กลุ่มเขตอิสระ กลุ่มเขต 1 กลุ่มเขต 2 กลุ่มเขต 3 กลุ่มเขต 4 กลุ่มเขต 5 กลุ่มเขต 6 กลุ่มเขต 7 กลุ่มเขต 8 และกลุ่มเขต 9 แล้วสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) จากกลุ่มประชากรย่อยๆ ทั้ง 11 กลุ่ม เพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของขนาดกลุ่มตัวอย่างและกลุ่มประชากร โดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากประชากรที่เป็นข้าราชการสังกัดกรมราชทัณฑ์และเป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด สามารถแสดงรายละเอียดได้ดังตารางที่ 3.1 และสามารถแสดงการสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากประชากรที่เป็นข้าราชการสังกัดกรมราชทัณฑ์และเป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ได้ดังรายละเอียดในตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.1 การสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากประชากรที่เป็นข้าราชการสังกัดกรมราชทัณฑ์และเป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด

ประชากรย่อย จำนวน 11 กลุ่ม แบ่งตามลักษณะการแบ่งเขตพื้นที่ ส่วนราชการของกรมราชทัณฑ์	จำนวนประชากรกลุ่มย่อย ทั้งหมด (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จากประชากรกลุ่มย่อย (คน)
ส่วนกลางกรม	319	14
เขตอิสระ	2136	94
เขต 1	971	42
เขต 2	559	24
เขต 3	834	36
เขต 4	847	37
เขต 5	825	36
เขต 6	690	30
เขต 7	450	20
เขต 8	523	23
เขต 9	612	27
รวม	8,766	383

ตารางที่ 3.2 การสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากประชากรที่เป็นข้าราชการสังกัดกรมราชทัณฑ์และเป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด

ประชากรย่อย จำนวน 11 กลุ่ม แบ่งตามลักษณะการแบ่งเขตพื้นที่ ส่วนราชการของกรมราชทัณฑ์	จำนวนประชากรกลุ่มย่อย ทั้งหมด (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จากประชากรกลุ่มย่อย (คน)
ส่วนกลางกรม	122	17
เขตอิสระ	856	122
เขต 1	265	38
เขต 2	148	21
เขต 3	154	22
เขต 4	154	22
เขต 5	106	15
เขต 6	110	16
เขต 7	141	20
เขต 8	167	24
เขต 9	178	26
รวม	2,401	343

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

2.1.1 แบบสอบถาม

2.1.2 แบบสัมภาษณ์เชิงลึก

2.2 รายละเอียดการใช้เครื่องมือ มีดังนี้

2.2.1 เครื่องมือที่เป็นแบบสอบถาม จะแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ชุด คือ

ชุดที่ 1 ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมาชิกสหกรณ์

ชุดที่ 2 ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเจ้าหน้าที่สหกรณ์

2.2.2 เครื่องมือที่เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้จัดการสหกรณ์

2.3 ลักษณะและรูปแบบของเครื่องมือ มีดังนี้

2.3.1 แบบสอบถามชุดที่ 1 ประกอบด้วยคำถามปลายปิดและปลายเปิด โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์ ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับ เพศ สถานภาพทางครอบครัว อายุ การศึกษา ระดับตำแหน่ง และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ตอนที่ 2 สอบถามข้อมูลการเป็นสมาชิกของสหกรณ์ ประกอบด้วย ระยะเวลาการเป็นสมาชิกของสหกรณ์ เหตุผลที่เข้าร่วมเป็นสมาชิกของสหกรณ์ ข้อมูลการฝากเงินกับสหกรณ์ และข้อมูลการกู้เงินของสหกรณ์

ตอนที่ 3 สอบถามความคิดเห็นของสมาชิกเกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์ ด้านการจัดการ และด้านการตลาดของสหกรณ์ โดยกำหนดตัวเลือกการแสดงความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ คือ ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด, ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก, ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง, ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย, ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด รวมทั้งสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อจำกัดและอุปสรรคในการใช้บริการจากสหกรณ์โดยใช้คำถามปลายเปิด

2.3.2 แบบสอบถามชุดที่ 2 ประกอบด้วยคำถามปลายปิดและปลายเปิด โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับ เพศ สถานภาพทางครอบครัว อายุ การศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระยะเวลาการปฏิบัติงาน และความพึงพอใจกับงานที่ได้รับมอบหมายในปัจจุบัน

ส่วนที่ 2 สอบถามความรู้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์ โดยกำหนดตัวเลือกระดับความรู้ความเข้าใจออกเป็น 5 ระดับ คือ ระดับ 5 หมายถึง มากที่สุด ระดับ 4 หมายถึง มาก, ระดับ 3 หมายถึง ปานกลาง, ระดับ 2 หมายถึง น้อย, ระดับ 1 หมายถึง น้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในปัจจุบันของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ โดยกำหนดตัวเลือกระดับความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ คือ ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด, ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก, ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง, ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย, ระดับ 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วย รวมทั้งสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานโดยใช้คำถามปลายเปิด

2.3.3 แบบสัมภาษณ์ผู้จัดการสหกรณ์ เป็นการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 สัมภาษณ์ข้อมูลทั่วไปของผู้จัดการสหกรณ์ ประกอบด้วย ชื่อ นามสกุล อายุ ตำแหน่ง ระยะเวลาการเป็นกรรมการ ระดับการศึกษา และวันเวลาที่สัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 สัมภาษณ์เกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์ด้านการจัดการด้านการเงิน และด้านการตลาด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ มีวิธีการรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ และข้อมูลทุติยภูมิ ดังนี้

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ

3.1.1 ข้อมูลปฐมภูมิจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยจะเดินทางไปแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง แต่สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยไม่สามารถเดินทางไปแจกแบบสอบถามด้วยตนเองได้ ผู้วิจัยจะทำการส่งแบบสอบถามให้หน่วยงานที่กลุ่มตัวอย่างปฏิบัติงานอยู่ทางไปรษณีย์ พร้อมทั้งให้หน่วยงานของผู้ตอบแบบสอบถามรวบรวมส่งกลับคืนทางไปรษณีย์ ภายใน 15 วัน

3.1.2 ข้อมูลปฐมภูมิจากแบบสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยจะเดินทางไปสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ เก็บรวบรวมข้อมูลจากเว็บไซต์ วารสาร จุลสาร เอกสารที่เกี่ยวข้อง รายงานประจำปีของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และรายงานกิจการประจำปีของสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio Analysis)

4.2 การวิเคราะห์แนวโน้ม (Trend Analysis)

4.3 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมหรือการวิเคราะห์ SWOT ANALYSIS

โดยมีวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio Analysis) ประกอบด้วย

1.1 การวิเคราะห์อัตราส่วนวัดสภาพคล่องทางการเงิน (Liquidity Ratios) ได้แก่ อัตราส่วนทุนหมุนเวียน อัตราส่วนสินทรัพย์สภาพคล่องต่อเงินฝาก อัตราส่วนสินเชื่อต่อเงินฝาก และอัตราส่วนสินเชื่อต่อสินทรัพย์รวม

1.1.1 อัตราส่วนทุนหมุนเวียน คำนวณจากสูตร

$$\text{อัตราส่วนทุนหมุนเวียน} = \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$$

1.1.2 อัตราส่วนสินทรัพย์สภาพคล่องต่อเงินฝาก คำนวณจากสูตร

$$\text{อัตราส่วนสินทรัพย์สภาพคล่องต่อเงินฝาก} = \frac{\text{สินทรัพย์สภาพคล่อง}}{\text{เงินฝาก}} \times 100$$

1.1.3 อัตราส่วนสินเชื่อต่อเงินฝาก คำนวณจากสูตร

$$\text{อัตราส่วนสินเชื่อต่อเงินฝาก} = \frac{\text{เงินให้สินเชื่อ}}{\text{เงินฝาก}} \times 100$$

1.1.4 อัตราส่วนสินเชื่อต่อสินทรัพย์รวม คำนวณจากสูตร

$$\text{อัตราส่วนสินเชื่อต่อสินทรัพย์รวม} = \frac{\text{เงินให้สินเชื่อ}}{\text{สินทรัพย์รวม}} \times 100$$

1.2 การวิเคราะห์อัตราส่วนที่ใช้วิเคราะห์ความสามารถในการก่อหนี้ (Leverage Ratios) ได้แก่ อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม และอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนกองทุน

1.2.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม คำนวณจากสูตร

$$\text{อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม} = \frac{\text{หนี้สินรวม}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$$

1.2.2 อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น คำนวณจากสูตร

$$\text{อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น} = \frac{\text{หนี้สินรวม}}{\text{ทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์}}$$

1.3 การวิเคราะห์อัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถในการใช้สินทรัพย์ (Activity Ratios) ได้แก่ อัตราการหมุนของสินทรัพย์ คำนวณจากสูตร

$$\text{อัตราการหมุนของสินทรัพย์} = \frac{\text{ยอดรวมรายได้ทั้งสิ้น}}{\text{สินทรัพย์รวมถัวเฉลี่ย}}$$

1.4 การวิเคราะห์อัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถในการทำกำไร (Profit Ability Ratios) ได้แก่ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตรากำไรสุทธิ และอัตราส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้

1.4.1 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ คำนวณจากสูตร

$$\text{อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์} = \frac{\text{กำไรสุทธิประจำปี}}{\text{สินทรัพย์รวมถัวเฉลี่ย}} \times 100$$

1.4.2 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น คำนวณจากสูตร

$$\text{อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น} = \frac{\text{กำไรสุทธิประจำปี}}{\text{ทุนของสหกรณ์ถัวเฉลี่ย}} \times 100$$

1.4.3 อัตราส่วนกำไรสุทธิ คำนวณจากสูตร

$$\text{อัตราส่วนกำไรสุทธิ} = \frac{\text{กำไรสุทธิประจำปี}}{\text{รายได้รวม}} \times 100$$

1.4.4 อัตราส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้ คำนวณจากสูตร

$$\text{อัตราส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้} = \frac{\text{ค่าใช้จ่าย}}{\text{รายได้}} \times 100$$

1.5 การวิเคราะห์อัตราส่วนค่าใช้จ่ายดำเนินงานเทียบกับรายได้รวม คำนวณจากสูตร

$$\text{อัตราส่วนค่าใช้จ่ายดำเนินงานเทียบกับรายได้รวม} = \frac{\text{ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน}}{\text{สินทรัพย์ก่อรายได้เฉลี่ย}} \times 100$$

1.6 การวิเคราะห์อัตราส่วนด้านความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง ประกอบด้วย อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ อัตราการเติบโตของทุน และอัตราการเติบโตของหนี้

1.6.1 อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ คำนวณจากสูตร

$$\text{อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์} = \frac{\text{ทุนสำรอง}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้น}}$$

1.6.2 อัตราการเติบโตของทุน คำนวณจากสูตร

$$\text{อัตราการเติบโตของทุน} = \frac{\text{ทุนของสหกรณ์ปัจจุบัน} - \text{ทุนของสหกรณ์ปีก่อน}}{\text{ทุนของสหกรณ์ปีก่อน}} \times 100$$

1.6.3 อัตราการเติบโตของหนี้ จำนวนจากสูตร

$$\text{อัตราการเติบโตของหนี้} = \frac{\text{หนี้สินทั้งสิ้นปีปัจจุบัน} - \text{หนี้สินทั้งสิ้นปีก่อน} \times 100}{\text{หนี้สินทั้งสิ้นปีก่อน}}$$

1.7 การวิเคราะห์สัดส่วนของเงินฝาก จำนวนจากสูตร

$$\text{สัดส่วนของเงินฝากแต่ละประเภท} = \frac{\text{เงินฝากแต่ละประเภท}}{\text{เงินฝากรวม}} \times 100$$

1.8 การวิเคราะห์สัดส่วนของสินเชื่อ จำนวนจากสูตร

$$\text{สัดส่วนของสินเชื่อแต่ละประเภท} = \frac{\text{สินเชื่อแต่ละประเภท}}{\text{สินเชื่อรวม}} \times 100$$

2. การวิเคราะห์แนวโน้ม (Trend Analysis)

เป็นการวิเคราะห์แนวโน้มจากอัตราส่วนทางการเงินของปีฐานต่อเนื่อง โดยการนำอัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ตั้งแต่ปี 2551 – 2555 มาเปรียบเทียบกับกันให้เห็นแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลงของผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์ได้ชัดเจนขึ้น เพื่อเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของสหกรณ์ทั้งสองแห่ง

3. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมหรือการวิเคราะห์ SWOT ANALYSIS

เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกของสหกรณ์ว่าสิ่งใดเป็นจุดแข็ง (strengths) สิ่งใดที่เป็นจุดอ่อน (weaknesses) สิ่งใดที่เป็นโอกาส (opportunities) สิ่งใดที่เป็นอุปสรรค (threats) ของสหกรณ์ โดยมีการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

3.1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในจะช่วยชี้ให้เห็นถึง จุดแข็งและจุดอ่อนของสหกรณ์ สภาพแวดล้อมภายใน ประกอบด้วยปัจจัยที่อยู่ภายในสหกรณ์ ได้แก่ การจัดการ (management) การเงิน (finance) และการตลาด (marketing) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในนั้น จะกระทำโดยการประเมินสถานการณ์ของปัจจัยต่างๆ ที่อยู่ภายในสหกรณ์ ว่าเป็นส่วนที่สหกรณ์สามารถกระทำได้ดี หรือสนับสนุนความก้าวหน้าของสหกรณ์หรือเป็นส่วนที่ก่อให้เกิดอุปสรรคต่อความสำเร็จของสหกรณ์ โดยจะวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในด้านต่างๆ ได้แก่

3.1.1 ด้านการจัดการ

การวิเคราะห์ด้านการจัดการจะคำนึงถึงประเด็นต่างๆ ดังนี้

- โครงสร้างการบริหารงาน
- การมีส่วนร่วมของสมาชิกในการจัดการสหกรณ์
- ทัศนคติของผู้บริหาร และคณะกรรมการดำเนินงานสหกรณ์
- สไตล์การบริหารงานของผู้บริหาร/คณะกรรมการดำเนินงานสหกรณ์
- ภาพลักษณ์ของสหกรณ์
- วัฒนธรรมองค์กร
- กระบวนการในการทำงาน และระบบการประสานงานภายใน
- ระบบข้อมูลข่าวสารเพื่อการจัดการ
- ศักยภาพของบุคลากรของสหกรณ์
- ความเหมาะสมของคนกับงาน
- บรรยากาศในการทำงานของเจ้าหน้าที่สหกรณ์
- การมีส่วนร่วมของพนักงาน
- ความรู้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับสหกรณ์

3.1.2 ด้านการเงิน

การวิเคราะห์ด้านการเงินจะคำนึงถึงประเด็นต่างๆ ดังนี้

- โครงสร้างเงินทุน
- การวางแผนทางการเงิน

- การจัดทำงบประมาณ
- ระบบควบคุมภายใน
- ต้นทุนเงินทุน
- นโยบายเงินปันผล
- การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน

3.1.3 ด้านการตลาด

การวิเคราะห์ด้านการตลาดจะคำนึงถึงประเด็นต่างๆ ดังนี้

1) บริการ ได้แก่

- ประเภทต่างๆ ของบริการด้านการออมและการให้กู้
- ความรู้สึกของสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์ และบริการด้านต่างๆ
- สวัสดิการประเภทต่างๆ

2) อัตราดอกเบี้ย

- การเปรียบเทียบอัตราดอกเบี้ย เงินฝาก และเงินกู้ระหว่างสหกรณ์กับ
ธุรกิจคู่แข่ง (เช่น ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารออมสิน)
- ความฉับไวในการปรับเปลี่ยน อัตราดอกเบี้ยเมื่อเปรียบเทียบกับธุรกิจ
คู่แข่ง

3) สถานที่ / เทคโนโลยี และการให้บริการ

- ความเหมาะสมของที่ตั้งสำนักงานสหกรณ์
- การให้บริการของพนักงานสหกรณ์
- ความทันสมัยและประสิทธิภาพของเทคโนโลยี
- การรับฟังข้อมูลข่าวสารจากสมาชิก
- มาตรการและวิธีการให้บริการสมาชิกที่อยู่ห่างไกลสำนักงาน
- ส่วนแบ่งการตลาด ด้านเงินออม เมื่อเปรียบเทียบกับธุรกิจคู่แข่ง
ในชุมชน/พื้นที่การให้บริการของสหกรณ์
- การให้บริการสมาชิกอย่างพอเพียง

4) การประชาสัมพันธ์

- การวิจัยสมาชิก
- การใช้สื่อประชาสัมพันธ์ต่างๆ ของสหกรณ์
- การติดตามผลการดำเนินงานของสหกรณ์
- การได้รับข้อมูลข่าวสารของสมาชิก

3.2 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก จะช่วยให้เห็นถึงโอกาสและอุปสรรคของ สหกรณ์ สภาพแวดล้อมภายนอกของสหกรณ์จะประกอบด้วย 2 ส่วน คือ สภาพแวดล้อมโดยทั่วไป และสภาพแวดล้อมการดำเนินงาน

3.2.1 สภาพแวดล้อมโดยทั่วไป

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมโดยทั่วไป จะคำนึงถึงสิ่งต่างๆ ดังนี้

- 1) ด้านเศรษฐกิจ (economics) สิ่งที่จะนำมาพิจารณา ได้แก่
  - สภาวะเศรษฐกิจ และวงจรธุรกิจ
  - อัตราเงินเฟ้อ
  - อัตราดอกเบี้ย
  - อัตราภาษีเงินได้และภาษีมูลค่าเพิ่ม
- 2) ด้านสังคม (social) สิ่งที่จะนำมาพิจารณา ได้แก่
  - พฤติกรรมการดำเนินชีวิตของประชาชน
  - การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการดำเนินชีวิต
  - ความต้องการของผู้บริโภค
  - ระดับการศึกษา
  - แผนพัฒนาเศรษฐกิจ
- 3) ด้านการเมืองและกฎหมาย (politic / law) สิ่งที่จะนำมาพิจารณา ได้แก่
  - เสถียรภาพของรัฐบาล
  - ความมั่นคงทางการเมือง
  - กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสหกรณ์
- 4) ด้านเทคโนโลยี (technology) สิ่งที่จะนำมาพิจารณา ได้แก่
  - เทคโนโลยีด้านคอมพิวเตอร์
  - เทคโนโลยีด้านการสื่อสาร / โทรคมนาคม
  - ระบบ electronic banking

3.2.2 สภาพแวดล้อมการดำเนินงาน

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมการดำเนินงานจะคำนึงถึงสิ่งต่างๆ ดังนี้

- 1) สมาชิกสหกรณ์ สิ่งที่จะพิจารณาได้แก่
  - ฐานะเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิก
  - ความต้องการใช้บริการของสมาชิก

- ข้อมูลข่าวสารจากสมาชิก
  - สิ่งจูงใจของสมาชิกในการมาใช้บริการ
  - ความภักดีของสมาชิกต่อสหกรณ์
  - แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงการใช้บริการของสมาชิก
  - ข้อจำกัดและอุปสรรคในการใช้บริการของสมาชิก
- 2) คู่แข่งขันทางธุรกิจ สิ่งที่จะพิจารณา ได้แก่
- จำนวนคู่แข่งในธุรกิจ
  - สภาพการแข่งขัน
  - การเจริญเติบโตของธุรกิจ
  - ลักษณะและความแตกต่างในการให้บริการของคู่แข่ง
  - ศักยภาพในการดำเนินธุรกิจของคู่แข่ง
- 3) หน่วยงานของรัฐ สิ่งที่จะพิจารณา ได้แก่
- นโยบายและมาตรการของรัฐที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์
  - กฎ ระเบียบ คำสั่งที่เกี่ยวข้อง
  - การสนับสนุนของรัฐ

เมื่อได้ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน และการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสหกรณ์แล้ว จะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวในบทที่ 4 โดยนำเสนอข้อมูลในรูปแบบของตาราง กราฟ แผนภูมิ ภาพประกอบ และอธิบายข้อมูลเชิงพรรณนา โดยแบ่งการนำเสนอออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของประชากรหรือกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 3 ข้อเสนอที่ได้จากการแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากกลุ่มตัวอย่าง

เมื่อได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในบทที่ 4 แล้ว ในบทที่ 5 จะทำการสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และนำเสนอข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การวิจัย เรื่อง “การวิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด” ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลปฐมภูมิจากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เชิงลึกจากสมาชิก เจ้าหน้าที่ และผู้จัดการของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด รวมทั้งข้อมูลทุติยภูมิจากเว็บไซต์ จุลสาร วารสาร และรายงานกิจการประจำปี ตั้งแต่ปี 2551 - 2555 ของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด เพื่อนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานและสภาพแวดล้อมของสหกรณ์ทั้งสองแห่ง โดยนำเครื่องมือการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน การวิเคราะห์แนวโน้ม และแนวทางการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์กรหรือการวิเคราะห์ SWOT ANALYSIS มาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยจะแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของประชากรหรือกลุ่มตัวอย่าง

สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด จำนวน 383 คน และสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด จำนวน 343 คน ดังได้แสดงรายละเอียดในตารางที่ 4.1 ถึงตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์

ข้อมูลทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์	สหกรณ์ออมทรัพย์ กรมราชทัณฑ์ จำกัด		สหกรณ์ออมทรัพย์ กระทรวงมหาดไทย จำกัด	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ				
- ชาย	286	74.67	263	76.68
- หญิง	97	25.33	80	23.32
รวม	383	100.00	343	100
2. สถานภาพทางครอบครัว				
- โสด	77	20.10	45	13.12
- สมรส	275	71.80	277	80.76
- หม้าย/หย่าร้าง	31	8.09	21	6.12
รวม	383	100	343	100
3. อายุ				
- ต่ำกว่า 30 ปี	17	4.44	24	7.00
- 31 - 40 ปี	125	32.64	77	22.45
- 41 - 50 ปี	151	39.43	131	38.19
- 51 ปีขึ้นไป	90	23.50	111	32.36
รวม	383	100	343	100
4. การศึกษา				
- ต่ำกว่าปริญญาตรี	80	20.89	89	25.95
- ปริญญาตรี	209	54.57	187	54.52
- ปริญญาโท	88	22.98	65	18.95
- สูงกว่าปริญญาโท	6	1.57	2	0.58
รวม	383	100	343	100

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์	สหกรณ์ออมทรัพย์ กรมราชทัณฑ์ จำกัด		สหกรณ์ออมทรัพย์ กระทรวงมหาดไทย จำกัด	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
5. ระดับตำแหน่ง				
- ปฏิบัติงาน	37	9.66	21	6.12
- ชำนาญงาน	188	49.09	165	48.10
- อาวุโส	14	3.66	7	2.04
- ปฏิบัติการ	19	4.96	7	2.04
- ชำนาญการ	108	28.20	133	38.78
- ชำนาญการพิเศษ	5	1.31	7	2.04
- อื่นๆ	12	3.13	3	0.87
รวม	383	100	343	100
6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน				
- ต่ำกว่า 10,000 บาท	15	3.92	11	3.21
- 10,001 - 15,000 บาท	78	20.37	40	11.66
- 15,001 - 20,000 บาท	78	20.37	62	18.08
- 20,001 - 25,000 บาท	68	17.75	62	18.08
- 25,001 - 30,000 บาท	64	16.71	82	23.91
- 30,001 - 35,000 บาท	35	9.14	48	13.99
- 35,001 - 40,000 บาท	35	9.14	27	7.87
- 40,001 บาทขึ้นไป	10	2.61	11	3.21
รวม	383	100	343	100

จากตารางที่ 4.1 จะเห็นได้ว่าสมาชิกของสหกรณ์ทั้งสองแห่งส่วนใหญ่จะเป็นเพศชาย เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการสังกัดกรมราชทัณฑ์ ซึ่งข้าราชการสังกัดกรมราชทัณฑ์นั้นส่วนมากจะเป็นเพศชาย นอกจากนี้สมาชิกของสหกรณ์ทั้งสองแห่งส่วนมากจะมีสถานภาพสมรส อายุ 41 – 50 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี ตำแหน่งอยู่ในระดับชำนาญงาน แต่สมาชิกส่วนใหญ่ของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด จะมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า

สมาชิกส่วนใหญ่ของสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด เนื่องจากสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ส่วนมากจะเป็นข้าราชการที่มีอายุราชการมาก จึงมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนสูง ส่วนสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด ส่วนใหญ่จะเป็นข้าราชการที่มีอายุราชการน้อยสมาชิกบางรายบรรจุใหม่ ทำให้มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อย โดยมีข้อมูลทั่วไปของสมาชิกแต่ละสหกรณ์ดังนี้

สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด ส่วนใหญ่เป็นเพศชายร้อยละ 74.67 และเพศหญิงร้อยละ 25.33 ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 71.80 สถานภาพโสด ร้อยละ 20.10 และสถานภาพหม้าย/หย่าร้าง ร้อยละ 8.09 ส่วนใหญ่มีอายุ 41 - 50 ปี ร้อยละ 39.43 อายุ 31 - 40 ปี ร้อยละ 32.64 อายุ 51 ปีขึ้นไป ร้อยละ 23.50 และอายุต่ำกว่า 30 ปี ร้อยละ 4.44 ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 54.57 ระดับปริญญาโท ร้อยละ 22.98 ต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 20.89 และสูงกว่าปริญญาโท ร้อยละ 1.57 ส่วนใหญ่มีตำแหน่งอยู่ในระดับชำนาญงาน ร้อยละ 49.09 ระดับชำนาญการ ร้อยละ 28.20 ระดับปฏิบัติงาน ร้อยละ 9.66 ระดับปฏิบัติการ ร้อยละ 4.96 ระดับอาวุโส ร้อยละ 3.66 ระดับชำนาญการพิเศษ ร้อยละ 1.31 และอื่นๆ ร้อยละ 3.13 ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 - 15,000 บาท ร้อยละ 20.37 รายได้ 15,001 - 20,000 บาท ร้อยละ 20.37 รายได้ 20,001 - 25,000 บาท ร้อยละ 17.75 รายได้ 25,001 - 30,000 บาท ร้อยละ 16.71 รายได้ 30,001 - 35,000 บาท ร้อยละ 9.14 รายได้ 35,001 - 40,000 บาท ร้อยละ 9.14 ต่ำกว่า 10,000 บาท ร้อยละ 3.92 และมีรายได้ 40,001 บาทขึ้นไป ร้อยละ 2.61

ส่วนสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ส่วนใหญ่เป็นเพศชายร้อยละ 76.68 และเพศหญิงร้อยละ 23.32 ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสร้อยละ 80.76 สถานภาพโสด ร้อยละ 13.12 และสถานภาพหม้าย/หย่าร้าง ร้อยละ 6.12 ส่วนใหญ่มีอายุ 41 - 50 ปี ร้อยละ 38.19 อายุ 51 ปีขึ้นไป ร้อยละ 32.36 อายุ 31 - 40 ปี ร้อยละ 22.45 และอายุต่ำกว่า 30 ปี ร้อยละ 7.00 ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 54.52 ต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 25.95 ระดับปริญญาโท ร้อยละ 18.95 และสูงกว่าปริญญาโท ร้อยละ 0.58 ส่วนใหญ่มีตำแหน่งอยู่ในระดับชำนาญงาน ร้อยละ 48.10 ระดับชำนาญการ ร้อยละ 38.78 ระดับปฏิบัติงาน ร้อยละ 6.12 ระดับอาวุโส ร้อยละ 2.04 ระดับปฏิบัติการ ร้อยละ 2.04 ระดับชำนาญการพิเศษ ร้อยละ 2.04 และอื่นๆ ได้แก่ ผู้อำนวยการระดับต้น ผู้อำนวยการระดับสูง ร้อยละ 0.87 ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 25,001 - 30,000 บาท ร้อยละ 23.91 รายได้ 15,001 - 20,000 บาท ร้อยละ 18.08 รายได้ 20,001 - 25,000 บาท ร้อยละ 18.08 รายได้ 30,001 - 35,000 บาท ร้อยละ 13.99 รายได้ 10,001 - 15,000 บาท ร้อยละ 11.66 รายได้ 35,001 - 40,000 บาท ร้อยละ 7.87 รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท ร้อยละ 3.21 และมีรายได้ 40,001 บาทขึ้นไป ร้อยละ 3.21

ตารางที่ 4.2 ข้อมูลการเป็นสมาชิกของสหกรณ์

ข้อมูลการเป็นสมาชิกของสหกรณ์	สหกรณ์ออมทรัพย์ กรมราชทัณฑ์ จำกัด		สหกรณ์ออมทรัพย์ กระทรวงมหาดไทย จำกัด	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ระยะเวลาการเป็นสมาชิกของสหกรณ์				
- น้อยกว่า 1 ปี	18	4.70	11	3.21
- 1 - 5 ปี	45	11.75	22	6.41
- 5 - 10 ปี	83	21.67	47	13.70
- 10 - 15 ปี	92	24.02	62	18.08
- 15 - 20ปี	64	16.71	87	25.36
- 20 - 25 ปี	29	7.57	50	14.58
- 25 - 30 ปี	41	10.70	52	15.16
- 30 ปีขึ้นไป	11	2.87	12	3.50
รวม	383	100	343	100
2. เหตุผลที่เข้าร่วมเป็นสมาชิกของสหกรณ์				
- ต้องการออมทรัพย์	279	53.24	287	56.50
- ต้องการกู้ยืมเงิน	216	41.22	188	37.01
- ได้รับการชักชวนจาก กลุ่มเพื่อนสมาชิก	24	4.58	29	5.71
- อื่นๆ(ระบุ)	5	0.95	4	0.79
รวม	524	100	508	100
3. การฝากเงินกับสหกรณ์				
- มี	188	49.09	160	46.65
- ไม่มี	195	50.91	183	53.35
รวม	383	100	343	100

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์	สหกรณ์ออมทรัพย์ กรมราชทัณฑ์ จำกัด		สหกรณ์ออมทรัพย์ กระทรวงมหาดไทย จำกัด	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
4. ประเภทเงินฝาก				
- เงินฝากออมทรัพย์	150	79.79	126	78.75
- เงินฝากออมทรัพย์พิเศษ	38	20.21	26	16.25
- เงินฝากประจำ	0	0	8	5.00
รวม	188	100	160	100
5. นอกจากฝากเงินไว้กับสหกรณ์แล้ว ท่านมีเงินฝากกับที่ใดบ้าง				
- ไม่มี	81	40.70	61	35.68
- ธนาคารพาณิชย์	66	33.17	63	36.84
- ธนาคารออมสิน	36	18.09	40	23.39
- ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์	4	2.01	2	1.17
- อื่นๆ(ระบุ)	12	6.03	5	2.92
รวม	199	100	171	100
6. ท่านเคยใช้บริการเงินกู้ของสหกรณ์หรือไม่				
- เคยใช้บริการ	327	85.38	301	87.76
- ไม่เคยใช้บริการ	56	14.62	42	12.24
รวม	383	100	343	100

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์	สหกรณ์ออมทรัพย์ กรมราชทัณฑ์ จำกัด		สหกรณ์ออมทรัพย์ กระทรวงมหาดไทย จำกัด	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
7. ท่านมีวัตถุประสงค์ของการกู้เพื่ออะไร				
- ใช้จ่ายสิ่งจำเป็นภายในครอบครัว	276	54.76	249	46.98
- ชำระหนี้สิน	120	23.81	122	23.02
- ลงทุนประกอบอาชีพ	55	10.91	66	12.45
- การศึกษาของตนเองและ ของบุคคลในครอบครัว	40	7.94	80	15.09
- รักษาพยาบาล	4	0.79	10	1.89
- อื่นๆ(ระบุ)	9	1.79	3	0.57
รวม	504	100	530	100
8. กรณีที่เคยใช้บริการเงินกู้ของสหกรณ์ ท่านกู้เงินประเภทใด				
- เงินกู้สามัญ	309	75.37	281	72.42
- เงินกู้เพื่อเหตุฉุกเฉิน	96	23.41	81	20.88
- เงินกู้พิเศษ	5	1.22	26	6.70
- อื่นๆ(ระบุ)	0	0.00	0	0
รวม	410	100		100
9. นอกจากกู้เงินจากสหกรณ์ ท่านมีแหล่ง เงินกู้ยืมจากที่ใดบ้าง				
- ไม่มี	125	31.49	118	33.62
- ธนาคารพาณิชย์	108	27.20	86	24.50
- ธนาคารออมสิน	66	16.62	37	10.54
- ธนาคารอาคารสงเคราะห์	37	9.32	52	14.81
- ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์	7	1.76	10	2.85
- เงินกู้นอกระบบ	37	9.32	28	7.98
- อื่นๆ(ระบุ)	17	4.28	20	5.70
รวม	397	100	351	100

จากตารางที่ 4.2 จะเห็นได้ว่าสมาชิกส่วนใหญ่ของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด จะมีระยะเวลาการเป็นสมาชิกของสหกรณ์ เพียง 10 – 15 ปี ซึ่งน้อยกว่าสมาชิกส่วนใหญ่ของสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ซึ่งมีระยะเวลาการเป็นสมาชิกของสหกรณ์ 15 – 20 ปี เพราะจะเหลือสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ที่สามารถสมัครเป็นสมาชิกได้ก่อนปี 2545 ซึ่งหากสมาชิกกลุ่มนี้ลาออกหรือเกษียณอายุราชการไป จะส่งผลให้จำนวนสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ลดน้อยลงไปเรื่อยๆ โดยไม่มีโอกาสที่ข้าราชการสังกัดกรมราชทัณฑ์จะสมัครเป็นสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด สมาชิกส่วนใหญ่ของสหกรณ์ทั้งสองแห่งมีเหตุผลที่เข้าร่วมเป็นสมาชิกของสหกรณ์เพราะต้องการออมทรัพย์ แต่ส่วนใหญ่จะไม่มีเงินฝากกับสหกรณ์ ส่วนสมาชิกที่มีการฝากเงินกับสหกรณ์ส่วนใหญ่จะฝากเงินประเภทเงินฝากออมทรัพย์ ซึ่งนอกจากสมาชิกจะฝากเงินกับสหกรณ์แล้วยังนำไปฝากกับสถาบันการเงินอื่นๆ เช่น ธนาคารพาณิชย์ ด้วย สมาชิกส่วนใหญ่ของทั้งสหกรณ์ทั้งสองแห่งจะเคยใช้บริการเงินกู้ของสหกรณ์ โดยส่วนใหญ่จะกู้เงินไปเพื่อใช้จ่ายสิ่งจำเป็นภายในครอบครัว โดยจะกู้เงินประเภทเงินกู้สามัญ และยังกู้เงินจากสถาบันการเงินอื่นๆ เช่น ธนาคารพาณิชย์ ด้วย โดยมีข้อมูลการเป็นสมาชิกของแต่ละสหกรณ์ดังนี้

สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด ส่วนใหญ่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกของสหกรณ์ 10 - 15 ปี ร้อยละ 24.02 5-10 ปี ร้อยละ 21.67 15 - 20ปี ร้อยละ 16.71 1 - 5ปี ร้อยละ 11.75 25 - 30ปี ร้อยละ 10.70 20 - 25 ปี ร้อยละ 7.57 น้อยกว่า 1 ปี ร้อยละ 4.70 และ 30 ปีขึ้นไป ร้อยละ 2.87 เหตุผลของสมาชิกที่เข้าร่วมเป็นสมาชิกของสหกรณ์ส่วนใหญ่ต้องการออมทรัพย์ ร้อยละ 53.24 ต้องการกู้ยืมเงิน ร้อยละ 41.22 ได้รับการชักชวนกลุ่มเพื่อนสมาชิก ร้อยละ 4.58 และอื่นๆ ร้อยละ 0.95 สมาชิกส่วนใหญ่ไม่มีเงินฝากกับสหกรณ์ ร้อยละ 50.91 และมีการฝากเงินกับสหกรณ์ ร้อยละ 49.09 สมาชิกที่นำเงินมาฝากกับสหกรณ์ส่วนใหญ่ฝากเงินประเภทเงินฝากออมทรัพย์ ร้อยละ 79.79 และประเภทเงินฝากออมทรัพย์พิเศษ ร้อยละ 20.21 สมาชิกที่มีเงินฝากกับสหกรณ์ส่วนใหญ่จะฝากเงินไว้กับสถาบันการเงินอื่นๆ ด้วย ร้อยละ 59.30 โดยส่วนใหญ่ฝากเงินไว้กับธนาคารพาณิชย์ ร้อยละ 33.17 ธนาคารออมสิน ร้อยละ 18.09 ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ ร้อยละ 2.01 และอื่นๆ เช่น ธนาคารกรุงไทย สหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงยุติธรรม จำกัด ร้อยละ 6.03 และสมาชิกที่มีเงินฝากกับสหกรณ์ที่เดียวแต่ไม่ได้ฝากเงินไว้กับสถาบันการเงินอื่น ร้อยละ 40.70 สมาชิกส่วนใหญ่เคยใช้บริการเงินกู้ของสหกรณ์ ร้อยละ 85.38 และไม่เคยใช้บริการเงินกู้ของสหกรณ์ ร้อยละ 14.62 สมาชิกที่เคยใช้บริการเงินกู้ของสหกรณ์ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ของการกู้เงินจากสหกรณ์เพื่อนำไปใช้จ่ายสิ่งจำเป็นภายในครอบครัว ร้อยละ 54.76 เพื่อชำระหนี้สิน ร้อยละ 23.81 เพื่อลงทุนประกอบอาชีพ ร้อยละ 10.91 เพื่อการศึกษาของตนเองและของบุคคลใน

ครอบครัว ร้อยละ 7.94 เพื่อนำไปเป็นค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ร้อยละ 0.79 และนำไปใช้จ่ายอื่นๆ เช่น สร้างบ้าน ซ่อมรถยนต์ ร้อยละ 1.79 สมาชิกที่เคยใช้บริการเงินกู้ของสหกรณ์ส่วนใหญ่กู้เงินประเภทเงินกู้สามัญ ร้อยละ 75.37 ประเภทเงินกู้เพื่อเหตุฉุกเฉิน ร้อยละ 23.41 และประเภทเงินกู้พิเศษ ร้อยละ 1.22 สมาชิกที่เคยใช้บริการเงินกู้ของสหกรณ์ ส่วนใหญ่จะกู้เงินจากสถาบันการเงินอื่นๆ ด้วย ร้อยละ 68.50 โดยส่วนใหญ่กู้เงินจากธนาคารพาณิชย์ ร้อยละ 27.20 ธนาคารออมสิน ร้อยละ 16.62 ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ร้อยละ 9.32 เงินกู้นอกระบบ ร้อยละ 9.32 ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ ร้อยละ 1.76 และอื่นๆ เช่น ธนาคารกรุงไทย การถือบัตรเครดิตต่างๆ ร้อยละ 4.28 และสมาชิกที่ใช้บริการเงินกู้ของสหกรณ์ที่เดียวแต่ไม่ได้กู้เงินจากแหล่งเงินกู้อื่นๆ ร้อยละ 31.50

ส่วนสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ส่วนใหญ่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกของสหกรณ์ 15 - 20 ปี ร้อยละ 25.36 10 - 15 ปี ร้อยละ 18.08 25 - 30 ปี ร้อยละ 15.16 20 - 25 ปี ร้อยละ 14.58 5 - 10 ปี ร้อยละ 13.70 1-5 ปี ร้อยละ 6.41 30 ปีขึ้นไป ร้อยละ 3.50 และน้อยกว่า 1 ปี ร้อยละ 3.21 วัตถุประสงค์ของสมาชิกที่เข้าร่วมเป็นสมาชิกของสหกรณ์ส่วนใหญ่ต้องการออมทรัพย์ ร้อยละ 56.50 ต้องการกู้ยืมเงิน ร้อยละ 37.01 ได้รับการชักชวนจากกลุ่มเพื่อนสมาชิก ร้อยละ 5.71 และอื่นๆ ร้อยละ 0.79 สมาชิกส่วนใหญ่ไม่มีเงินฝากกับสหกรณ์ ร้อยละ 53.35 และมีเงินฝากกับสหกรณ์ ร้อยละ 46.65 สมาชิกที่มีเงินฝากกับสหกรณ์ส่วนใหญ่ฝากเงินประเภทเงินฝากออมทรัพย์ ร้อยละ 78.75 ประเภทเงินฝากออมทรัพย์พิเศษ ร้อยละ 16.25 และประเภทเงินฝากประจำ ร้อยละ 5.00 สมาชิกที่มีเงินฝากกับสหกรณ์ส่วนใหญ่ยังนำเงินไปฝากไว้กับสถาบันการเงินอื่นๆ ด้วย ร้อยละ 64.32 โดยส่วนมากฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์ ร้อยละ 36.84 ธนาคารออมสิน ร้อยละ 23.39 ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ ร้อยละ 1.17 และอื่นๆ เช่น สหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด ร้อยละ 2.92 สมาชิกที่ฝากเงินไว้กับสหกรณ์ที่เดียวแต่ไม่ได้ฝากเงินไว้กับสถาบันการเงินอื่น ร้อยละ 35.68 สมาชิกส่วนใหญ่เคยใช้บริการเงินกู้ของสหกรณ์ ร้อยละ 87.76 สมาชิกที่ไม่เคยใช้บริการเงินกู้ของสหกรณ์ ร้อยละ 12.24 สมาชิกที่เคยใช้บริการเงินกู้ของสหกรณ์ ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ของการกู้เงินจากสหกรณ์เพื่อนำไปใช้จ่ายสิ่งจำเป็นภายในครอบครัว ร้อยละ 46.98 เพื่อชำระหนี้สิน ร้อยละ 23.02 เพื่อการศึกษาของตนเองและของบุคคลในครอบครัว ร้อยละ 15.09 เพื่อลงทุนประกอบอาชีพ ร้อยละ 12.45 เพื่อนำไปเป็นค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ร้อยละ 1.89 และนำไปใช้จ่ายอื่นๆ เช่น สร้างบ้าน ซ่อมรถยนต์ ร้อยละ 0.57 สมาชิกที่เคยใช้บริการเงินกู้ของสหกรณ์ ส่วนใหญ่กู้เงินประเภทเงินกู้สามัญ ร้อยละ 72.42 ประเภทเงินกู้เพื่อเหตุฉุกเฉิน ร้อยละ 20.88 และประเภทเงินกู้พิเศษ ร้อยละ 6.70 สมาชิกที่เคยใช้บริการเงินกู้ของสหกรณ์ส่วนใหญ่ยังกู้เงินจากสถาบันการเงินอื่นๆ ด้วย ร้อยละ 66.38 โดยส่วนใหญ่

กู้เงินจากธนาคารพาณิชย์ ร้อยละ 24.50 ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ร้อยละ 14.81 ธนาคารออมสิน ร้อยละ 10.54 เงินกู้ธนาคารอื่น ร้อยละ 7.98 ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ ร้อยละ 2.85 อื่นๆ เช่น สหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และบัตรเครดิตต่างๆ ร้อยละ 5.70 และสมาชิกที่เคยใช้บริการเงินกู้ของสหกรณ์แต่ไม่ได้กู้เงินจากแหล่งเงินกู้อื่นๆ ร้อยละ 33.62

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของสมาชิกเกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์

ความคิดเห็น	สหกรณ์ออมทรัพย์ กรมราชทัณฑ์ จำกัด			สหกรณ์ออมทรัพย์ กระทรวงมหาดไทย จำกัด		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
ด้านการจัดการ						
1. โครงสร้างการบริหารงานของ สหกรณ์มีความเหมาะสม	3.58	0.93	มาก	3.74	0.86	มาก
2. การมีส่วนร่วมของสมาชิกใน การจัดการสหกรณ์	3.38	1.05	ปานกลาง	3.41	0.97	ปานกลาง
3. ทัศนคติของผู้บริหาร/ คณะกรรมการดำเนินงาน	3.42	1.01	ปานกลาง	3.65	0.88	มาก
4. สไตล์การบริหารงานของ ผู้บริหาร/คณะกรรมการ ดำเนินงาน	3.46	1.00	ปานกลาง	3.60	0.96	มาก
5. ความรวดเร็วในการให้บริการ ของสหกรณ์	3.50	1.10	มาก	3.88	0.95	มาก
6. ความสามารถในการแข่งขันกับ สถาบันการเงินอื่น	3.41	1.05	ปานกลาง	3.68	1.08	มาก
7. สหกรณ์มีภาพลักษณ์ที่ดี เหมาะสม และมั่นคง	3.66	0.97	มาก	3.87	0.97	มาก
เฉลี่ยรวม	3.49	1.01	ปานกลาง	3.69	0.95	มาก

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ความคิดเห็น	สหกรณ์ออมทรัพย์ กรมราชทัณฑ์ จำกัด			สหกรณ์ออมทรัพย์ กระทรวงมหาดไทย จำกัด		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
ด้านการตลาด						
1. การให้บริการของสหกรณ์						
1.1 การให้บริการรับฝากเงินมี ความเหมาะสม	3.56	0.99	มาก	3.60	0.87	มาก
1.2 การกำหนดอัตราชำระค่า หุ้นรายเดือนมีความเหมาะสม	3.59	0.96	มาก	3.68	0.88	มาก
1.3 การให้บริการเงินกู้มีความ พอเพียงตามความต้องการ	3.56	0.97	มาก	3.70	0.95	มาก
1.4 วงเงินให้กู้ยืมแต่ละ ประเภทมีความเหมาะสม	3.58	0.94	มาก	3.74	0.93	มาก
1.5 สมาชิกมีความรู้สึกที่ดีและ เชื่อมั่นต่อการดำเนินงานของ สหกรณ์	3.63	0.91	มาก	3.78	0.92	มาก
1.6 สมาชิกมีความพึงพอใจต่อ การให้บริการด้านต่างๆ ของ สหกรณ์	3.61	0.90	มาก	3.70	0.95	มาก
1.7 สหกรณ์ให้บริการสมาชิก อย่างทั่วถึง เป็นธรรม และเสมอ ภาค	3.60	0.93	มาก	3.73	0.97	มาก
1.8 รูปแบบการให้บริการแก่ สมาชิกมีความเหมาะสมและเป็น ประโยชน์ต่อสมาชิก	3.59	0.93	มาก	3.69	0.93	มาก

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ความคิดเห็น	สหกรณ์ออมทรัพย์ กรมราชทัณฑ์ จำกัด			สหกรณ์ออมทรัพย์ กระทรวงมหาดไทย จำกัด		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1.9 สหกรณ์ให้การศึกษา อบรมแก่สมาชิก อย่างเหมาะสม และทั่วถึง	3.38	1.00	ปานกลาง	3.46	0.93	ปานกลาง
1.10 รูปแบบการจัดสวัสดิการ ให้แก่สมาชิกมีความเหมาะสม และเป็นประโยชน์ต่อสมาชิก	3.37	1.01	ปานกลาง	3.45	0.93	ปานกลาง
1.11 จัดสวัสดิการและสิทธิ ประโยชน์ประเภทต่างๆ เพียงพอ ต่อความต้องการของสมาชิก	3.41	0.98	ปานกลาง	3.56	0.97	มาก
เฉลี่ยรวม	3.53	0.96	มาก	3.64	0.93	มาก
2. อัตราดอกเบี้ย						
2.1 อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของ สหกรณ์มีความเหมาะสม และมี อัตราดอกเบี้ยต่ำกว่าสถาบัน การเงินอื่นๆ	3.45	1.04	ปานกลาง	3.42	1.05	ปานกลาง
2.2 อัตราเงินปันผลมีความ เหมาะสม	3.49	0.98	ปานกลาง	3.47	0.97	ปานกลาง
2.3 อัตราเงินเฉลี่ยคืนมีความ เหมาะสม	3.45	0.94	ปานกลาง	3.48	0.95	ปานกลาง
2.4 อัตราดอกเบี้ยเงินฝากมี ความเหมาะสม และมีอัตรา ดอกเบี้ยสูงกว่าสถาบันการเงินอื่น	3.47	0.98	ปานกลาง	3.55	0.95	มาก
เฉลี่ยรวม	3.47	0.98	ปานกลาง	3.48	0.98	ปานกลาง

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ความคิดเห็น	สหกรณ์ออมทรัพย์ กรมราชทัณฑ์ จำกัด			สหกรณ์ออมทรัพย์ กระทรวงมหาดไทย จำกัด		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
3. สถานที่/เทคโนโลยี และการใช้ บริการ						
3.1 ความเหมาะสมของที่ตั้ง สำนักงานสหกรณ์	3.44	0.97	ปานกลาง	3.35	1.00	ปานกลาง
3.2 เจ้าหน้าที่สหกรณ์ ให้บริการด้วยความรวดเร็ว ถูกต้อง ยิ้มแย้มแจ่มใส ใส่ใจ ให้บริการ มีกิริยามารยาทที่ เหมาะสม	3.60	0.97	มาก	3.52	0.99	มาก
3.3 การรับฟังข้อมูลข่าวสาร จากสมาชิก/สหกรณ์เปิดโอกาส ให้สมาชิกแสดงความคิดเห็น	3.44	0.90	ปานกลาง	3.49	0.93	ปานกลาง
3.4 มาตรการและวิธีการ ให้บริการสมาชิกที่อยู่ห่างไกล สำนักงานมีความเหมาะสม สามารถให้บริการสมาชิกได้อย่าง ทั่วถึงและรวดเร็ว	3.50	0.97	มาก	3.50	0.94	มาก
3.5 สหกรณ์ให้บริการสมาชิก ได้ครบถ้วน	3.47	0.99	ปานกลาง	3.60	0.97	มาก
เฉลี่ยรวม	3.49	0.96	ปานกลาง	3.49	0.97	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.3 จะเห็นได้ว่าสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์ ด้านการจัดการในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง แต่สมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการ

ดำเนินงานของสหกรณ์ ด้านการจัดการในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เนื่องจากสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด มีวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร/คณะกรรมการดำเนินงาน และสไตร์การดำเนินงานของผู้บริหาร/คณะกรรมการดำเนินงาน เป็นจุดแข็งหรือข้อดีของสหกรณ์ เพราะผู้บริหารหรือประธานคณะกรรมการของสหกรณ์เป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ระดับกระทรวง และมีผู้แทนจากหลายหน่วยงานมาร่วมเป็นคณะกรรมการ อีกทั้งยังมีความสามารถในการแข่งขันกับสถาบันการเงินอื่นมากกว่า เพราะมีเงินทุนจำนวนมากและมีอายุการก่อตั้งมาเป็นเวลานาน ส่วนความคิดเห็นด้านการตลาดเกี่ยวกับการให้บริการในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ส่วนความคิดเห็นด้านการตลาดเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ย สถานที่/เทคโนโลยีและการใช้บริการ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางทั้งสองแห่ง เนื่องจากสมาชิกของสหกรณ์ทั้งสองแห่งยังมีความต้องการและมีความคาดหวังให้สหกรณ์ของตนปรับเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก และลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ อีกทั้งยังเห็นว่าสหกรณ์ทั้งสองแห่งมีสำนักงานอยู่เพียงแห่งเดียว ทำให้ไม่ได้รับความสะดวกในการเดินทางมาใช้บริการ และต้องการให้สหกรณ์รับฟังข้อมูลข่าวสารจากสมาชิกและเปิดโอกาสให้สมาชิกแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานสหกรณ์เพิ่มมากขึ้น โดยมีข้อมูลความคิดเห็นของสมาชิกเกี่ยวกับการดำเนินงานของแต่ละสหกรณ์ ดังนี้

สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด ด้านการจัดการ และด้านการตลาดเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ย สถานที่/เทคโนโลยี และการใช้บริการในภาพรวมสมาชิกเห็นด้วยในระดับปานกลาง ส่วนด้านการตลาดเกี่ยวกับการให้บริการของสหกรณ์ในภาพรวมสมาชิกเห็นด้วยในระดับมาก เพราะสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด ยังเห็นว่าสหกรณ์ควรมีการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานของสหกรณ์ให้ดีกว่าเดิม เช่น การให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการสหกรณ์ให้มากยิ่งขึ้น ผู้บริหาร/คณะกรรมการดำเนินงานของสหกรณ์ควรมีวิสัยทัศน์และสไตร์การบริหารงานที่ดียิ่งขึ้น โดยการสร้างความเชื่อมั่นในการบริหารจัดการสหกรณ์ และสร้างผลตอบแทนแก่สมาชิกให้มากยิ่งขึ้น สหกรณ์ควรเพิ่มความสามารถในการแข่งขันกับสถาบันการเงินอื่น ควรให้การศึกษอบรมแก่สมาชิกอย่างเหมาะสมและทั่วถึง ควรเพิ่มรูปแบบการจัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ต่างๆ แก่สมาชิกให้มากยิ่งขึ้นและให้เพียงพอต่อความต้องการของสมาชิก ควรปรับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ให้ต่ำกว่าสถาบันการเงินอื่น เพิ่มจำนวนอัตราเงินปันผลและอัตราเงินเฉลี่ยคืนให้มากยิ่งขึ้น และเพิ่มอัตราดอกเบี้ยเงินฝากให้สูงกว่าสถาบันการเงินอื่น ควรเพิ่มสาขาการให้บริการสหกรณ์ให้มากยิ่งขึ้น มีการรับฟังข้อมูลข่าวสารจากสมาชิกและเปิดโอกาสให้สมาชิกแสดงความคิดเห็นให้มากยิ่งขึ้น และควรปรับปรุงรูปแบบการให้บริการสมาชิกให้ครอบคลุมทั่วถึง และครบถ้วนแก่สมาชิกทุกคน

ส่วนสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ด้านการจัดการในภาพรวม และความคิดเห็นด้านการตลาดเกี่ยวกับการให้บริการของสหกรณ์ในภาพรวมเห็นด้วยมาก ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ยในภาพรวมและความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานที่/เทคโนโลยี และการให้บริการในภาพรวมเห็นด้วยปานกลาง เพราะสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด เห็นว่าสหกรณ์ควรมีการปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ให้ต่ำกว่าสถาบันการเงินอื่น ควรเพิ่มอัตราเงินปันผลและอัตราเงินเฉลี่ยคืนให้มากขึ้น ควรเพิ่มสาขาสหกรณ์ไปตามพื้นที่ต่างๆ ให้มากยิ่งขึ้น ควรรับฟังข้อมูลข่าวสารจากสมาชิกและเปิดโอกาสให้สมาชิกแสดงความคิดเห็นให้มากยิ่งขึ้น รวมทั้งควรปรับปรุงการให้บริการสมาชิกให้มีความทั่วถึงและครบถ้วนแก่สมาชิกทุกคน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสอบถามความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด จำนวน 18 คน และเจ้าหน้าที่สหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด จำนวน 25 คน ดังได้แสดงรายละเอียดในตารางที่ 4.4 ถึงตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.4 ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่สหกรณ์

ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่สหกรณ์	สหกรณ์ออมทรัพย์ กรมราชทัณฑ์ จำกัด		สหกรณ์ออมทรัพย์ กระทรวงมหาดไทย จำกัด	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ				
- ชาย	2	11.11	8	32.00
- หญิง	16	88.89	17	68.00
รวม	18	100	25	100
2. สถานภาพทางครอบครัว				
- โสด	7	38.89	7	28.00
- สมรส	9	50.00	16	64.00
- หม้าย/หย่าร้าง	2	11.11	2	8.00
รวม	18	100	25	100

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่สหกรณ์	สหกรณ์ออมทรัพย์ กรมราชทัณฑ์ จำกัด		สหกรณ์ออมทรัพย์ กระทรวงมหาดไทย จำกัด	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3. อายุ				
- ต่ำกว่า 30 ปี	2	11.11	2	8.00
- 31 - 40 ปี	6	33.33	7	28.00
- 41 - 50 ปี	9	50.00	14	56.00
- 51 ปีขึ้นไป	1	5.56	2	8.00
รวม	18	100	25	100
4. การศึกษา				
- ต่ำกว่าปริญญาตรี	1	5.56	3	12.00
- ปริญญาตรี	15	83.33	21	84.00
- ปริญญาโท	2	11.11	1	4.00
- สูงกว่าปริญญาโท	0	0.00	0	0.00
รวม	18	100	25	100
5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน				
- ต่ำกว่า 10,000 บาท	0	0.00	0	0.00
- 10,001 - 15,000 บาท	2	11.11	2	8.00
- 15,001 - 20,000 บาท	7	38.89	3	12.00
- 20,001 - 25,000 บาท	5	27.78	10	40.00
- 25,001 - 30,000 บาท	4	22.22	8	32.00
- 30,001 บาทขึ้นไป	0	0.00	2	8.00
รวม	18	100	25	100

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่สหกรณ์	สหกรณ์ออมทรัพย์ กรมราชทัณฑ์ จำกัด		สหกรณ์ออมทรัพย์ กระทรวงมหาดไทย จำกัด	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
6. ระยะเวลาการปฏิบัติงาน				
- 1 - 5 ปี	2	11.11	5	20.00
- 6 - 10 ปี	3	16.67	8	32.00
- 11 - 15 ปี	10	55.56	7	28.00
- 16 ปีขึ้นไป	3	16.67	5	20.00
รวม	18	100	25	100
7. ความพึงพอใจกับงานที่ได้รับมอบหมาย ในปัจจุบัน				
- มากที่สุด	3	16.67	13	52.00
- มาก	9	50.00	10	40.00
- ปานกลาง	6	33.33	2	8.00
- น้อย	0	0.00	0	0.00
- น้อยที่สุด	0	0.00	0	0.00
รวม	18	100	25	100

จากตารางที่ 4.4 จะเห็นได้ว่าเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ทั้งสองแห่ง ส่วนใหญ่จะเป็นเพศหญิง สถานภาพสมรส อายุ 41 - 50 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี แต่เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001 - 20,000 บาท มีระยะเวลาการปฏิบัติงานที่สหกรณ์ จำนวน 11 - 15 ปี และมีความพึงพอใจกับงานที่ได้รับมอบหมายในปัจจุบันอยู่ในระดับมาก ส่วนเจ้าหน้าที่สหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001 - 25,000 บาท มีระยะเวลาการปฏิบัติงานที่สหกรณ์ จำนวน 6 - 10 ปี และมีความพึงพอใจกับงานที่ได้รับมอบหมายในปัจจุบันมากที่สุด เนื่องจากสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด มีการจัดสรรค่าตอบแทนและสวัสดิการต่างๆ ให้แก่เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์มากกว่า พิจารณาได้จากเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด มีระยะเวลา

การปฏิบัติงานมากกว่าแต่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า จึงส่งผลให้เจ้าหน้าที่ที่มีความพึงพอใจกับงานที่ได้รับมอบหมายต่างกัน โดยมีข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ทั้งสองแห่ง ดังนี้

เจ้าหน้าที่สหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 88.89 สถานภาพสมรส ร้อยละ 50.00 อายุ 41 - 50 ปี ร้อยละ 50.00 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 83.33 ปริญญาโท ร้อยละ 11.11 และต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 5.56 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001 - 20,000 บาท ร้อยละ 38.89 รายได้ 20,001 - 25,000 บาท ร้อยละ 27.78 รายได้ 25,001 - 30,000 บาท ร้อยละ 22.22 และรายได้ 10,001-15,000 บาท ร้อยละ 11.11 มีระยะเวลาการปฏิบัติงานที่สหกรณ์ จำนวน 11 - 15 ปี ร้อยละ 55.56 ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจกับงานที่ได้รับมอบหมายในปัจจุบันอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 50.00 ปานกลาง ร้อยละ 33.33 และพอใจมากที่สุด ร้อยละ 16.67

เจ้าหน้าที่สหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 68.00 สถานภาพสมรส ร้อยละ 64.00 อายุ 41 - 50 ปี ร้อยละ 56.00 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 84.00 ต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 12.00 และระดับปริญญาโท ร้อยละ 4.00 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001 - 25,000 บาท ร้อยละ 40.00 รายได้ 25,000 - 30,000 บาท ร้อยละ 32.00 รายได้ 15,001 - 20,000 บาท ร้อยละ 12.00 รายได้ 10,001-15,000 บาท ร้อยละ 8.00 และมีรายได้ 30,001 บาท ขึ้นไป ร้อยละ 8.00 มีระยะเวลาการปฏิบัติงานที่สหกรณ์ จำนวน 6 - 10 ปี ร้อยละ 32.00 ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจกับงานที่ได้รับมอบหมายในปัจจุบันมากที่สุด ร้อยละ 52.00 พอดีปานกลาง ร้อยละ 40.00 และพอใจปานกลาง ร้อยละ 8.00

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความรู้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์

ความคิดเห็น	สหกรณ์ออมทรัพย์ กรมราชทัณฑ์ จำกัด			สหกรณ์ออมทรัพย์ กระทรวงมหาดไทย จำกัด		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความเข้าใจ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความเข้าใจ
1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ วัตถุประสงค์ของสหกรณ์ฯ	4.37	0.68	มาก	4.72	0.61	มากที่สุด
2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ประวัติความเป็นมาของสหกรณ์ฯ	4.00	0.75	มาก	4.68	0.56	มากที่สุด

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ความคิดเห็น	สหกรณ์ออมทรัพย์ กรมราชทัณฑ์ จำกัด			สหกรณ์ออมทรัพย์ กระทรวงมหาดไทย จำกัด		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความเข้าใจ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความเข้าใจ
3. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ข้อบังคับของสหกรณ์ฯ	3.84	0.83	มาก	4.52	0.65	มากที่สุด
4. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ สวัสดิการและสิทธิประโยชน์ของ สมาชิกสหกรณ์ฯ	4.00	0.67	มาก	4.64	0.64	มากที่สุด
5. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับที่มา ของทุนสหกรณ์ฯ	3.84	0.90	มาก	4.48	0.59	มาก
6. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ หลักเกณฑ์การให้เงินกู้ของ สหกรณ์ฯ	4.16	0.83	มาก	4.56	0.65	มากที่สุด
7. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการ จัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของ สหกรณ์ฯ	3.95	0.78	มาก	4.68	0.56	มากที่สุด
8. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ หลักเกณฑ์การสมัครเป็นสมาชิก สหกรณ์ฯ	4.00	0.82	มาก	4.64	0.57	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.02	0.78	มาก	4.62	0.60	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.5 จะเห็นได้ว่า เจ้าหน้าที่สหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด แต่เจ้าหน้าที่สหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งจะส่งผลดีต่อการให้บริการแก่สมาชิกและส่งผลดีต่อการดำเนินงานในภาพรวมของสหกรณ์ โดยมีข้อมูลความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่แต่ละสหกรณ์ ดังนี้

เจ้าหน้าที่สหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.02$) โดยมีความรู้ความเข้าใจมากในเรื่องเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ฯ ($\bar{x} = 4.37$) รองลงมาได้แก่ หลักเกณฑ์การให้เงินกู้ของสหกรณ์ฯ ($\bar{x} = 4.16$) ประวัติความเป็นมาของสหกรณ์ฯ สวัสดิการและสิทธิประโยชน์ของสมาชิก และหลักเกณฑ์การสมัครเป็นสมาชิก ($\bar{x} = 4.00$) การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์ฯ ($\bar{x} = 3.95$) ข้อบังคับของสหกรณ์ฯ และที่มาของทุนสหกรณ์ฯ ($\bar{x} = 3.84$)

ส่วนเจ้าหน้าที่สหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.62$) โดยมีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดในเรื่องเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ฯ ($\bar{x} = 4.72$) รองลงมาได้แก่ ประวัติความเป็นมาของสหกรณ์ฯ และการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์ฯ ($\bar{x} = 4.68$) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ของสมาชิกสหกรณ์ฯ และหลักเกณฑ์การสมัครเป็นสมาชิก ($\bar{x} = 4.64$) หลักเกณฑ์การให้เงินกู้ของสหกรณ์ฯ ($\bar{x} = 4.56$) ข้อบังคับของสหกรณ์ฯ ($\bar{x} = 4.52$) และที่มาของทุนสหกรณ์ฯ ($\bar{x} = 4.48$)

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในปัจจุบันของเจ้าหน้าที่สหกรณ์

ความคิดเห็น	สหกรณ์ออมทรัพย์ กรมราชทัณฑ์ จำกัด			สหกรณ์ออมทรัพย์ กระทรวงมหาดไทย จำกัด		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
	ความคิดเห็น			ความคิดเห็น		
1. สหกรณ์มีวัฒนธรรมองค์กรที่ดี	4.16	0.96	มาก	4.44	0.77	มาก
2. กระบวนการในการทำงาน และระบบการประสานงานภายใน สหกรณ์เป็นไปด้วยความรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ	4.00	0.75	มาก	4.40	0.65	มาก
3. สหกรณ์มีระบบข้อมูลข่าวสาร เพื่อการจัดการที่ดี	3.79	0.71	มาก	4.64	0.57	มากที่สุด
4. ศักยภาพในการปฏิบัติงานของ เจ้าหน้าที่สหกรณ์	4.00	0.88	มาก	4.20	0.87	มาก

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ความคิดเห็น	สหกรณ์ออมทรัพย์ กรมราชทัณฑ์ จำกัด			สหกรณ์ออมทรัพย์ กระทรวงมหาดไทย จำกัด		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
			ความคิดเห็น			ความคิดเห็น
5. ความเหมาะสมของเจ้าหน้าที่ กับงานที่ได้รับมอบหมาย	3.84	0.69	มาก	4.08	0.81	มาก
6. บรรยากาศในการทำงานของ เจ้าหน้าที่สหกรณ์	3.74	1.10	มาก	4.20	0.87	มาก
7. เจ้าหน้าที่ได้มีส่วนร่วมในการ จัดการสหกรณ์	3.58	0.96	มาก	4.12	0.78	มาก
8. ความทันสมัยและ ประสิทธิภาพของเทคโนโลยี ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน	3.68	0.89	มาก	4.68	0.48	มากที่สุด
9. ช่องทางการรับฟังข้อมูล ข่าวสารจากสมาชิกมีความ เหมาะสม	3.58	0.77	มาก	4.64	0.57	มากที่สุด
10. การใช้สื่อประชาสัมพันธ์ ต่างๆ ของสหกรณ์มีความ เหมาะสม	3.58	0.84	มาก	4.52	0.65	มากที่สุด
11. ผลตอบแทนจากเงินฝากมี ความเหมาะสม	4.00	0.82	มาก	4.68	0.56	มากที่สุด
12. ผลตอบแทนจากเงินปันผลมี ความเหมาะสม	3.95	0.85	มาก	4.80	0.50	มากที่สุด
13. สหกรณ์ดำเนินงานด้วยความ โปร่งใส	4.32	0.95	มาก	4.76	0.44	มากที่สุด
14. ความสามารถในการแข่งขัน กับสถาบันการเงินอื่น	3.68	1.34	มาก	4.96	0.20	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	3.79	0.87	มาก	4.51	0.62	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.6 จะเห็นได้ว่า เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด มีความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสหกรณ์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก แต่เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด มีความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสหกรณ์ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด มีการจัดสรรค่าตอบแทนที่ดีต่อเจ้าหน้าที่ และเป็นสหกรณ์ที่มีภาพลักษณ์ที่ดี มีความมั่นคง สร้างความเชื่อมั่นต่อสมาชิกและเจ้าหน้าที่ อีกทั้งสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ยังมีระบบข้อมูลข่าวสารเพื่อการจัดการ ความทันสมัยและประสิทธิภาพของเทคโนโลยีที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ช่องทางการรับฟังข้อมูลข่าวสารจากสมาชิก การใช้สื่อประชาสัมพันธ์ต่างๆ ผลตอบแทนจากเงินฝากและเงินปันผล การดำเนินงานด้วยความโปร่งใส และความสามารถในการแข่งขันกับสถาบันการเงินอื่น ที่ดีกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด ทำให้เจ้าหน้าที่ที่มีมุมมองและทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานของสหกรณ์

ข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้จัดการสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ด้านการจัดการ

โครงสร้างการบริหารงานของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด ประกอบด้วย คณะกรรมการดำเนินการ จำนวน 15 คน มีอธิบดีกรมราชทัณฑ์เป็นประธาน คณะกรรมการฯ จะมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ 2 ปีนับแต่วันเลือกตั้ง มีเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจำนวน 18 คน และผู้จัดการสหกรณ์ จำนวน 1 คน สหกรณ์มีการวางแผนเพื่อกำหนดโครงสร้างการบริหาร วิสัยทัศน์ และนโยบายการบริหารสหกรณ์ไว้ล่วงหน้า หลักการสำคัญในการดำเนินงานคือเน้นความโปร่งใส ซื่อสัตย์ ยุติธรรม มีคณะกรรมการฯ เป็นผู้ให้นโยบาย และเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์นำมาปฏิบัติ มีการส่งเสริมให้สหกรณ์มีภาพลักษณ์และวัฒนธรรมองค์กรที่ดี โดยการส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ที่มีความรักสามัคคีต่อกัน มีการรับประทานอาหารร่วมกัน ทำงานด้วยความโปร่งใส ยุติธรรม เสมอภาค นอกจากนี้สหกรณ์มีการเปิดโอกาสให้สมาชิกและเจ้าหน้าที่ได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์ โดยการจัดประชุมใหญ่ปีละ 1 ครั้ง นอกจากนี้สมาชิกสามารถแสดงความคิดเห็นต่อสหกรณ์ได้โดยการเขียนจดหมาย โทรศัพท์ หรือผ่านทาง Facebook ได้ตลอดเวลา โดยเจ้าหน้าที่สหกรณ์จะนำเสนอข้อคิดเห็นต่างๆ ต่อคณะกรรมการฯ พิจารณาต่อไป มีการจัดประชุมเจ้าหน้าที่เดือนละครั้ง ประชุมคณะกรรมการฯ เดือนละครั้ง กระบวนการในการทำงานและระบบการประสานงานภายในสหกรณ์เป็นไปด้วยความรวดเร็ว มีการแจ้งข้อมูลข่าวสารของสหกรณ์ถึงสมาชิกผ่านทางเว็บไซต์ โทรศัพท์ และการ

ส่งหนังสือถึงหน่วยงานที่สมาชิกปฏิบัติงานอยู่ มีการพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ให้มีความรู้อยู่ตลอดเวลา โดยการจัดส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับการอบรมให้ความรู้อย่างต่อเนื่อง เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้และมีความเชี่ยวชาญในงานที่รับผิดชอบและปฏิบัติงานมาเป็นเวลานาน มีการรับฝากเงินในรูปแบบต่างๆ และเปิดให้ซื้อหุ้นพิเศษเพื่อส่งเสริมและจูงใจให้สมาชิกรู้จักเก็บออม มีการจัดสวัสดิการให้แก่เจ้าหน้าที่ตามสมควร เช่น จัดอาหารให้บางมื้อ น้ำดื่ม ค่ารักษาพยาบาล ฯลฯ

2. ด้านการเงิน

สหกรณ์ไม่มีการจัดทำโครงสร้างเงินทุน เพราะไม่มีการลงทุนอื่นนอกจากการให้สินเชื่อแก่สมาชิก หากเงินทุนที่มีอยู่ไม่เพียงพอจะใช้วิธีการกู้ยืมเงินจากที่อื่น ส่วนการวางแผนทางการเงินนั้น มีการวางแผนทางการเงินปีละ 1 ครั้ง ว่าควรจะทำอย่างไร ในวงเงินเท่าไร และจะเชิญชวนให้สมาชิกออมเงินอย่างไร ทั้งนี้ในแต่ละปีสหกรณ์มีการจัดทำงบประมาณ โดยมีการจัดทำงบประมาณเป็นรายปีและเสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการฯ มีการจัดทำระบบการควบคุมภายใน และมีการตรวจสอบโดยผู้ตรวจสอบบัญชีเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ และได้จัดทำต้นทุนเงินทุน โดยควมามีทุนอยู่จำนวนเท่าใดในการดำเนินงานแต่ละปี รวมทั้งกำหนดนโยบายเงินปันผล โดยคณะกรรมการฯ จะพิจารณากำหนดว่าจะกำหนดอัตราเงินปันผลเท่าไร สหกรณ์มีการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินแบบ Ratio Analysis ทุกปีและรายงานผลการวิเคราะห์ไว้ในรายงานประจำปีของสหกรณ์

3. ด้านการตลาด

สหกรณ์มีการวางแผนที่จะกำหนดนโยบายการออมและการให้เงินกู้แก่สมาชิกในรูปแบบใหม่ โดยมีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากในอัตราที่สูงกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป เพื่อจูงใจให้สมาชิกรู้จักเก็บออม สหกรณ์มีการเปรียบเทียบอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก และเงินกู้ระหว่างสหกรณ์กับธุรกิจคู่แข่ง เช่น ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารออมสิน เป็นต้น โดย มีการติดตามข่าวสารการกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและเงินกู้กับธุรกิจคู่แข่งอยู่เสมอ สหกรณ์มีความลับไวในการปรับเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยเมื่อเปรียบเทียบกับธุรกิจคู่แข่ง แต่การปรับเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยจะไม่ไวกว่าธุรกิจคู่แข่ง เพราะต้องมีการตัดสินใจในรูปของคณะกรรมการฯ แต่หากดอกเบี้ยขึ้นนโยบายขึ้น สหกรณ์ก็จะปรับขึ้นไปในทิศทางเดียวกัน โดยฝ่ายจัดการเป็นผู้เสนอข้อมูลให้คณะกรรมการฯ เป็นผู้พิจารณาและตัดสินใจ สหกรณ์มีการนำเทคโนโลยีที่มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพมาใช้ในการให้บริการ โดยมีการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ สหกรณ์มีการกำหนดมาตรการและวิธีการให้บริการสมาชิกที่อยู่ห่างไกลสำนักงาน โดยมีระบบ FAX, ATM , E-MAIL, เว็บไซต์ และให้บริการผ่านทางเจ้าหน้าที่การเงินของเรือนจำ/ทัณฑสถานทั่วประเทศ สหกรณ์มีการพิจารณาส่วนแบ่งการตลาดด้านเงินออม โดยเมื่อเปรียบเทียบกับธุรกิจ

คู่แข่งแล้วพบว่าสมาชิกของสหกรณ์นำเงินมาออมไว้กับสหกรณ์มากกว่านำเงินไปฝากไว้กับธนาคารพาณิชย์อื่นๆ เนื่องจากดอกเบี้ยเงินฝากของสหกรณ์มีอัตราสูงกว่าของธนาคารพาณิชย์และไม่มีค่าธรรมเนียม ที่จ่าย สหกรณ์ยังไม่มีการวิจัยสมาชิก เนื่องจากสหกรณ์ได้มีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนในการกำหนดกลุ่มเป้าหมายของผู้ที่จะสมัครเป็นสมาชิก อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้สมาชิกได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์ตลอดเวลา สหกรณ์มีการนำสื่อประชาสัมพันธ์ต่างๆ มาใช้ เช่น การจัดทำจดสาร วารสาร รายงานประจำปี เว็บไซต์ และมีการแจ้งข้อมูลการให้บริการในใบเสร็จการหักเงินค่าหุ้นให้สมาชิกทราบเป็นประจำ มีการติดตามผลการดำเนินงานของสหกรณ์อย่างต่อเนื่องทุกเดือน มีช่องทางการรับข้อมูลข่าวสารและข้อคิดเห็นของสมาชิก โดยจะแจ้งข้อมูลข่าวสารต่างๆ ไปยังเรือนจำ/ทัณฑสถานทั่วประเทศ แล้วให้เรือนจำ/ทัณฑสถานที่สมาชิกปฏิบัติงานเป็นผู้แจ้งข้อมูลข่าวสารการเปลี่ยนแปลงของสหกรณ์ให้สมาชิกทราบ และสมาชิกสามารถแสดงความคิดเห็นหรือแจ้งข้อมูลข่าวสารถึงสหกรณ์ได้โดยตรงที่สหกรณ์หรือแจ้งผ่านทางโทรศัพท์ จดหมาย หรือแสดงความคิดเห็นข้อมูลข่าวสารต่างๆ ในที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์ ปีละ 1 ครั้ง นอกจากนี้ยังนำกลยุทธ์ทางการตลาดมาใช้ เพื่อจูงใจให้สมาชิกนำเงินมาลงทุนร่วมกับสหกรณ์ เช่น การเปิดให้ซื้อหุ้นพิเศษ การเปิดรูปแบบการฝากเงินที่มีอัตราดอกเบี้ยสูง การเชิญชวนให้สมาชิกมากู้เงินจากสหกรณ์ เช่น การลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ เป็นต้น

ข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้จัดการสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ด้านการจัดการ

โครงสร้างการบริหารงานของสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ประกอบด้วย คณะกรรมการดำเนินการ จำนวน 15 คน มีปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นประธาน หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย และรองปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นรองประธาน นอกจากนี้ยังมีข้าราชการซึ่งเป็นตัวแทนจากสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย จำนวน 5 คน ตัวแทนจากกรมราชทัณฑ์ จำนวน 4 คน และตัวแทนจากสำนักงานโยธาและผังเมือง จำนวน 3 คน เป็นกรรมการ คณะกรรมการฯ จะมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ 2 ปีนับแต่วันเลือกตั้ง มีเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน จำนวน 25 คน และผู้จัดการสหกรณ์ จำนวน 1 คน มีเจ้าหน้าที่ด้านการตรวจสอบภายในโดยเฉพาะ จำนวน 2 คน สหกรณ์มีการวางแผนเพื่อกำหนดโครงสร้างการบริหารวิสัยทัศน์ และนโยบายการบริหารสหกรณ์ไว้ล่วงหน้า มีการจัดประชุม/สัมมนาคณะกรรมการและสมาชิก มีการส่งเสริมให้สหกรณ์มีภาพลักษณ์และวัฒนธรรมองค์กรที่ดี โดยมีการประชาสัมพันธ์ทางเว็บไซต์ วารสาร โปสเตอร์ แผ่นพับ แจกให้สมาชิกทั่วประเทศ มีการเปิดโอกาสให้สมาชิก

และเจ้าหน้าที่ได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์ โดยการ จัดสัมมนาสมาชิกทุกภาคหมุนเวียนกันทั่วประเทศทุกปี มีการให้บริการสอบถามทางโทรศัพท์ มีการวางแผนเพื่อพัฒนากระบวนการในการทำงาน ระบบการประสานงานภายในและระบบข้อมูล ข่าวสารของสหกรณ์ให้มีความรวดเร็วและเป็นระบบมากยิ่งขึ้น โดยมีการแบ่งงานด้านต่างๆ เช่น ด้านนโยบายและแผน ด้านสวัสดิการ ด้านการประชาสัมพันธ์ มีรูปแบบคณะกรรมการแบ่งหน้าที่ ความรับผิดชอบแต่ละคณะเพื่อพิจารณาในแต่ละด้าน มีการวางแผนพัฒนากระบวนการทำงาน เสนอคณะกรรมการ มีการวางแผนพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่และสมาชิกของสหกรณ์ โดยจัดอบรมสัมมนาศึกษาดูงานนอกสถานที่ พัฒนาด้านการให้บริการ มีการจัดสวัสดิการให้แก่เจ้าหน้าที่ เช่น ค่ารักษาพยาบาล เงินโบนัส ตัดเสื้อผ้าเครื่องแบบ การมอบทุนการศึกษา เป็นต้น

2. ด้านการเงิน

สหกรณ์มีการจัดทำโครงสร้างเงินทุน โดยคณะกรรมการกำหนดตามกฎหมาย และมติที่ประชุม มีการวางแผนทางการเงิน โดยคณะกรรมการพิจารณาตามงานด้านต่างๆ มีการ จัดสรรงบประมาณปี มีการจัดทำงบประมาณเป็นรายปีและเสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการฯ มีการจัดทำระบบควบคุมภายในโดยผู้ตรวจสอบบัญชีอย่างสม่ำเสมอ มีการจัดทำต้นทุนเงินทุนโดย วิเคราะห์ต้นทุนเป็นร้อยละของแต่ละเดือน มีการกำหนดนโยบายเงินปันผลในรูปแบบคณะกรรมการฯ มีการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน และเปรียบเทียบงบดุล งบกำไรขาดทุนทุกเดือน

3. ด้านการตลาด

สหกรณ์มีการวางแผนที่จะกำหนดนโยบายการออมและการให้เงินกู้แก่สมาชิกใน รูปแบบใหม่ โดยการจัดโครงการต่างๆ ระยะสั้นๆ มีการเปรียบเทียบอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและ เงินกู้ระหว่างสหกรณ์กับธุรกิจคู่แข่ง เช่น ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารออมสิน โดยมีการนำข้อมูล การเปรียบเทียบเข้าประชุมกรรมการทุกเดือน การปรับเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยเมื่อเปรียบเทียบกับ ธุรกิจคู่แข่ง จะมีการประชุมคณะกรรมการอย่างน้อยเดือนละ 2 ครั้งหรือประชุมฉุกเฉินทันทีเมื่อ จะมีการปรับอัตราดอกเบี้ย สหกรณ์มีการนำเทคโนโลยีที่มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพมาใช้ ในการให้บริการ เช่น เว็บไซต์ โทรศัพท์สายด่วน E-MAIL มีการบูรณาการร่วมกับธนาคารทำ ระบบ ATM ในการกู้เงินฉุกเฉิน การดูประวัติสมาชิกรายบุคคล การนำเงินเข้าฝาก การโอนเงิน ใช้นี้ของสมาชิก สหกรณ์มีการกำหนดมาตรการและวิธีการให้บริการสมาชิกที่อยู่ห่างไกล สำนักงาน โดยมีระบบ FAX, ATM, E-MAIL มีการพิจารณาส่วนแบ่งการตลาดด้านเงินออม เมื่อ เปรียบเทียบกับธุรกิจคู่แข่ง โดยมีการประชาสัมพันธ์ทางสื่อต่างๆ และการออกพื้นที่หาลูกค้า โดยเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ มีการจัดสัมมนาให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการบริหารและแสดงความคิดเห็นในด้านต่างๆ อย่างเป็นรูปธรรม มีการสรุปผลการดำเนินงานภาพรวมต่อคณะกรรมการฯ

ทุกเดือน มีช่องทางการรับข้อมูลข่าวสารและข้อคิดเห็นของสมาชิกและมีการตอบรับอย่างรวดเร็ว เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ มีการนำกลยุทธ์ทางการตลาดมาใช้ เช่น การจัดโปรโมชั่นการออมเงินเป็นโครงการต่างๆ ให้สมาชิกเลือกฝากเงิน มีการชิงโชค ชิงรางวัล เป็นต้น

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปฐมภูมิจากการตอบแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เชิงลึกของสมาชิก เจ้าหน้าที่ และผู้จัดการของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด พบว่า

สมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกน้อยกว่า และยังมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด เพราะสมาชิกส่วนมากเป็นข้าราชการที่มีอายุราชการไม่มากนัก แต่สมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ส่วนมากจะเป็นข้าราชการที่มีอายุราชการมาก ทำงานมานาน ทำให้เป็นโอกาสที่สหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด จะมีทุนเรือนหุ้นมากกว่า และสร้างความเชื่อมั่นให้แก่สมาชิกได้มากกว่า และสังเกตได้ว่าสมาชิกของสหกรณ์ทั้งสองแห่งจะมีเหตุผลที่เข้าร่วมเป็นสมาชิกของสหกรณ์เพราะต้องการออมทรัพย์ แต่สมาชิกส่วนมากกลับไม่มีเงินฝากกับสหกรณ์ โดยสมาชิกบางส่วนนอกจากจะฝากเงินไว้กับสหกรณ์แล้วยังนำเงินไปฝากไว้กับสถาบันการเงินอื่นๆ ด้วย เพราะสถาบันการเงินอื่นยังเป็นทางเลือกที่ดีสำหรับสมาชิก และเป็นเพราะสมาชิกไม่ได้รับความสะดวกในการเดินทางมาฝากเงินไว้กับสหกรณ์ โดยเฉพาะสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด นั้น ยังไม่มีการให้บริการฝากหรือถอนเงินผ่านทางธนาคารพาณิชย์ หากสมาชิกจะฝากเงินต้องเดินทางมาฝากเงินที่สำนักงาน สมาชิกจึงเลือกที่จะฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์ที่เปิดให้บริการเป็นสาขาย่อยต่างๆ ทั่วประเทศ ซึ่งสมาชิกสามารถเข้าถึงบริการได้โดยสะดวกรวดเร็วและยังมีการให้บริการรับฝากเงินที่หลากหลาย ส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด นั้นมีการให้บริการฝากถอนเงินและชำระหนี้ผ่านธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด ทุกสาขาทั่วประเทศ ทำให้สมาชิกได้รับความสะดวกมากยิ่งขึ้น หากพิจารณาจำนวนผู้ฝากกับผู้กู้แล้วของสหกรณ์ทั้งสองแห่ง จะเห็นว่าจำนวนสมาชิกที่กู้เงินจากสหกรณ์มีมากกว่าจำนวนสมาชิกที่นำเงินมาฝากไว้กับสหกรณ์ ซึ่งไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ของการก่อตั้งสหกรณ์โดยแท้ คือการให้สมาชิกรู้จักเก็บออม นอกจากนี้ยังเห็นได้ว่าสมาชิกส่วนใหญ่ของสหกรณ์ทั้งสองแห่งจะเคยใช้บริการเงินกู้ของสหกรณ์ ประเภทเงินกู้สามัญ โดยมีวัตถุประสงค์ของการกู้เพื่อใช้จ่ายสิ่งจำเป็นภายในครอบครัว นอกจากสมาชิกจะกู้เงินจากสหกรณ์แล้วส่วนมากยังกู้เงินจากแหล่งเงินกู้อื่นๆ อีก

ทำให้เป็นภาระของสมาชิกที่จะต้องชำระหนี้ต่างๆ เกิดปัญหาสมาชิกมีรายได้น้อยไม่เพียงพอจ่าย และยังเป็นปัญหาการชำระหนี้คืนให้สหกรณ์ เพราะแหล่งเงินกู้อื่น เช่น ธนาคารกรุงไทย และธนาคารพาณิชย์อื่นๆ จะใช้สิทธิในการเป็นเจ้าหนี้รายแรก คือสมาชิกจะต้องชำระหนี้ในแต่ละเดือนให้กับธนาคารกรุงไทยก่อน จึงจะชำระหนี้ให้สหกรณ์ จึงเป็นความเสี่ยงที่สหกรณ์จะเกิดปัญหานี้ สูญ แต่อย่างไรก็ตามสหกรณ์ทั้งสองแห่งต่างก็ได้้นำแนวทางการป้องกันหนี้สูญมาใช้โดยการทำประกันเงินกู้ หรือใช้บุคคลเป็นผู้ค้ำประกันให้ผู้กู้ ซึ่งการทำประกันเงินกู้ที่นั่นกลับส่งผลให้สมาชิกผู้กู้ต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้น ส่วนบุคคลที่เป็นผู้ค้ำประกันให้ผู้กู้ ส่วนใหญ่ก็จะเป็นข้าราชการกรมราชทัณฑ์เช่นเดียวกันสลับเปลี่ยนและจับคู่กันเป็นผู้ค้ำประกัน ทำให้ตัวบุคคลผู้ค้ำประกันเองต้องประสบปัญหาหนี้สิน ที่ขาดความสามารถในการชำระหนี้เช่นกัน สหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด จะให้บริการเงินกู้ที่หลากหลายรูปแบบ และอนุมัติให้เงินกู้ง่าย ทางด้านการจัดการของสหกรณ์ทั้งสองแห่ง ควรให้สมาชิกได้มีส่วนร่วมในการจัดการสหกรณ์มากยิ่งขึ้น สหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด ควรสร้างภาพลักษณ์และส่งเสริมให้ผู้บริหาร/คณะกรรมการมีวิสัยทัศน์และสได้ผลการบริหารงาน ที่สร้างความประทับใจให้แก่สมาชิกมากยิ่งขึ้น ควรปรับรูปแบบการให้บริการที่สามารถแข่งขันกับสถาบันการเงินอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นความสามารถในการแข่งขันกับสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวง มหาดไทย จำกัด หรือธนาคารพาณิชย์ต่างๆ ก็ตาม

ในส่วนของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ จะเห็นว่าเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ทั้งสองแห่งส่วนใหญ่จะเป็นเพศหญิง สถานภาพสมรส อายุ 41 – 50 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี แต่เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001 - 20,000 บาท มีระยะเวลาการปฏิบัติงาน 11 - 15 ปี ในขณะที่เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวง มหาดไทย จำกัด มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001 – 25,000 บาท แต่มีระยะเวลาการปฏิบัติงาน 6 – 10 ปี แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวง มหาดไทย จำกัดมีการจัดสรรค่าตอบแทนหรือรายได้ให้แก่เจ้าหน้าที่มากกว่า สหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด จึงส่งผลให้เจ้าหน้าที่ของ สหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด มีความพึงพอใจกับงานที่ได้รับมอบหมายในปัจจุบันมากกว่า เจ้าหน้าที่ของ สหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด ทางด้านความรู้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์ จะเห็นว่าเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวง มหาดไทย จำกัด จะมีความรู้ความเข้าใจมากกว่าเจ้าหน้าที่ของ สหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในปัจจุบันของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ในภาพรวมนั้น เจ้าหน้าที่ของทั้งสองสหกรณ์มีความคิดเห็นในระดับเดียวกัน

ส่วนผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการจัดการของสหกรณ์ในภาพรวม จะเห็นได้ว่าสหกรณ์ทั้งสองแห่งมีจุดเด่นที่เหมือนกันคือ การมีโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการสั่งการ เช่น ประธานคณะกรรมการของ สหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด เป็นบุคคลเดียวกันกับอธิบดีกรมราชทัณฑ์จึงเป็นประโยชน์ต่อการสั่งการให้เจ้าหน้าที่การเงินของเรือนจำต่างๆ ทั่วประเทศ ดำเนินการเกี่ยวกับการหักชำระค่าหุ้น หรือหักชำระหนี้จากสมาชิก การสั่งการจะสั่งการตรงถึงเรือนจำต่างๆ และมีการทำงานที่เป็นระบบ แม้สมาชิกจะปฏิบัติงานอยู่ในเรือนจำที่อยู่ห่างไกลกับสหกรณ์ก็ตาม ในส่วนของโครงสร้างการบริหารของสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ก็เช่นเดียวกัน คือประธานคณะกรรมการเป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ระดับกระทรวง ทำให้สร้างความน่าเชื่อถือศรัทธาต่อคณะกรรมการ เจ้าหน้าที่ และสมาชิก ส่วนกรรมการประกอบด้วยผู้แทนจากหลายหน่วยงานทำให้มีความหลากหลายทางความคิด และเกิดความยุติธรรมในการจัดสรรผลตอบแทนแก่สมาชิกแต่ละหน่วยงาน ในการจัดการด้านต่างๆ สหกรณ์ทั้งสองแห่งจะมีการจัดการสหกรณ์ที่คล้ายๆ กัน เช่น มีการวางแผนเพื่อกำหนดโครงสร้างการบริหาร วิสัยทัศน์ และนโยบายการบริหารสหกรณ์ไว้ล่วงหน้า แต่สหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด จะมีการประชาสัมพันธ์และให้ข้อมูลข่าวสารของสหกรณ์มากกว่า และมีรูปแบบการให้บริการรับฝากเงินหรือกู้เงินในรูปแบบที่หลากหลายกว่า อีกทั้งยังให้ผลตอบแทนแก่สมาชิกมากกว่า สหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด ด้วย

ด้านการเงิน สหกรณ์ทั้งสองแห่งต่างก็มีการดำเนินงานด้านการเงินที่คล้ายกันตามระเบียบการดำเนินงานทางการเงินของสหกรณ์ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง มีระบบการควบคุมภายในและระบบการตรวจสอบบัญชีอย่างสม่ำเสมอ และมีการแสดงผลการดำเนินงานทางการเงินเผยแพร่ให้สมาชิกทราบในรูปแบบของรายงานประจำปีทุกปี

ด้านการตลาด จะเห็นได้ว่าสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด มีรูปแบบการให้บริการที่หลากหลายกว่า ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบการฝากเงิน จะมีการรับฝากเงินในรูปแบบต่างๆ หลายรูปแบบ การให้บริการเงินกู้แก่สมาชิก มีการให้บริการเงินกู้หลายประเภทตามวัตถุประสงค์ของการกู้ และให้วงเงินกู้มากกว่า สหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด การกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและเงินกู้มีหลายอัตราแตกต่างกันไปตามประเภท จึงไม่สามารถนำอัตราดอกเบี้ยมาเปรียบเทียบกันได้ว่าสหกรณ์ใดมีอัตราดอกเบี้ยสูงหรือต่ำกว่ากัน แต่ สหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด มีรูปแบบการให้บริการรับฝากเงินและให้เงินกู้ไม่หลากหลายเท่าที่ควร สมาชิกจึงไม่มีทางเลือกในการฝากเงินหรือกู้เงินมากนัก แต่อัตราเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนจะเห็นได้ว่า สหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด มีอัตราเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนสูงกว่า สหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด นอกจากนี้ สหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด

ยังมีจุดเด่นด้านการตลาด คือ การเปิดให้บริการฝากเงิน ถอนเงินหรือชำระหนี้ผ่านเคาน์เตอร์ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด ทุกสาขา และมีการนำกลยุทธ์ทางการตลาดมาใช้ เช่น การจัดโปรโมชั่นการออมเงินเป็นโครงการต่างๆ ให้สมาชิกเลือกฝากเงิน มีการชิงโชค ชิงรางวัล เป็นต้น โดยสามารถสรุปความเหมือนและความแตกต่างจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลแต่ละสหกรณ์ดังได้แสดงรายละเอียดในตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 สรุปความเหมือนและความแตกต่างจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด

ความเหมือน	ความแตกต่าง
ข้อมูลทั่วไปของสมาชิก	ข้อมูลทั่วไปของสมาชิก
สมาชิกส่วนใหญ่	1. สมาชิกส่วนใหญ่ของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 - 15,000 บาท ซึ่งน้อยกว่า สมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 25,001 - 30,000 บาท
1. สมาชิกส่วนใหญ่เป็นเพศชาย	
2. สถานภาพสมรส	
3. ช่วงอายุ 41 – 50 ปี มากที่สุด	
4. ระดับการศึกษาปริญญาตรี	
5. ตำแหน่งระดับชำนาญงาน	
ข้อมูลการเป็นสมาชิก	ข้อมูลการเป็นสมาชิก
สมาชิกส่วนใหญ่	1. สมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด มีระยะเวลาการเป็นสมาชิก 10 -15 ปี ซึ่งน้อยกว่าสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิก 15-20 ปี
1. วัตถุประสงค์ในการสมัครเป็นสมาชิกสหกรณ์เพราะต้องการออมทรัพย์	
2. สมาชิกส่วนใหญ่ไม่มีเงินฝากกับสหกรณ์	
3. สมาชิกที่ฝากเงินกับสหกรณ์ส่วนใหญ่จะฝากเงินประเภทออมทรัพย์	
4. นอกจากสมาชิกจะฝากเงินกับสหกรณ์แล้ว ยังนำเงินไปฝากกับธนาคารพาณิชย์	
5. สมาชิกส่วนใหญ่เคยใช้บริการเงินกู้ของสหกรณ์	

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ความเหมือน	ความแตกต่าง
<p>6. วัตถุประสงค์ของการกู้เพื่อนำเงินไปใช้จ่าย สิ่งจำเป็นภายในครอบครัว</p> <p>7. สมาชิกส่วนใหญ่กู้เงินประเภทเงินกู้สามัญ</p> <p>8. นอกจากสมาชิกจะกู้เงินจากสหกรณ์แล้วยังกู้ เงินจากธนาคารพาณิชย์</p>	
<p>ความคิดเห็นของสมาชิกเกี่ยวกับการดำเนินงาน ของสหกรณ์</p> <p>1. สมาชิกมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการ ของสหกรณ์ในภาพรวมเห็นด้วยมาก</p> <p>2. สมาชิกมีความคิดเห็นเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ย เงินกู้ อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก อัตราเงินปันผล และอัตราเงินเฉลี่ยคืน ในภาพรวมเห็นด้วย ปานกลาง</p> <p>3. สมาชิกมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานที่/ เทคโนโลยีและการใช้บริการของสหกรณ์ ในภาพรวมเห็นด้วยปานกลาง</p>	<p>ความคิดเห็นของสมาชิกเกี่ยวกับการดำเนินงาน ของสหกรณ์</p> <p>1. สมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานด้าน การจัดการในภาพรวมเห็นด้วยปานกลาง แต่ สมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์ กระทรวงมหาดไทย จำกัด มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ การดำเนินงานด้านการจัดการในภาพรวมเห็นด้วย มาก</p>
<p>ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่</p> <p>เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่</p> <p>1. เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง</p> <p>2. สถานภาพสมรส</p> <p>3. ช่วงอายุ 41 – 50 ปี มากที่สุด</p> <p>4. ระดับการศึกษาปริญญาตรี</p>	<p>ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่</p> <p>1. เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ของสหกรณ์ออมทรัพย์กรม ราชทัณฑ์ จำกัด มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001 - 20,000 บาท ซึ่งน้อยกว่าเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ที่มีรายได้ เฉลี่ยต่อเดือน 20,001 - 25,000 บาท</p> <p>2. เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ของสหกรณ์ออมทรัพย์กรม ราชทัณฑ์ จำกัด มีระยะเวลาการปฏิบัติงาน 11-15 ปี ซึ่งมากกว่าเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ออมทรัพย์ กระทรวงมหาดไทย จำกัด ที่มีระยะเวลาการ ปฏิบัติงาน 6 -10 ปี</p>

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ความเหมือน	ความแตกต่าง
	<p>3. เจ้าหน้าที่สหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด มีความพึงพอใจกับงานที่ได้รับมอบหมายในปัจจุบันมาก แต่เจ้าหน้าที่สหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด มีความพึงพอใจกับงานที่ได้รับมอบหมายในปัจจุบันมากที่สุด</p>
<p><u>ความรู้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์</u></p> <p>- ไม่มี -</p>	<p><u>ความรู้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์</u></p> <p>1. เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก แต่เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด</p>
<p><u>ด้านการจัดการ</u></p> <p>1. มีโครงสร้างการบริหารที่เหมาะสม</p> <p>2. มีการวางแผนเพื่อกำหนดโครงสร้างการบริหาร วิสัยทัศน์ และนโยบายการบริหาร สหกรณ์ไว้ล่วงหน้า</p>	<p><u>ด้านการจัดการ</u></p> <p>1. สหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด มีอายุการก่อตั้งน้อยกว่า สหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด</p> <p>2. สหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด มีการประชาสัมพันธ์และให้ข้อมูลข่าวสารของสหกรณ์มากกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด</p> <p>3. สหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด มีรูปแบบการให้บริการรับฝากเงินหรือการให้เงินกู้แก่สมาชิกในรูปแบบที่หลากหลายกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และให้ผลตอบแทนแก่สมาชิกมากกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด</p>

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ความเหมือน	ความแตกต่าง
<p>ด้านการเงิน</p> <p>1. มีการดำเนินงานทางการเงินของสหกรณ์ ตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง มีระบบการควบคุม ภายในและระบบการตรวจสอบบัญชีอย่าง สม่าเสมอ และมีการแสดงผลการดำเนินงานทางการเงินเผยแพร่ให้สมาชิกทราบในรูปของ รายงานประจำปีทุก</p>	<p>ด้านการเงิน</p> <p>1. สหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด มีสินทรัพย์น้อยกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ กระทรวงมหาดไทย จำกัด</p>
<p>ด้านการตลาด</p> <p>1. การบริการรับฝากเงินและให้สมาชิกกู้ยืมเงิน</p> <p>2. มีการเปรียบเทียบอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและ เงินกู้กับสถาบันการเงินอื่นอยู่เสมอ</p> <p>3. สมาชิกที่นำเงินมาฝากไว้กับสหกรณ์ไม่ต้อง เสียภาษีหัก ณ ที่จ่าย</p>	<p>ด้านการตลาด</p> <p>1. สหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด มีรูปแบบการรับฝากเงินประเภทต่างๆ มากกว่า การให้บริการรับฝากเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ กรมราชทัณฑ์ จำกัด</p> <p>2. สหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด มีรูปแบบการให้เงินกู้แก่สมาชิกประเภทต่างๆ มากกว่าการให้บริการเงินกู้แก่สมาชิกมากกว่า สหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด</p> <p>3. สหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด มีอัตราเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนแก่สมาชิกสูง กว่าของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด</p> <p>4. สหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด มีการให้บริการรับฝากเงินและชำระหนี้เงินกู้ ผ่านทางธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด ทุกสาขา ทั่วประเทศ</p>

การวิเคราะห์แนวโน้มจากอัตราส่วนทางการเงิน

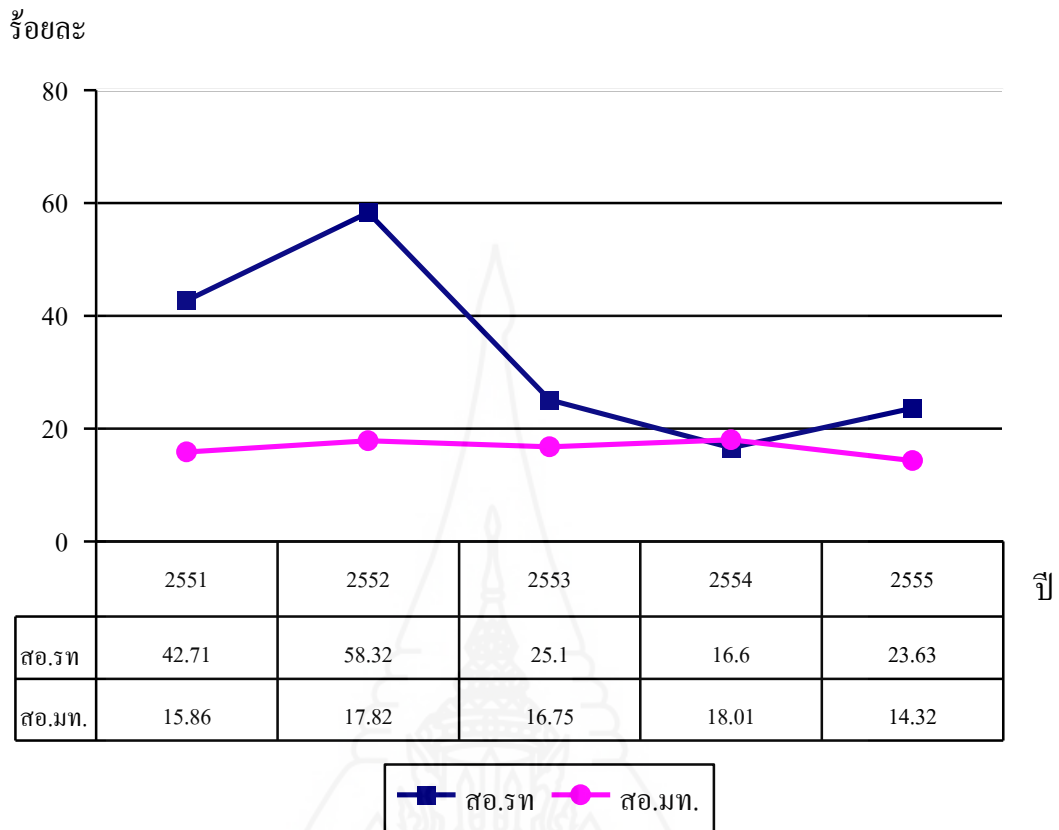
ผลการวิเคราะห์แนวโน้มจากอัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ดังได้แสดงรายละเอียดในภาพที่ 4.1 - 4.17

ภาพที่ 4.1 เปรียบเทียบแนวโน้มอัตราส่วนทุนหมุนเวียนของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ตั้งแต่ปี 2551 - 2555

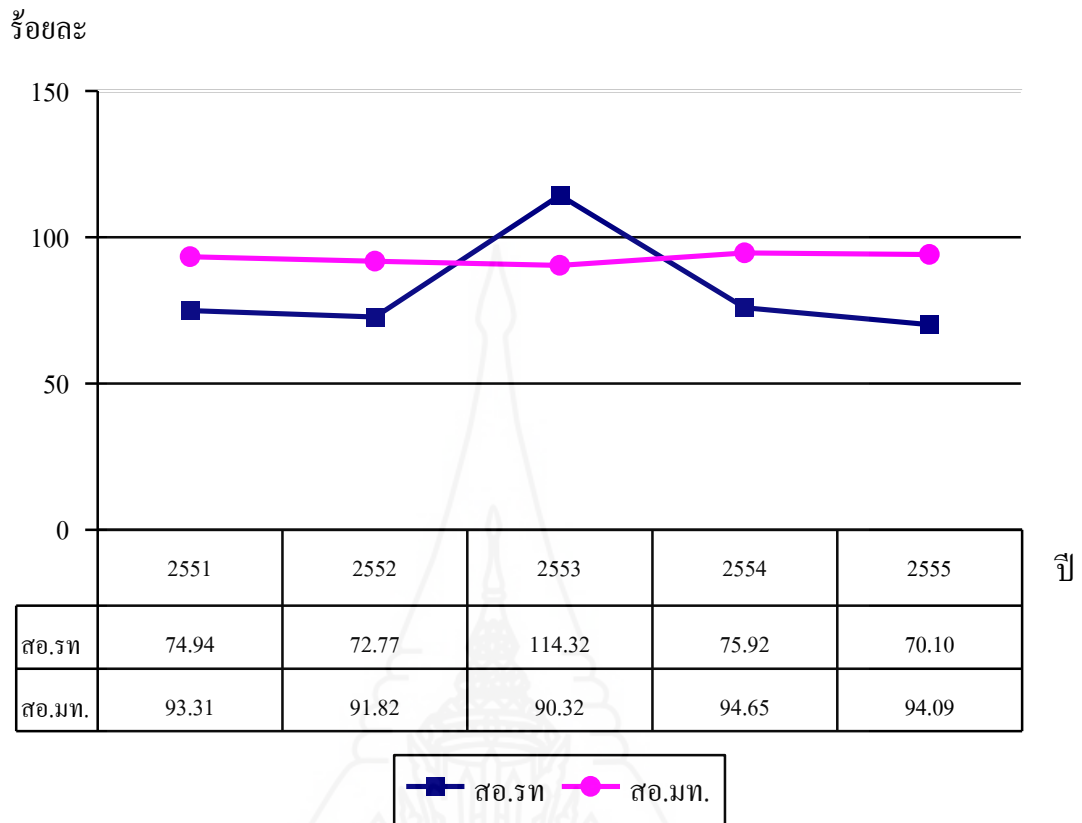
จากภาพที่ 4.1 การเปรียบเทียบแนวโน้มของอัตราส่วนทุนหมุนเวียนระหว่างสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ตั้งแต่ปี 2551 - 2555 จะเห็นได้ว่า อัตราส่วนทุนหมุนเวียนของสหกรณ์ทั้ง 2 แห่ง มีค่าน้อยกว่า 1 หมายความว่า สหกรณ์ทั้งสองแห่งมีสินทรัพย์หมุนเวียนมากกว่าหนี้สินหมุนเวียนไม่ถึง 1 เท่าของหนี้สินหมุนเวียน และอัตราส่วนทุนหมุนเวียนของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด จะสูงกว่าอัตราส่วนทุนหมุนเวียนของสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด เล็กน้อย มาตลอดระยะเวลา 5 ปี แต่ อัตราส่วนทุนหมุนเวียนของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ส่วน อัตราส่วนทุนหมุนเวียนของสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด มีแนวโน้มลดลง

ภาพที่ 4.2 เปรียบเทียบแนวโน้มอัตราส่วนสินทรัพย์สภาพคล่องต่อเงินฝากของสหกรณ์ออมทรัพย์
กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ตั้งแต่ปี 2551 - 2555

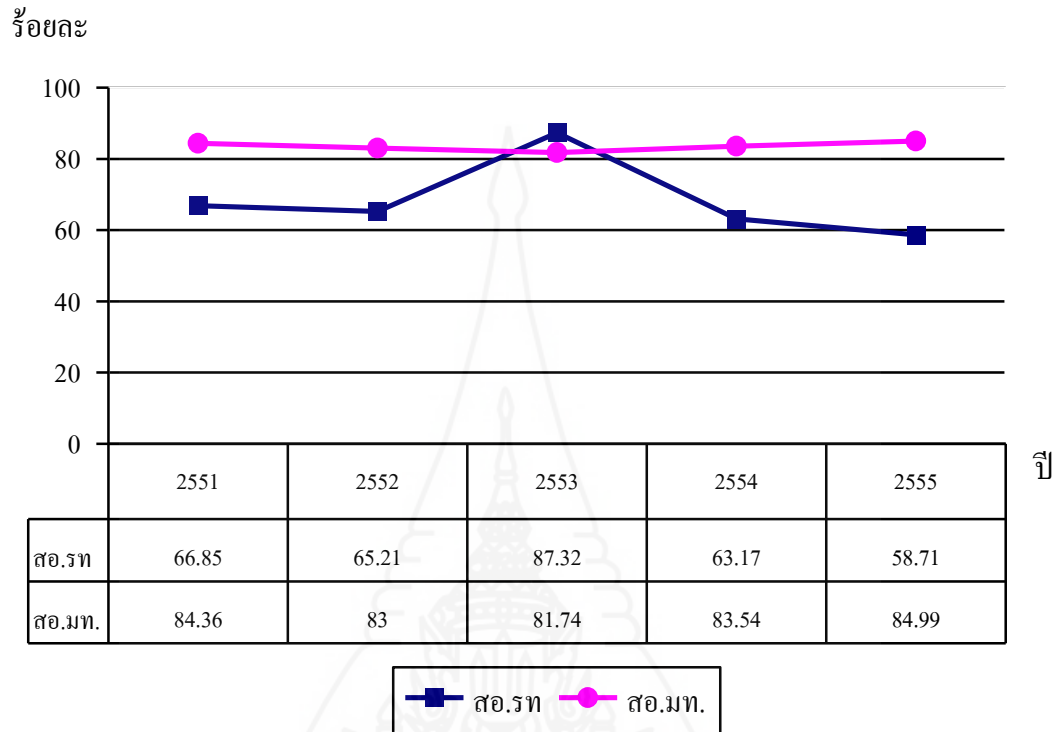
จากภาพที่ 4.2 การเปรียบเทียบแนวโน้มของอัตราส่วนสินทรัพย์สภาพคล่องต่อเงินฝากระหว่างสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ตั้งแต่ปี 2551 - 2555 จะเห็นได้ว่า อัตราส่วนสินทรัพย์สภาพคล่องต่อเงินฝากของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แต่อัตราส่วนสินทรัพย์สภาพคล่องต่อเงินฝากของสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด มีแนวโน้มลดลง และอัตราส่วนสินทรัพย์สภาพคล่องต่อเงินฝากของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด มีค่าสูงกว่า แสดงว่าสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด มีความคล่องตัวที่จะเปลี่ยนสินทรัพย์สภาพคล่องเป็นเงินสดรองรับการถอนเงินฝาก ชำระคืนหนี้ระยะสั้นของสหกรณ์หรือจ่ายค่าใช้จ่ายฉุกเฉินของสหกรณ์ได้ดีกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย

ภาพที่ 4.3 เปรียบเทียบแนวโน้มอัตราส่วนสินเชื่ต่อเงินฝากของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ตั้งแต่ปี 2551 - 2555

จากภาพที่ 4.3 การเปรียบเทียบแนวโน้มของอัตราส่วนสินเชื่ต่อเงินฝากระหว่างสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ตั้งแต่ปี 2551 - 2555 จะเห็นได้ว่า อัตราส่วนสินเชื่ต่อเงินฝากของสหกรณ์ทั้ง 2 แห่ง มีแนวโน้มลดลง แสดงว่าสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด มีการพิจารณาปล่อยสินเชื่โดยใช้เงินทุนจากเงินฝากในวงเงินที่เหมาะสมเพื่อรักษาระดับสภาพคล่องทางการเงินไว้ แต่อัตราส่วนสินเชื่ต่อเงินฝากของสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด มีอัตราส่วนใกล้เคียงกับ 100% ซึ่งหากอัตราส่วนนี้สูงขึ้นเรื่อยๆ ในปีต่อไป จะส่งผลให้สหกรณ์เหลือขีดความสามารถในการปล่อยสินเชื่ได้น้อยลง เพราะนำเงินฝากของสมาชิกไปปล่อยสินเชื่เกือบหมดแล้ว และจะส่งผลให้สภาพคล่องของสหกรณ์มีระดับลดลง สำหรับสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด ในปี 2553 จะเห็นได้ว่าอัตราส่วนสินเชื่ต่อเงินฝากมีอัตราส่วนสูงถึง 114.32 เนื่องจากในปี 2553 สหกรณ์ปล่อย

สินเชื่อโดยใช้เงินทุนจากเงินฝากเป็นจำนวนมาก แต่สามารถลดระดับการปล่อยสินเชื่อลงได้ในปี 2554 และปี 2555 เพื่อรักษาสภาพคล่องทางการเงินของสหกรณ์ไว้

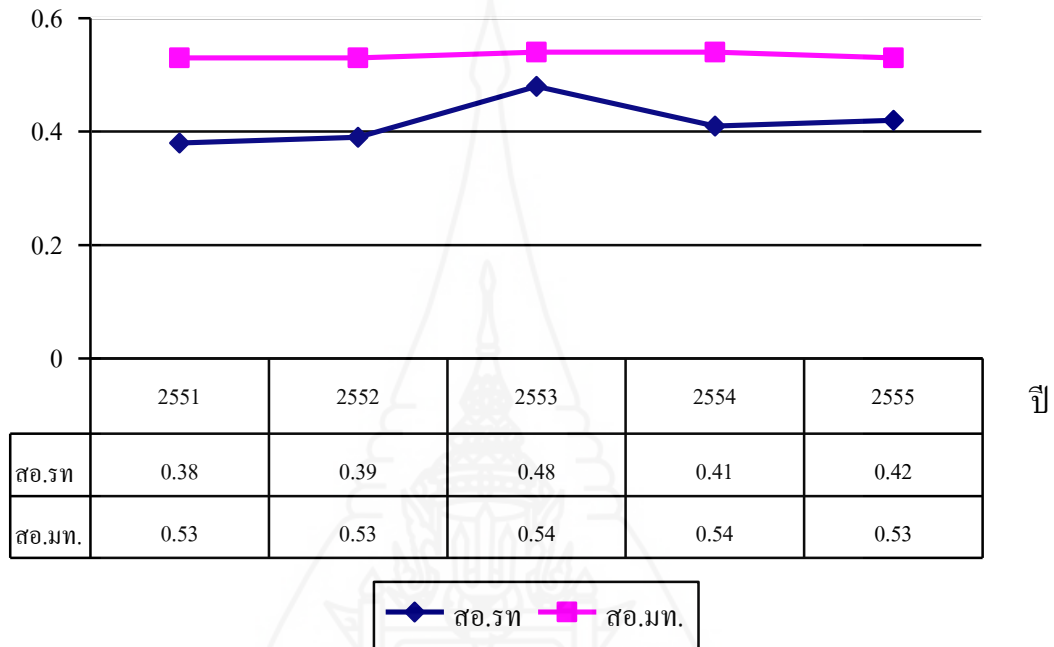

ภาพที่ 4.4 เปรียบเทียบแนวโน้มอัตราส่วนสินเชื่อต่อสินทรัพย์รวมของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ตั้งแต่ปี 2551 - 2555

จากภาพที่ 4.4 การเปรียบเทียบแนวโน้มของอัตราส่วนสินเชื่อต่อสินทรัพย์รวมระหว่างสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ตั้งแต่ปี 2551 - 2555 จะเห็นได้ว่า อัตราส่วนสินเชื่อต่อสินทรัพย์รวมของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด ในปี 2553 มีอัตราส่วนสูงมากกว่าทุกปีและมีอัตราส่วนมากกว่าของสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด เนื่องจากปี 2553 สหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด มีการปล่อยสินเชื่อเป็นจำนวนมาก และลดระดับการปล่อยสินเชื่อลงในปี 2554 และปี 2555 จึงมีแนวโน้มลดลงและมีอัตราส่วนน้อยกว่าอัตราส่วนสินเชื่อต่อสินทรัพย์รวมของสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ซึ่งมีค่ามากและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แสดงให้เห็นว่า สหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด มีโอกาสในการสร้างรายได้จากดอกเบี้ยสินเชื่อเพิ่มมากขึ้น แต่ก็ส่งผล

กระทบในทางลบต่อสภาพคล่องได้ เพราะเงินทุนจะมาจมอยู่ในสินทรัพย์เสี่ยงมากเกินไป และ ความคล่องตัวทางการเงินที่จะรองรับการถอนเงินของผู้ฝากเงินก็จะน้อยลงด้วย

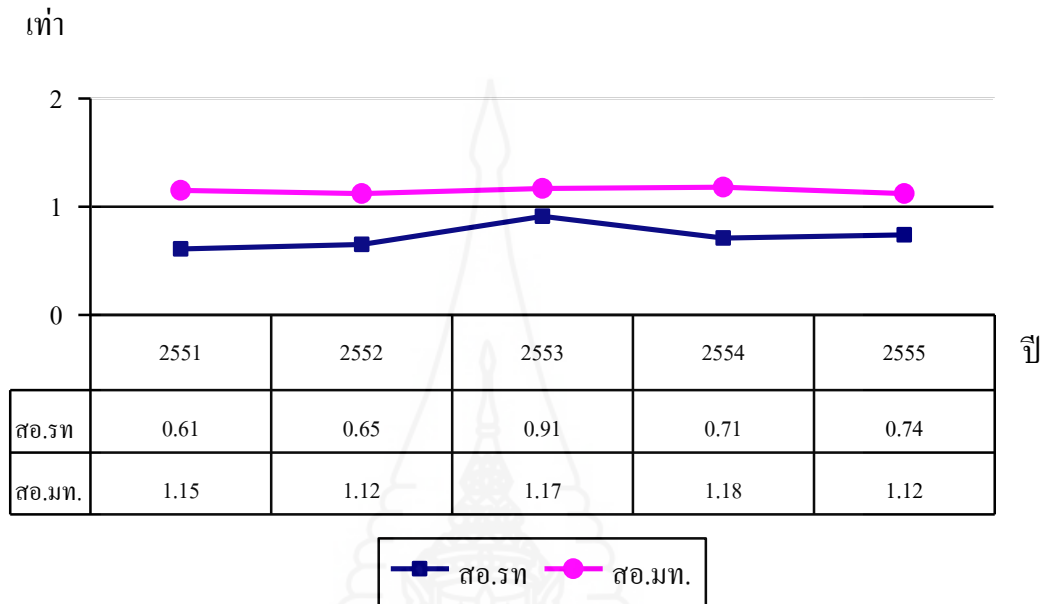
เท่า

ภาพที่ 4.5 เปรียบเทียบแนวโน้มอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวมของสหกรณ์ออมทรัพย์ กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ตั้งแต่ปี 2551 - 2555

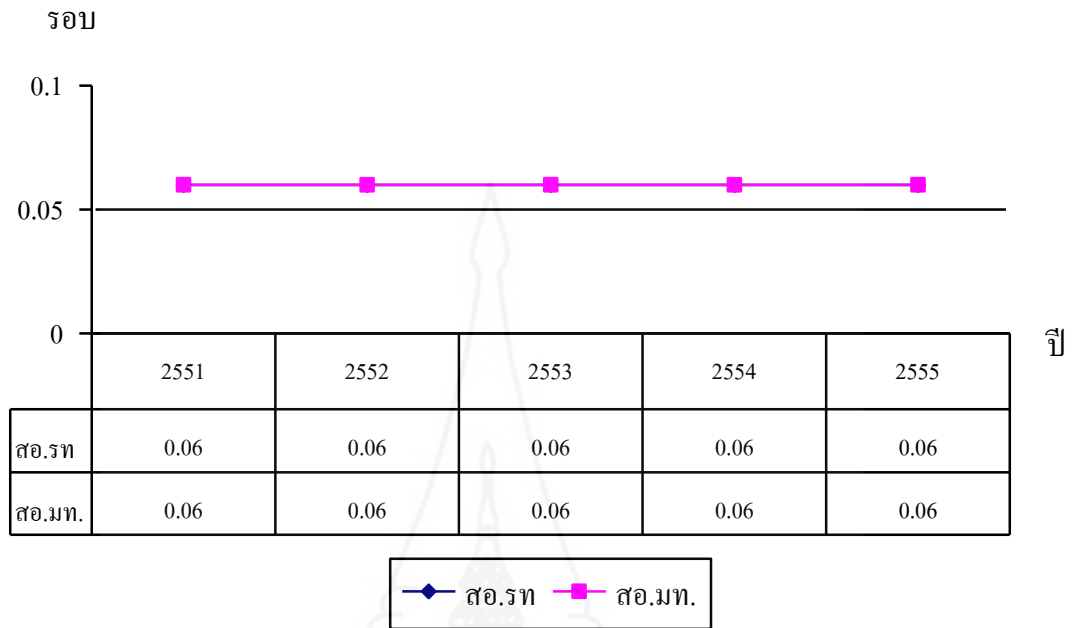
จากภาพที่ 4.5 การเปรียบเทียบแนวโน้มของอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวมระหว่างสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ตั้งแต่ปี 2551 - 2555 เห็นได้ว่า อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวมของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ส่วนอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวมของสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด มีแนวโน้มลดลงเล็กน้อย โดยสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด มีอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวมมากกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด เล็กน้อย แสดงว่าสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ใช้เงินทุนจากการก่อหนี้มากกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด แต่สหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด จะมีอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวมในปี 2553 มากกว่าทุกปี เนื่องจากในปี 2553 สหกรณ์ปล่อย

สินเชื่อเป็นจำนวนมาก ทำให้สหกรณ์ต้องใช้เงินทุนจากเงินฝาก รวมทั้งการกู้ยืมจากแหล่งเงินทุนอื่นเพิ่มมากขึ้น

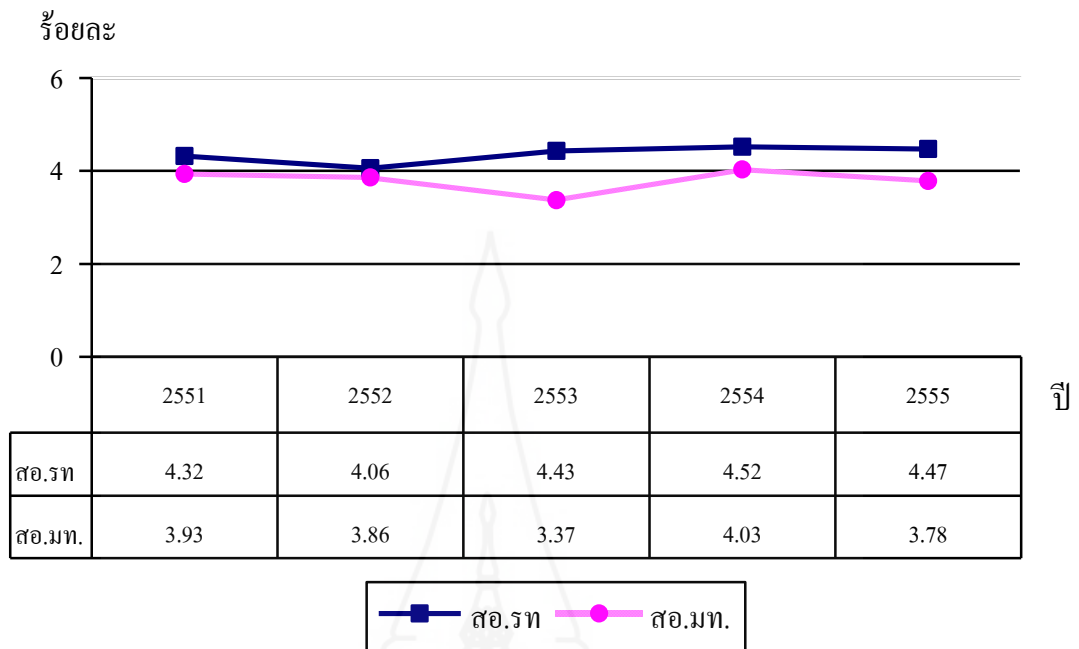
ภาพที่ 4.6 เปรียบเทียบแนวโน้มอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ตั้งแต่ปี 2551 - 2555

จากภาพที่ 4.6 การเปรียบเทียบแนวโน้มของอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นระหว่างสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ตั้งแต่ปี 2551 - 2555 จะเห็นได้ว่า อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อย แต่ยังมีค่าน้อยกว่า 1 ส่วนอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด มีแนวโน้มลดลงแต่ยังมีค่ามากกว่า 1 แสดงว่าสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด มีอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นอยู่ในระดับที่ดีกว่า และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด มีการก่อหนี้มากกว่าและมีโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงทางการเงินสูง แต่ในปี 2553 อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด มีอัตราส่วนมากกว่าทุกปี เนื่องจากมีการกู้ยืมเงินจากแหล่งเงินทุนอื่นมากขึ้นเพราะมีการปล่อยสินเชื่อในปี 2553 มากกว่าทุกปี

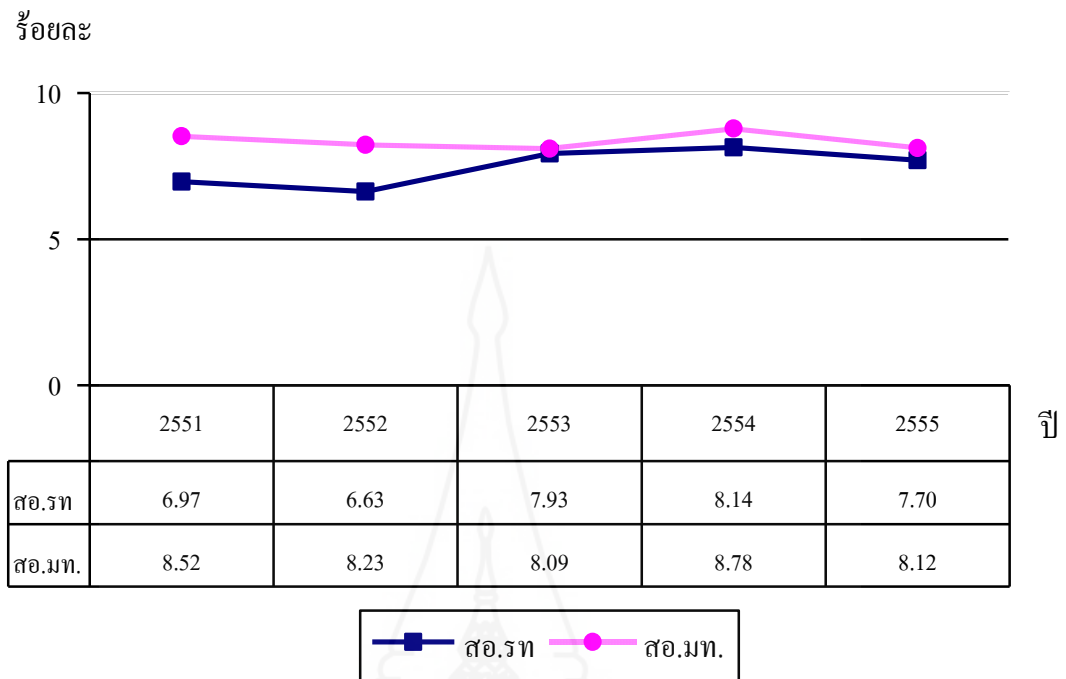
ภาพที่ 4.7 เปรียบเทียบแนวโน้มอัตราการใช้ปุ๋ยของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ตั้งแต่ปี 2551 - 2555

จากภาพที่ 4.7 การเปรียบเทียบแนวโน้มของอัตราการใช้ปุ๋ยระหว่างสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ตั้งแต่ปี 2551 - 2555 จะเห็นได้ว่าสหกรณ์ทั้ง 2 แห่ง มีอัตราการใช้ปุ๋ยเท่ากับ 0.06 หมายความว่าสหกรณ์ใช้ปุ๋ยไป 1 บาท ก่อให้เกิดรายได้กลับคืนมา 0.06 บาท และมีอัตราเท่ากันทุกปี แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการนำปุ๋ยไปใช้ให้เกิดรายได้ของสหกรณ์ทั้งสองแห่งอยู่ในระดับที่ทัดเทียมกัน และมีแนวโน้มที่จะมีค่าเท่าเดิมในปีถัดไป

ภาพที่ 4.8 เปรียบเทียบแนวโน้มอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ตั้งแต่ปี 2551 - 2555

จากภาพที่ 4.8 การเปรียบเทียบแนวโน้มของอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ระหว่างสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ตั้งแต่ปี 2551 - 2555 จะเห็นได้ว่า อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของสหกรณ์ทั้ง 2 แห่ง มีแนวโน้มลดลง แต่สหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด มีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์หรือมีกำไรจากการใช้สินทรัพย์ มากกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด เล็กน้อย โดยหากสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด ใช้สินทรัพย์ไป 100 บาท จะก่อให้เกิดกำไรมากกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด 0.57 บาท

ภาพที่ 4.9 เปรียบเทียบแนวโน้มอัตราผลตอบแทนต่อส่วนกองทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ตั้งแต่ปี 2551 - 2555

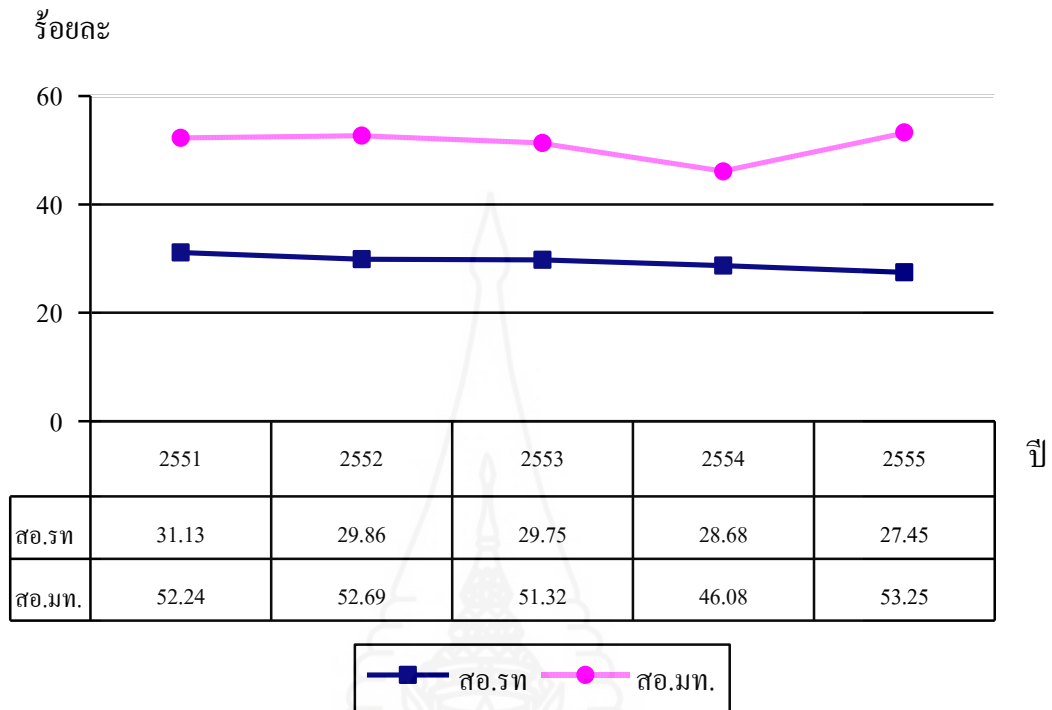
จากภาพที่ 4.9 การเปรียบเทียบแนวโน้มของอัตราผลตอบแทนต่อส่วนกองทุนระหว่างสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ตั้งแต่ปี 2551 - 2555 จะเห็นได้ว่า อัตราผลตอบแทนต่อส่วนกองทุนของสหกรณ์ทั้ง 2 แห่ง มีแนวโน้มลดลง แต่สหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด มีอัตราผลตอบแทนต่อส่วนกองทุนดีกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด เล็กน้อย โดยหากสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ใช้ทุนของสหกรณ์ไป 100 บาท จะทำกำไรได้มากกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด 0.88 บาท

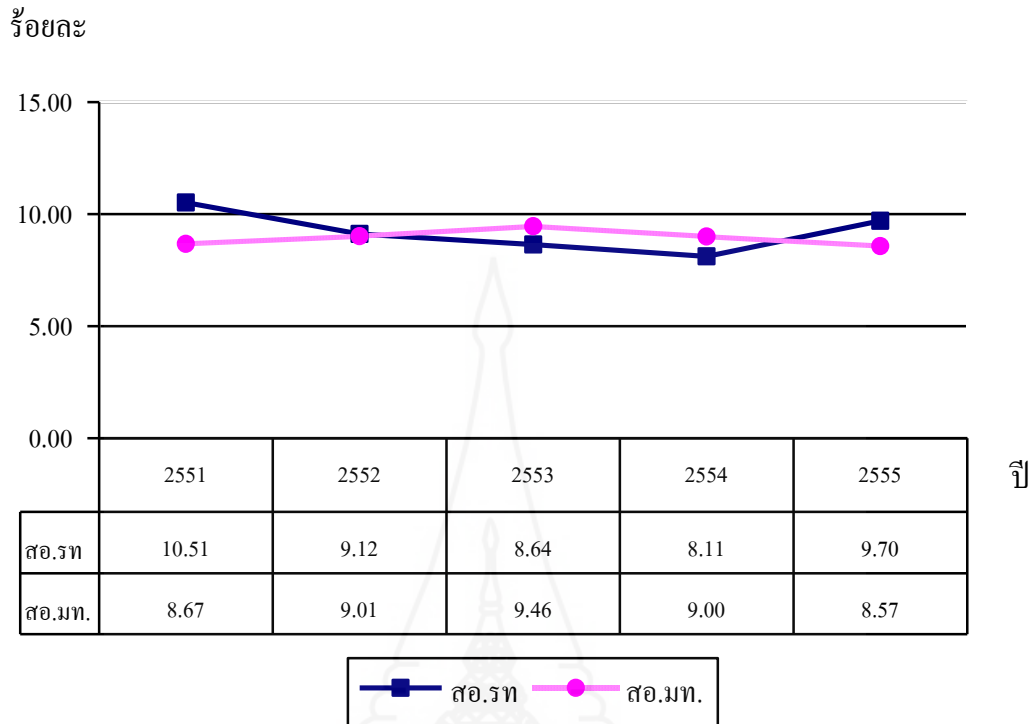
ภาพที่ 4.10 เปรียบเทียบแนวโน้มอัตราค่าไฟสุทธิของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ตั้งแต่ปี 2551 - 2555

จากภาพที่ 4.10 การเปรียบเทียบแนวโน้มของอัตราค่าไฟสุทธิระหว่างสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ตั้งแต่ปี 2551 - 2555 จะเห็นได้ว่า อัตราค่าไฟสุทธิของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แต่อัตราค่าไฟสุทธิของสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด มีแนวโน้มลดลง โดยสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด มีอัตราส่วนค่าไฟสุทธิอยู่ในระดับที่ดีกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด รายได้ของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด 100 บาท จะก่อให้เกิดกำไรมากกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด 6.03 บาท

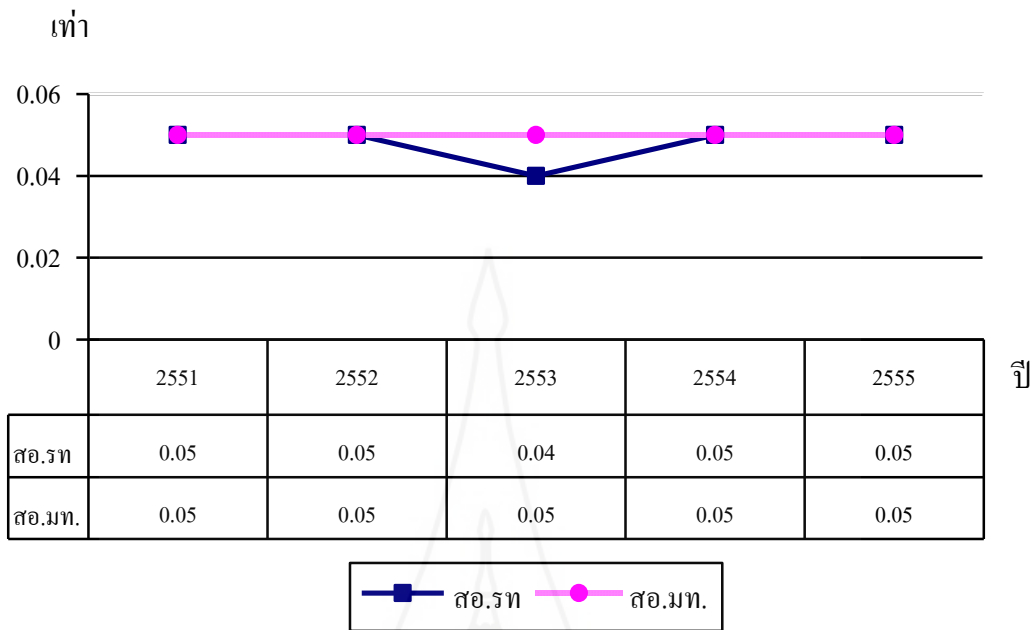
ภาพที่ 4.11 เปรียบเทียบแนวโน้มอัตราส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้ของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ตั้งแต่ปี 2551 - 2555

จากภาพที่ 4.11 การเปรียบเทียบแนวโน้มของอัตราส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้ระหว่างสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ตั้งแต่ปี 2551 - 2555 จะเห็นได้ว่า อัตราส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้ของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด มีแนวโน้มลดลงและมีค่าน้อยกว่าของสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด เนื่องจากแต่ละสหกรณ์มีนโยบายที่แตกต่างกัน จากการศึกษาจะพบว่า สหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด มีค่าใช้จ่ายด้านต่างๆ สูงกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด จึงส่งผลให้มีอัตราส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้สูงกว่าและมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น ซึ่งหากพิจารณาในด้านการบริหารทรัพยากรทางการเงินจะเห็นได้ว่า สหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด มีความสามารถในการบริหารจัดการที่ดีกว่า เพราะมีอัตราส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้ต่ำกว่า แต่ถ้าพิจารณาถึงประสิทธิภาพในการบริหารงานนั้นสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด จะให้ผลตอบแทนและสวัสดิการที่ดีต่อสมาชิกและเจ้าหน้าที่มากกว่า ซึ่งมีผลให้สมาชิกและเจ้าหน้าที่ที่มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด มากกว่า

ภาพที่ 4.12 เปรียบเทียบแนวโน้มอัตราส่วนค่าใช้จ่ายดำเนินงานเทียบกับรายได้รวมของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ตั้งแต่ปี 2551 - 2555

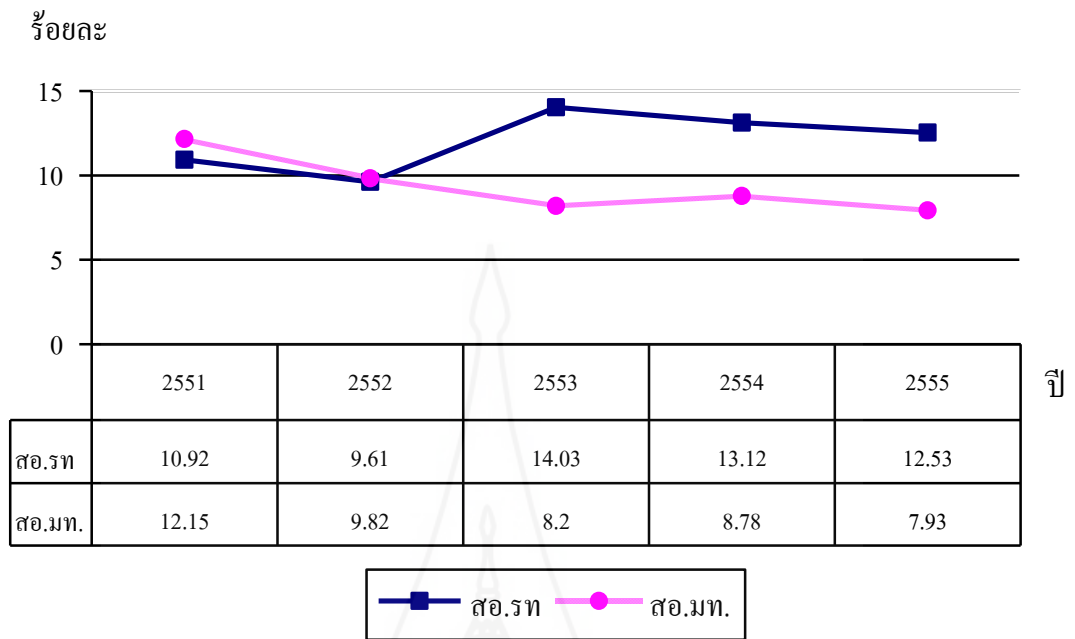
จากภาพที่ 4.12 การเปรียบเทียบแนวโน้มของอัตราส่วนค่าใช้จ่ายดำเนินงานเทียบกับรายได้รวมระหว่างสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ตั้งแต่ปี 2551 - 2555 จะเห็นได้ว่า อัตราส่วนค่าใช้จ่ายดำเนินงานเทียบกับรายได้รวมของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แต่อัตราส่วนค่าใช้จ่ายดำเนินงานเทียบกับรายได้รวมของสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด มีแนวโน้มลดลง หากพิจารณาอัตราส่วนในปี 2553 และปี 2554 จะเห็นว่าอัตราส่วนของสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด มีอัตราส่วนสูงกว่า เนื่องจากสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด มีการเพิ่มค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่และสมาชิกเพิ่มมากขึ้นในปี 2555 โดยการพัฒนาเจ้าหน้าที่ และมีการจัดสวัสดิการและให้ผลตอบแทนแก่สมาชิกเพิ่มมากขึ้น แต่สหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด มีอัตราส่วนในปี 2553 และ ปี 2554 สูงกว่า เนื่องจากมีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่มากกว่าและเริ่มมาปรับลดลงในปี 2555

ภาพที่ 4.13 เปรียบเทียบแนวโน้มอัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ของสหกรณ์ออมทรัพย์กรม

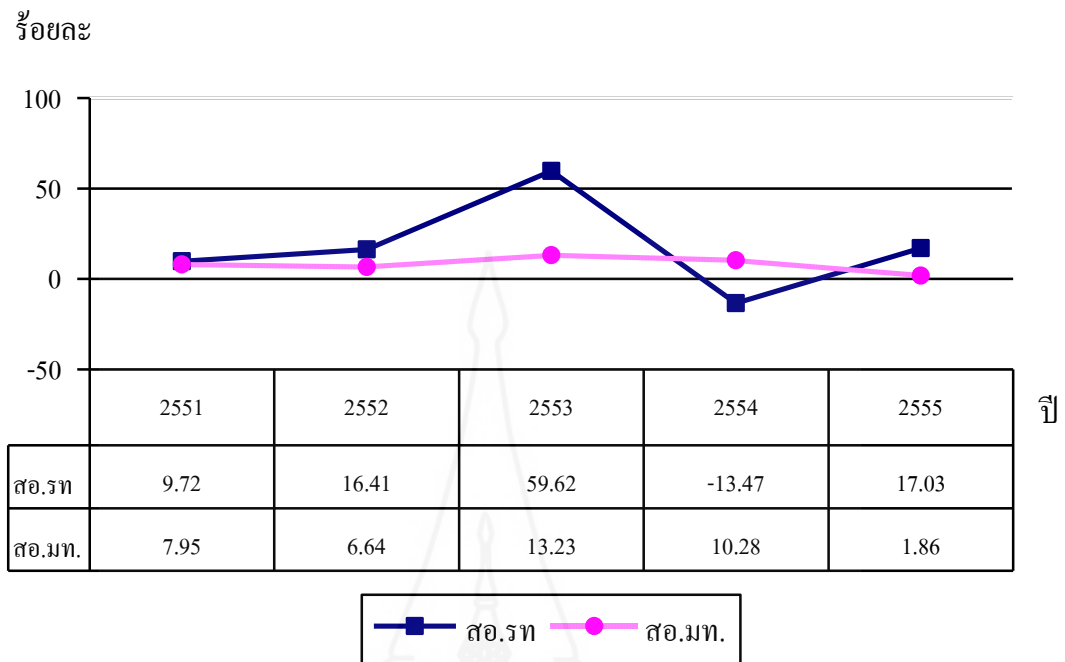
ราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ตั้งแต่ปี 2551 - 2555

จากภาพที่ 4.13 การเปรียบเทียบแนวโน้มของอัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ระหว่างสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ตั้งแต่ปี 2551 - 2555 จะเห็นได้ว่าอัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ของสหกรณ์ทั้ง 2 แห่ง มีค่าเท่ากันและมีแนวโน้มเท่าเดิมในปีถัดไป แสดงให้เห็นได้ว่าสหกรณ์ทั้งสองแห่งสามารถรักษาระดับทุนสำรองไว้ได้เป็นอย่างดี แม้ในช่วงเวลาที่เกิดวิกฤติ เช่น ในปี 2554 ที่เกิดวิกฤติการณ์น้ำท่วม สหกรณ์ทั้งสองแห่งต้องใช้จ่ายเงินจำนวนมากในการช่วยเหลือสมาชิก แม้แต่การขอยกกำไรสุทธิประจำปีมาใช้มากขึ้น แต่ยังสามารถรักษาระดับทุนสำรองไว้ได้ ส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด ในปี 2553 จะเห็นได้ว่าอัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์นั้นน้อยกว่าในปีอื่นๆ เนื่องจากสหกรณ์ปล่อยสินเชื่อโดยใช้เงินทุนจากเงินฝากและสินทรัพย์ที่มีอยู่เป็นจำนวนมาก จึงต้องลดจำนวนทุนสำรองในปี 2553 ให้น้อยลง แต่สามารถรักษาระดับทุนสำรองไว้ได้ในปี 2554 และปี 2555

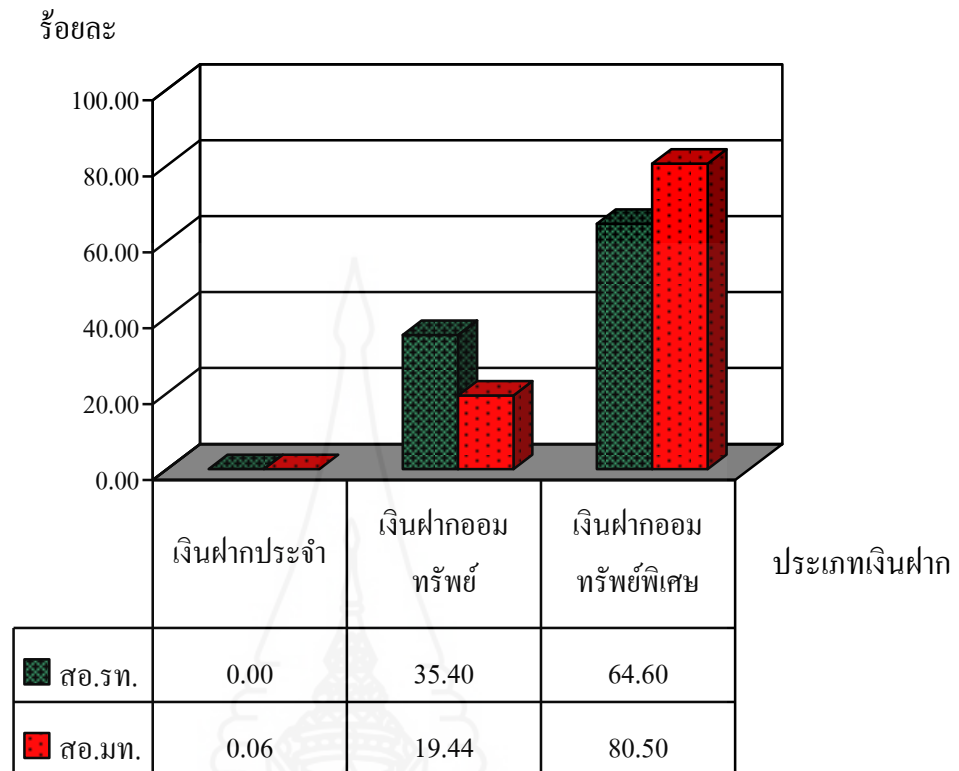
ภาพที่ 4.14 เปรียบเทียบแนวโน้มอัตราการเติบโตของทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ตั้งแต่ปี 2551 - 2555

จากภาพที่ 4.14 การเปรียบเทียบแนวโน้มของอัตราการเติบโตของทุนระหว่างสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ตั้งแต่ปี 2551 - 2555 จะเห็นได้ว่าอัตราการเติบโตของทุนของสหกรณ์ทั้งสองแห่งมีแนวโน้มลดลง แต่อัตราการเติบโตของทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด มีค่าสูงกว่าอัตราการเติบโตของทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด แสดงว่าสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด มีอัตราการเติบโตของทุนที่ดีหรือมีความสามารถในการเพิ่มทุนดีกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด

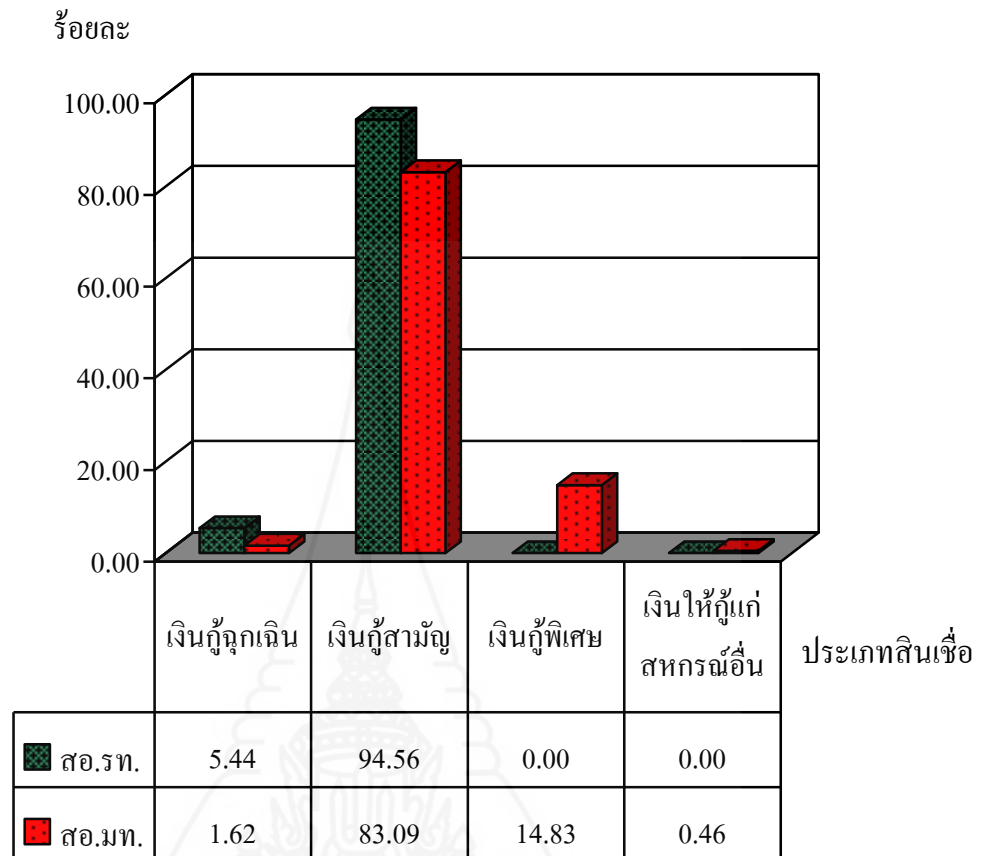
ภาพที่ 4.15 เปรียบเทียบแนวโน้มอัตราการเติบโตของหนี้ของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ตั้งแต่ปี 2551 - 2555

จากภาพที่ 4.15 การเปรียบเทียบแนวโน้มของอัตราการเติบโตของหนี้ระหว่างสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ตั้งแต่ปี 2551 - 2555 จะเห็นได้ว่าอัตราการเติบโตของหนี้ของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แต่อัตราการเติบโตของหนี้ของสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด มีแนวโน้มลดลง เนื่องจากสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด มีการลดจำนวนการกู้ยืมเงินจากแหล่งเงินทุนอื่นเพื่อรักษาระดับสภาพคล่องของสหกรณ์ และรักษาระดับอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นไม่ให้มากเกินไป ส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด มีอัตราการเติบโตของหนี้มากกว่า เนื่องมาจากการมีสมาชิกเพิ่มขึ้นและมีการรับฝากเงินเพิ่มมากขึ้นจึงจำเป็นต้องกู้ยืมเงินจากแหล่งเงินทุนอื่นมากขึ้น แต่ในปี 2553 จะมีอัตราการเติบโตของหนี้สูงมาก เพราะจากการที่มีการปล่อยสินเชื่อมากทำให้สหกรณ์ต้องใช้จ่ายเงินทุนจากเงินฝากและสินทรัพย์ที่มีอยู่ โดยเฉพาะการกู้ยืมเงินจากแหล่งเงินทุนอื่นเป็นจำนวนมาก แต่ในปี 2554 สหกรณ์ปล่อยสินเชื่อลดลง และกู้ยืมเงินจากแหล่งเงินทุนอื่นน้อยลงมาก อัตราการเติบโตของหนี้จึงลดลงจากปี 2553 เป็นอย่างมาก และมาเพิ่มขึ้นเล็กน้อยในปี 2555

ภาพที่ 4.16 การเปรียบเทียบสัดส่วนเงินฝากของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ปี 2555

จากภาพที่ 4.16 การเปรียบเทียบสัดส่วนของเงินฝากแต่ละประเภทของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ปี 2555 จะเห็นได้ว่า สหกรณ์ทั้ง 2 แห่ง มีสัดส่วนของเงินฝากประเภทออมทรัพย์พิเศษมากที่สุด รองลงมา คือประเภทเงินฝากออมทรัพย์ แสดงว่าสมาชิกมีความพอใจกับผลตอบแทนจากการฝากเงินประเภทออมทรัพย์พิเศษมากกว่า เนื่องจากการฝากเงินประเภทออมทรัพย์พิเศษมีอัตราดอกเบี้ยเงินฝากสูงกว่าการฝากเงินประเภทออมทรัพย์ แต่การฝากประเภทออมทรัพย์พิเศษจะมีเงื่อนไขด้านระยะเวลาในการฝากเงิน สมาชิกบางรายจึงเลือกที่จะฝากเงินประเภทออมทรัพย์ที่สามารถถอนเงินได้ตลอดเวลา ในส่วนของสหกรณ์ถือเป็นข้อดีที่สัดส่วนเงินฝากประเภทออมทรัพย์พิเศษมากที่สุด เพราะการถอนเงินของสมาชิกจะมีกำหนดระยะเวลานาน สหกรณ์สามารถคาดการณ์และวางแผนการใช้จ่ายเงินฝากของสมาชิกเพื่อสร้างผลตอบแทนให้แก่สหกรณ์ไว้ได้ล่วงหน้า โดยสามารถนำเงินทุนไปลงทุนแบบระยะยาว เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ได้สูงกว่าการลงทุนระยะสั้น ถึงแม้สหกรณ์จะต้องเสียดอกเบี้ยเงินฝากในอัตราที่สูงกว่าการฝากเงินประเภทออมทรัพย์ให้แก่สมาชิกก็ตาม

ตารางที่ 4.17 การเปรียบเทียบสัดส่วนสินเชื่อของสหกรณ์ออมทรัพย์
กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ปี 2555

จากภาพที่ 4.17 การเปรียบเทียบสัดส่วนของสินเชื่อแต่ละประเภทของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ปี 2555 จะเห็นได้ว่าสหกรณ์ทั้ง 2 แห่ง มีสัดส่วนของสินเชื่อประเภทเงินกู้สามัญมากที่สุด เนื่องจากการกู้ยืมเงินนั้นก็ได้อิงเงินน้อยกว่าการกู้สามัญ ดังนั้นสหกรณ์จึงควรมีการติดตามผลการให้สินเชื่อแก่สมาชิก เพื่อนำมาประเมินว่าความเสี่ยงของลูกหนี้สินเชื่อทั้งหมดที่สหกรณ์ปล่อยเงินทุนไปในขณะนั้นเป็นอย่างไร มีโอกาสที่หนี้จะสูญหรือไม่ นอกจากนี้ สหกรณ์ควรมีการวางแผนเพื่อกระจายความเสี่ยงโดยปล่อยสินเชื่อให้มีความสมดุลกัน โดยเฉพาะสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ควรมีการปรับลดการให้สินเชื่อลงเพื่อลดความเสี่ยงและเพิ่มสภาพคล่องทางการเงินแก่สหกรณ์

ผลการวิเคราะห์ SWOT ANALYSIS และการเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ดังได้แสดงรายละเอียดในตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 เปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด

ความเหมือน	ความแตกต่าง
<p>จุดแข็ง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เจ้าหน้าที่ส่วนมากมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์เป็นอย่างดี 2. สหกรณ์มีโครงสร้างการบริหารที่เหมาะสมและเอื้อประโยชน์ต่อการดำเนินงาน 3. สหกรณ์มีการวางแผนเพื่อกำหนดโครงสร้างการบริหาร วัตถุประสงค์ และนโยบายการบริหารสหกรณ์ไว้ล่วงหน้า 	<p>จุดแข็ง</p> <p>สหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานมาเป็นเวลานานทำให้มีประสบการณ์ในการทำงาน 2. สหกรณ์มีความคล่องตัวที่จะเปลี่ยนสินทรัพย์สภาพคล่องเป็นเงินสดรองรับการถอนเงินฝากชำระค่าน้ำประปาของสหกรณ์หรือจ่ายค่าใช้จ่ายฉุกเฉินของสหกรณ์ได้ดี 3. สหกรณ์มีความสามารถในการสร้างผลตอบแทนจากสินทรัพย์ของสหกรณ์ 4. สหกรณ์มีความสามารถในการเพิ่มทุนสหกรณ์ได้เป็นอย่างดี 5. สหกรณ์มีสมาชิกจำนวนมาก <p>จุดแข็ง</p> <p>สหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สมาชิกมีอายุราชการมากและมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนสูง 2. สมาชิกมีทัศนคติที่ดีและมีความเชื่อมั่นต่อการดำเนินงานของสหกรณ์

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ความเหมือน	ความแตกต่าง
	<p>3. เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจมากที่สุดกับงานที่ได้รับมอบหมายในปัจจุบัน</p> <p>4. มีอายุการก่อตั้งสหกรณ์มานาน</p> <p>5. สหกรณ์มีการประชาสัมพันธ์และให้ข้อมูลข่าวสารที่ดี</p> <p>6. มีการกำหนดรูปแบบการฝากเงิน การให้เงินกู้ที่หลากหลาย และให้วงเงินกู้สูง</p> <p>7. มีการจัดสรรผลตอบแทนและสวัสดิการที่ดีแก่สมาชิก</p> <p>8. มีการให้บริการรับฝากเงินและชำระหนี้เงินกู้ผ่านทางธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด ทุกสาขาทั่วประเทศ</p> <p>9. สหกรณ์มีเงินทุนและสินทรัพย์จำนวนมาก</p> <p>10. มีกองทุนช่วยเหลือผู้ค้าประกัน</p> <p>11. มีโอกาสในการสร้างรายได้จากดอกเบี้ยสินเชื่อ</p> <p>12. มีความสามารถในการสร้างผลตอบแทนจากทุนของสหกรณ์</p>

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ความเหมือน	ความแตกต่าง
<p>จุดอ่อน</p> <ol style="list-style-type: none"> สมาชิกส่วนใหญ่ยังใช้บริการฝากเงินและกู้เงินจากธนาคารพาณิชย์อื่นๆ ด้วย สมาชิกส่วนใหญ่มีภาระหนี้สินมากกว่ามีเงินฝาก สหกรณ์มีสำนักงานเพียงแห่งเดียวไม่มีสาขาย่อย สมาชิกไม่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นด้านการจัดการสหกรณ์ สหกรณ์ไม่สามารถรับข้อมูลข่าวสารของสมาชิกได้ทุกคน การประชาสัมพันธ์ข้อมูลต่างๆ ยังเข้าสู่สมาชิกไม่ทั่วถึงทุกคน 	<p>จุดอ่อน</p> <p>สหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด</p> <ol style="list-style-type: none"> สมาชิกมีอายุราชการน้อย และมีรายได้น้อย การนำระบบประกันเงินกู้มาใช้ทำให้สมาชิกต้องเสียค่าใช้จ่ายสูงและเกิดความไม่พึงพอใจ <p>สหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด</p> <ol style="list-style-type: none"> อัตราการเพิ่มขึ้นของสมาชิกเริ่มจะลดน้อยลง มีการให้สินเชื่อกแก่สมาชิกในวงเงินสูง ทำให้เริ่มมีความเสี่ยงทางการเงิน มีสมาชิกจากหลายหน่วยงาน ทำให้ไม่สามารถให้บริการแก่สมาชิกได้อย่างทั่วถึง การติดต่อกับสมาชิกไม่สะดวก

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ความเหมือน	ความแตกต่าง
<p>โอกาส</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ความต้องการจับจ่ายใช้สอยในระบบเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้น ทำให้เกิดการหมุนเวียนในการฝากเงินและการกู้เงินกับสหกรณ์เพิ่มมากขึ้น 2. ค่านิยมการใช้ชีวิตที่ฟุ่มเฟือยและวัตถุนิยมของคนในสังคม รวมทั้งความต้องการความสะดวกสบายและสร้างความมั่นคงให้กับครอบครัว ส่งผลให้สมาชิกกู้ยืมเงินจากสหกรณ์เพิ่มมากขึ้น 3. มีกฎหมายให้ความคุ้มครองการดำเนินงานของสหกรณ์และมีการยกเว้นค่าธรรมเนียมและภาษีอากร 4. ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีที่ทันสมัยและระบบการสื่อสาร ส่งผลให้การดำเนินงานของสหกรณ์มีความสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น 5. ธนาคารพาณิชย์มีอัตราดอกเบี้ยเงินกู้สูงกว่าสหกรณ์ และมีอัตราดอกเบี้ยเงินฝากต่ำกว่าสหกรณ์ ทำให้สมาชิกใช้บริการทางการเงินกับสหกรณ์เพิ่มมากขึ้น 6. ธนาคารพาณิชย์ไม่มีการจ่ายเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนให้กับลูกค้า และลูกค้าที่ฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์ต้องเสียภาษีหัก ณ ที่จ่าย 7. สมาชิกให้ความสำคัญและเห็นประโยชน์ของสหกรณ์ 	<p>โอกาส</p> <p>สหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. คณะกรรมการมาจากตัวแทนบุคลากรของกรมราชทัณฑ์โดยตรง ทำให้มีความเข้าใจปัญหาและความต้องการของสมาชิกได้อย่างแท้จริง 2. นโยบายการบรรจุข้าราชการใหม่ของกรมราชทัณฑ์ ทำให้สหกรณ์มีโอกาสมีสมาชิกเพิ่มขึ้น 3. สหกรณ์มีกลุ่มเป้าหมายที่แน่นอนในการเชิญชวนให้สมัครเป็นสมาชิก <p>โอกาส</p> <p>สหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีสมาชิกที่เป็นข้าราชการระดับสูงเป็นจำนวนมากและมีฐานะทางการเงินที่ดี ส่งผลต่อการระดมทุนและเพิ่มทุนสหกรณ์ 2. มีคณะกรรมการดำเนินงานเป็นผู้แทนจากหลายหน่วยงานทำให้มีความหลากหลายทางความคิด สมาชิกของแต่ละหน่วยงานได้รับผลประโยชน์เท่าเทียมกัน

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ความเหมือน	ความแตกต่าง
<p>อุปสรรค</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การปรับตัวเพิ่มขึ้นของราคาสินค้าและค่าครองชีพ ส่งผลให้ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกลดลง สมาชิกไม่มีเงินมาฝากกับสหกรณ์ 2. สถาบันการเงินบางแห่งมีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ต่ำกว่าของสหกรณ์ และกำหนดรูปแบบการฝากเงินที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่าสหกรณ์ ทำให้สมาชิกหันไปใช้บริการทางการเงินกับสถาบันการเงินอื่น 3. ธนาคารพาณิชย์มีการสร้างแรงจูงใจที่ดีกว่าสหกรณ์ และถือสิทธิ์เป็นเจ้าของรายแรกของสมาชิก อีกทั้งยังมีการประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้สมาชิกกู้เงินจากธนาคารได้ดีกว่าสหกรณ์ 4. ธนาคารพาณิชย์ต่างๆ มีสาขาอยู่ทั่วประเทศ ทำให้ติดต่อง่าย สะดวก และให้บริการได้รวดเร็ว มีการเข้าหาลูกค้าอย่างเชิงรุกมากกว่าสหกรณ์ 5. สมาชิกไม่เข้าใจในระบบสหกรณ์ ขาดวินัยทางการเงิน มีหนี้สินมาก 6. การกำหนดระยะเวลาการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการดำเนินงานสหกรณ์ทำให้ขาดความต่อเนื่องในการบริหารงานสหกรณ์ 7. สมาชิกไม่สามารถเข้าใช้บริการสหกรณ์ได้ เนื่องจากอยู่ห่างไกลสำนักงาน 	<p>อุปสรรค</p> <p>สหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและกฎหมาย ส่งผลให้การดำเนินงานของสหกรณ์ขาดความต่อเนื่อง <p>อุปสรรค</p> <p>สหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. กฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดให้บุคคลเป็นสมาชิกของสหกรณ์ได้เพียงแห่งเดียว ทำให้ข้าราชการสังกัดกระทรวงมหาดไทย ที่สมัครเป็นสมาชิกของสหกรณ์กรมในสังกัดแล้ว ไม่สามารถเป็นสมาชิกของสหกรณ์กระทรวงได้ 2. มีสหกรณ์ออมทรัพย์ของกรมต่างๆ เป็นคู่แข่งขันของสหกรณ์ ซึ่งมีผลทำให้สมาชิกหรือข้าราชการบรรจุใหม่ของแต่ละกรม เลือกที่จะเป็นสมาชิกของสหกรณ์กรมนั้นๆ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอที่ได้จากการแสดงความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากกลุ่มตัวอย่าง

ข้อสรุปที่ได้จากการแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากกลุ่มตัวอย่างของ สหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด มีดังนี้

สมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด มีความเห็นว่าสหกรณ์เก็บเงินค่า ประกันเงินกู้สูงและให้วงเงินกู้แก่สมาชิกน้อยเกินไป ควรขยายวงเงินกู้แก่สมาชิกเพิ่มขึ้น ควรมี สาขาย่อยสำหรับบริการสมาชิกตามพื้นที่ต่างๆ เพื่อให้สมาชิกที่อยู่ห่างไกลสามารถใช้บริการได้ สะดวก ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์เพื่อให้สมาชิกได้รับทราบข้อมูลข่าวสารของสหกรณ์ได้มาก ยิ่งขึ้น สมาชิกบางรายยังไม่เชื่อมั่นในตัวของผู้บริหาร การกำหนดอัตราเงินปันผลและดอกเบี้ยเงิน ฝากควรเพิ่มมากกว่านี้ ควรปรับลดดอกเบี้ยเงินกู้ และควรเพิ่มสวัสดิการแก่สมาชิกทุกด้านให้ สมาชิกได้รับประโยชน์และสวัสดิการมากกว่าเดิม ในส่วนเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์มีความเห็นว่าการ ติดต่อสื่อสารกับสมาชิกเป็นไปด้วยความลำบาก สมาชิกยังขาดความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของ สหกรณ์ สมาชิกมีจำนวนมากและมีความต้องการแตกต่างกันจึงยากที่จะสนองความต้องการของ สมาชิกทุกคนได้ สมาชิกมีเงินเดือนต่ำกว่าที่กำหนดแต่ประสงค์จะกู้เงินจำนวนมาก สมาชิกมุ่งแต่ แสวงหาผลประโยชน์จากสหกรณ์ไม่ยึดถือตามหลักการที่แท้จริงของสหกรณ์ สหกรณ์ควรมุ่งให้ ความช่วยเหลือสมาชิกโดยไม่หวังผลกำไร ควรบริหารงานด้วยความยุติธรรมและยึดหลักเกณฑ์ใน การปฏิบัติมิใช่เห็นแก่กลุ่มคนบางกลุ่ม ควรมีการสร้างสามัคคีความร่วมมือและความซื่อสัตย์ ให้แก่เจ้าหน้าที่ และเป็นสถาบันการเงินที่ให้ความช่วยเหลือสมาชิกที่มีความเดือดร้อนด้านการเงิน เป็นแหล่งเงินทุนในการประกอบอาชีพ สหกรณ์ควรพัฒนางานของสหกรณ์ให้ทันต่อเหตุการณ์ ปัจจุบัน

สำหรับสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด สมาชิกของสหกรณ์มีความเห็น ว่าสหกรณ์ควรแจ้งให้สมาชิกทราบเวลาขอกู้ยืม การกู้เงินโดยใช้บุคคลค้ำประกันใช้คนค้ำมากไป การขอเพิ่มวงเงินกู้ไม่สะดวก สมาชิกไม่ได้รับความสะดวกในการติดต่อกับสหกรณ์ ควรมีสาขา ย่อยสำหรับบริการสมาชิกตามพื้นที่ต่างๆ สมาชิกบางรายไม่พอใจกับการให้บริการของเจ้าหน้าที่ ในส่วนของเจ้าหน้าที่สหกรณ์มีความเห็นว่าสมาชิกของสหกรณ์ยังมีจำนวนน้อยเกินไป มีข้อจำกัด การเป็นสมาชิกที่ต้องเป็นข้าราชการ ไม่เปิดกว้างเหมือนธนาคาร บุคลากรไม่เพียงพอต่อการทำงาน การใช้บริการผ่านทางตู้ ATM ยังไม่ได้รับความสะดวกเหมือนของธนาคารทั่วไป

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินงานและวิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงาน รวมทั้งวิเคราะห์เปรียบเทียบจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ของสหกรณ์ทั้งสองแห่ง ผลของการศึกษาปรากฏตามหัวข้อสรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะดังนี้

1. สรุปผลการศึกษา

1.1 ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด

สหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด ได้รับการจัดให้เป็นสหกรณ์ขนาด “ใหญ่มาก” ปัจจุบันตั้งอยู่ที่อาคารกรมราชทัณฑ์ ชั้น 3 ตำบลสวนใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ก่อตั้งขึ้นมาเป็นเวลา 26 ปีกว่า มีสมาชิกทั้งสิ้น จำนวน 9,722 คน โดยเป็นสมาชิกที่เป็นข้าราชการสังกัดกรมราชทัณฑ์ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ภายในส่วนกลางกรม เรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ จำนวน 8,766 คน สมาชิกสมทบ จำนวน 686 คน มีคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ จำนวน 15 คน มีอธิบดีกรมราชทัณฑ์เป็นประธานกรรมการ เจ้าหน้าที่และผู้จัดการสหกรณ์ รวมทั้งสิ้น 19 คน ประกอบด้วย ผู้จัดการสหกรณ์ จำนวน 1 คน ผู้ช่วยผู้จัดการ 1 คน ฝ่ายบริหาร 3 คน ฝ่ายสินเชื่อ 4 คน ฝ่ายการเงิน 2 คน ฝ่ายบัญชี 2 คน ฝ่ายประมวลผล 4 คน ประชาสัมพันธ์ 1 คน และพนักงานขับรถยนต์ 1 คน สมาชิกส่วนใหญ่เป็นเพศชาย สถานภาพสมรส อายุ 41 - 50 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี มีตำแหน่งระดับชำนาญงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 - 15,000 บาท ระยะเวลาการเป็นสมาชิก 10-15 ปี เหตุผลที่เข้าร่วมเป็นสมาชิกเพราะต้องการออมทรัพย์ สมาชิกส่วนใหญ่ไม่มีเงินฝากกับสหกรณ์ สมาชิกที่ฝากเงินกับสหกรณ์ส่วนใหญ่จะฝากเงินประเภทออมทรัพย์ นอกจากสมาชิกจะฝากเงินกับสหกรณ์แล้วยังนำเงินไปฝากกับธนาคารพาณิชย์ด้วย สมาชิกส่วนใหญ่เคยใช้บริการเงินกู้ของสหกรณ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำไปใช้จ่ายสิ่งจำเป็นภายในครอบครัว ส่วนใหญ่กู้เงินประเภทเงินกู้สามัญ นอกจากสมาชิกจะกู้เงินจากสหกรณ์แล้วยังกู้เงินจาก

ธนาคารพาณิชย์ด้วย สมาชิกส่วนใหญ่มีความเห็นด้วยเกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์ในด้านการจัดการ และด้านการตลาดเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ย สถานที่/เทคโนโลยี และการใช้บริการอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการตลาดเกี่ยวกับการให้บริการของสหกรณ์อยู่ในระดับมาก มีเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง สถานภาพสมรส อายุ 41-50 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001 - 20,000 บาท ระยะเวลาการปฏิบัติงาน 11 - 15 ปี เจ้าหน้าที่ที่มีความพึงพอใจกับงานที่ได้รับมอบหมายในปัจจุบันอยู่ในระดับมาก มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์อยู่ในระดับมาก โดยมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของสหกรณ์อยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ หลักเกณฑ์การให้เงินกู้ของสหกรณ์ เจ้าหน้าที่ที่มีความเห็นด้วยเกี่ยวกับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก โดยเห็นด้วยในเรื่องสหกรณ์ดำเนินงานด้วยความโปร่งใสอยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ สหกรณ์มีวัฒนธรรมองค์กรที่ดี สำหรับการบริหารสหกรณ์ในด้านการจัดการนั้น สหกรณ์มีโครงสร้างการบริหารที่เหมาะสม มีการวางแผนการดำเนินงานไว้ล่วงหน้า เน้นการปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส เชื่อสัจย์ มีการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรอย่างสม่ำเสมอให้ความสำคัญกับการจัดสวัสดิการแก่เจ้าหน้าที่ และมุ่งเน้นการส่งเสริมให้สหกรณ์มีภาพลักษณ์และวัฒนธรรมองค์กรที่ดี ส่วนด้านการเงินมีการวางแผนทางการเงินและมีการจัดทำระบบการควบคุมภายใน มีการจัดทำงบประมาณและต้นทุนเงินทุน มีการกำหนดนโยบายเงินปันผลแก่สมาชิกไม่ต่ำกว่าผลตอบแทนจากสถาบันการเงินอื่น มีการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินและรายงานผลไว้ในรายงานประจำปีทุกปี ส่วนด้านการตลาดสหกรณ์มีการกำหนดรูปแบบการออมเงินให้แก่สมาชิกไว้ 2 รูปแบบ คือ การฝากออมทรัพย์ และการฝากออมทรัพย์พิเศษ มีการจัดสวัสดิการให้เงินกู้แก่สมาชิก การกำหนดอัตราดอกเบี้ยของสหกรณ์จะมีการเปรียบเทียบกับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและเงินกู้อื่นๆระหว่างสหกรณ์กับสถาบันการเงินอื่นอยู่เสมอ โดยอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของสหกรณ์จะสูงกว่าสถาบันการเงินอื่นและไม่ต้องเสียภาษีหัก ณ ที่จ่าย ส่วนการให้เงินกู้ของสหกรณ์จะมีหลายรูปแบบและมีอัตราดอกเบี้ยที่แตกต่างกันไปตามประเภทของการกู้ การกู้เงินบางประเภทสมาชิกจะต้องทำประกันเงินกู้ด้วย ส่วนการอำนวยความสะดวกด้านสถานที่/เทคโนโลยีและการใช้บริการรวมทั้งการประชาสัมพันธ์ สหกรณ์มีการนำคอมพิวเตอร์ เครื่องนับและตรวจสอบเงินสดมาใช้ แต่ยังไม่ได้มีการนำระบบเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดลำดับการเข้าใช้บริการเนื่องจากผู้ใช้บริการมีจำนวนไม่มากนัก จึงสามารถให้บริการได้อย่างทั่วถึงทันที สหกรณ์มีการใช้สื่อประชาสัมพันธ์ เช่น การทำแผ่นพับ เว็บไซต์ และ Facebook เพื่อให้สมาชิกรับรู้ข่าวสารได้ทั่วถึงและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

สหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ได้รับการจัดให้เป็นสหกรณ์ขนาด “ใหญ่มาก” ปัจจุบันตั้งอยู่ที่อาคารดำรงราชานุภาพ ชั้น 4 ถนนอัษฎางค์ เขตพระนคร กรุงเทพฯ ก่อตั้งขึ้นมาเป็นเวลา 48 ปีกว่า มีสมาชิกทั้งสิ้น จำนวน 9,519 คน โดยเป็นสมาชิกที่เป็นข้าราชการ สังกัดกรมราชทัณฑ์ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ภายในส่วนกลางกรม เรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ จำนวน 2,401 คน เป็นสมาชิกที่เป็นข้าราชการสังกัดกระทรวงมหาดไทย จำนวน 6,115 คน สมาชิกสมทบ จำนวน 1,003 คน มีคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ จำนวน 15 คน ประกอบด้วย ผู้แทนจากสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย จำนวน 8 คน ผู้แทนจากกรมราชทัณฑ์ จำนวน 4 คน และผู้แทนจากกรมโยธาธิการและผังเมือง จำนวน 3 คน มีปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นประธาน กรรมการ เจ้าหน้าที่และผู้จัดการสหกรณ์ รวมทั้งสิ้น 26 คน ประกอบด้วย ผู้จัดการสหกรณ์ จำนวน 1 คน รองผู้จัดการ 1 คน ตรวจสอบภายใน 2 คน ฝ่ายการเงิน 4 คน ฝ่ายบัญชี 4 คน ฝ่าย อำนวยการ 4 คน ฝ่ายทะเบียน 5 คน และฝ่ายสินเชื่อ 5 คน มีสมาชิกส่วนใหญ่เป็นเพศชาย สถานภาพสมรส อายุ 41 - 50 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี มีตำแหน่งระดับชำนาญงาน รายได้ เฉลี่ยต่อเดือน 25,001 - 30,000 บาท ระยะเวลาการเป็นสมาชิก 15 - 20 ปี วัตถุประสงค์ที่เข้าร่วม เป็นสมาชิกเพราะต้องการออมทรัพย์ สมาชิกส่วนใหญ่ไม่มีเงินฝากกับสหกรณ์ สำหรับสมาชิกที่มี เงินฝากกับสหกรณ์ส่วนใหญ่ฝากเงินประเภทเงินฝากออมทรัพย์ นอกจากฝากเงินกับสหกรณ์แล้ว สมาชิกยังนำเงินไปฝากไว้กับธนาคารพาณิชย์ด้วย สมาชิกส่วนใหญ่เคยใช้บริการเงินกู้ของสหกรณ์ โดยมีวัตถุประสงค์ของการกู้เงินเพื่อนำไปใช้จ่ายสิ่งจำเป็นภายในครอบครัว ส่วนใหญ่กู้เงิน ประเภทเงินกู้สามัญ นอกจากกู้เงินจากสหกรณ์แล้วสมาชิกยังกู้เงินจากธนาคารพาณิชย์ด้วย สมาชิก ส่วนใหญ่เห็นด้วยเกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์ในด้านการจัดการอยู่ในระดับมาก ด้าน การตลาดเกี่ยวกับการให้บริการของสหกรณ์อยู่ในระดับมาก เกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ยอยู่ในระดับปาน กลาง เกี่ยวกับสถานที่/เทคโนโลยี และการใช้บริการอยู่ในระดับปานกลาง มีเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง สถานภาพสมรส อายุ 41 - 50 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001 - 25,000 บาท ระยะเวลาการปฏิบัติงาน 6 - 10 ปี เจ้าหน้าที่ที่มีความพึงพอใจกับงานที่ได้รับ มอบหมายในปัจจุบันอยู่ในระดับมากที่สุด มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์ อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของสหกรณ์อยู่ในระดับ มาก รองลงมาได้แก่ ประวัติความเป็นมาของสหกรณ์ มีความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานใน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความเห็นด้วยในเรื่องผลตอบแทนจากเงินปันผลมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ สหกรณ์ดำเนินงานด้วยความโปร่งใส สำหรับการบริหาร สหกรณ์ในด้านการจัดการนั้น สหกรณ์มีโครงสร้างการบริหารที่เหมาะสม มีอายุการก่อตั้งมาเป็น เวลานาน ทำให้มีความมั่นคงทางด้านการเงินและสร้างความเชื่อมั่นแก่สมาชิก มีการวางแผนการ

ดำเนินงานไว้ล่วงหน้า และมีตัวแทนจากหลายส่วนราชการเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการ การปฏิบัติงานเน้นความโปร่งใส ซื่อสัตย์ และเป็นธรรม มีการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ มีการจัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์แก่เจ้าหน้าที่และสมาชิกอย่างทั่วถึง มีการส่งเสริมให้สหกรณ์มีภาพลักษณ์และวัฒนธรรมองค์กร ที่ดี ในด้านการเงินสหกรณ์มีการวางแผนทางการเงิน มีการจัดทำระบบการควบคุมภายใน มีการจัดทำงบประมาณและต้นทุนเงินทุน มีการจ่ายเงินปันผลแก่สมาชิกในอัตราที่สูงกว่าสถาบันการเงินอื่น มีการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินและรายงานผลไว้ในรายงานประจำปีทุกปี ส่วนด้านการตลาด สหกรณ์มีการกำหนดรูปแบบการฝากเงินและการให้เงินกู้ที่หลากหลาย การกำหนดอัตราดอกเบี้ยของสหกรณ์จะมีการเปรียบเทียบกับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและเงินกู้ระหว่างสหกรณ์กับสถาบันการเงินอื่นอยู่เสมอ โดยอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของสหกรณ์จะสูงกว่าสถาบันการเงินอื่นและไม่ต้องเสียภาษีหัก ณ ที่จ่าย ส่วนการให้เงินกู้ของสหกรณ์จะมีหลายรูปแบบ ให้วงเงินกู้สูง และมีอัตราดอกเบี้ยที่แตกต่างกันไปตามประเภทของการกู้ ส่วนการอำนวยความสะดวกด้านสถานที่/เทคโนโลยีและการใช้บริการ รวมทั้งการประชาสัมพันธ์ สหกรณ์มีการนำคอมพิวเตอร์ เครื่องนับและตรวจสอบเงินสดมาใช้ แต่ยังไม่ได้มีการนำระบบเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดลำดับการเข้าใช้บริการเนื่องจากผู้ใช้บริการมีจำนวนไม่มากนัก จึงสามารถให้บริการได้อย่างทั่วถึงทันที ที่สำคัญสหกรณ์มีการเปิดให้บริการฝากเงิน ถอนเงิน หรือชำระหนี้ผ่านเคาน์เตอร์ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด ทุกสาขา มีการทำประกันอุบัติเหตุกลุ่มแก่สมาชิก มีการใช้สื่อประชาสัมพันธ์ เช่น การทำแผ่นพับ จุลสาร วารสาร และเว็บไซต์ โดยมีการปรับปรุงเว็บไซต์ให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอและประชาสัมพันธ์ข้อมูลที่หลากหลายเพื่อให้สมาชิกรับรู้ข่าวสารได้ทั่วถึงและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

1.2 เปรียบเทียบผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัดและสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด

การเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัดและสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ที่ได้จากการวิเคราะห์แนวโน้มอัตราส่วนทางการเงิน ดังแสดงผลในตารางที่ 5.1

ตารางที่ 5.1 เปรียบเทียบแนวโน้มอัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์
จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด

อัตราส่วนทางการเงิน	ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน และการวิเคราะห์ แนวโน้มของอัตราส่วนทางการเงินในปีถัดไป
1. อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	
- สอ.รท.	- มีอัตราส่วนมากกว่า สอ.มท. และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น
- สอ.มท.	- มีอัตราส่วนน้อยกว่า สอ.รท. และมีแนวโน้มลดลง
2. อัตราส่วนสินทรัพย์สภาพคล่อง ต่อเงินฝาก	
- สอ.รท.	- มีอัตราส่วนมากกว่า สอ.มท. และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น
- สอ.มท.	- มีอัตราส่วนน้อยกว่า สอ.รท. และมีแนวโน้มลดลง
3. อัตราส่วนสินเชื่อต่อเงินฝาก	
- สอ.รท.	- มีอัตราส่วนน้อยกว่า สอ.มท. และมีแนวโน้มลดลง
- สอ.มท.	- มีอัตราส่วนมากกว่า สอ.รท. และมีแนวโน้มลดลง
4. อัตราส่วนสินเชื่อต่อสินทรัพย์รวม	
- สอ.รท.	- มีอัตราส่วนน้อยกว่า สอ.มท. และมีแนวโน้มลดลง
- สอ.มท.	- มีอัตราส่วนมากกว่า สอ.รท. และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น
5. อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม	
- สอ.รท.	- มีอัตราส่วนน้อยกว่า สอ.มท. และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น
- สอ.มท.	- มีอัตราส่วนมากกว่า สอ.รท. และมีแนวโน้มลดลง
6. อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของทุน	
- สอ.รท.	- มีอัตราส่วนน้อยกว่า สอ.มท. และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น
- สอ.มท.	- มีอัตราส่วนมากกว่า สอ.รท. และมีแนวโน้มลดลง
7. อัตราการหมุนของสินทรัพย์	
- สอ.รท.	- มีอัตราส่วนเท่ากับ สอ.มท. และมีแนวโน้มคงที่เท่าเดิม
- สอ.มท.	- มีอัตราส่วนเท่ากับ สอ.มท. และมีแนวโน้มคงที่เท่าเดิม
8. อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	
- สอ.รท.	- มีอัตราส่วนมากกว่า สอ.มท. และมีแนวโน้มลดลง
- สอ.มท.	- มีอัตราส่วนน้อยกว่า สอ.รท. และมีแนวโน้มลดลง

ตารางที่ 5.1 (ต่อ)

อัตราส่วนทางการเงิน	ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน และการวิเคราะห์แนวโน้มของอัตราส่วนทางการเงินในปีถัดไป
9. อัตราผลตอบแทนต่อส่วนลงทุน	
- สอ.รท.	- มีอัตราส่วนน้อยกว่า สอ.มท. และมีแนวโน้มลดลง
- สอ.มท.	- มีอัตราส่วนมากกว่า สอ.รท. และมีแนวโน้มลดลง
10. อัตรากำไรสุทธิ	
- สอ.รท.	- มีอัตราส่วนมากกว่า สอ.มท. และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น
- สอ.มท.	- มีอัตราส่วนน้อยกว่า สอ.รท. และมีแนวโน้มลดลง
11. อัตราส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้	
- สอ.รท.	- มีอัตราส่วนน้อยกว่า สอ.มท. และมีแนวโน้มลดลง
- สอ.มท.	- มีอัตราส่วนมากกว่า สอ.รท. และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น
12. อัตราส่วนค่าใช้จ่ายดำเนินงานเทียบกับรายได้รวม	
- สอ.รท.	- มีอัตราส่วนมากกว่า สอ.มท. และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น
- สอ.มท.	- มีอัตราส่วนน้อยกว่า สอ.รท. และมีแนวโน้มลดลง
13. อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์	
- สอ.รท.	- มีอัตราส่วนเท่ากับ สอ.มท. และมีแนวโน้มคงที่
- สอ.มท.	- มีอัตราส่วนเท่ากับ สอ.รท. และมีแนวโน้มคงที่
14. อัตราการเติบโตของทุน	
- สอ.รท.	- มีอัตราส่วนมากกว่า สอ.มท. และมีแนวโน้มลดลง
- สอ.มท.	- มีอัตราส่วนน้อยกว่า สอ.รท. และมีแนวโน้มลดลง
15. อัตราการเติบโตของหนี้	
- สอ.รท.	- มีอัตราส่วนมากกว่า สอ.มท. และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น
- สอ.มท.	- มีอัตราส่วนน้อยกว่า สอ.รท. และมีแนวโน้มลดลง

จากตารางที่ 5.1 แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด มีความคล่องตัวที่จะเปลี่ยนสินทรัพย์สภาพคล่องเป็นเงินสดรองรับการถอนเงินฝาก ชำระคืนหนี้ระยะสั้นของสหกรณ์หรือจ่ายค่าใช้จ่ายฉุกเฉินของสหกรณ์ได้ดีกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด นอกจากนี้ยังมีความสามารถในการเพิ่มทุนและมีความสามารถในการสร้างกำไรจากการใช้สินทรัพย์มากกว่า อีกทั้งรายได้ของสหกรณ์ยังก่อให้เกิดกำไรมากกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด เนื่องมาจากการมีสมาชิกเพิ่มขึ้นและมีการรับฝากเงินเพิ่มมากขึ้น

ส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด มีการปล่อยสินเชื่อโดยใช้เงินทุนจากเงินฝากเป็นจำนวนมาก ทำให้สหกรณ์เหลือขีดความสามารถในการปล่อยสินเชื่อลดลงเพราะนำเงินฝากของสมาชิกไปปล่อยสินเชื่อเกือบหมดแล้ว แต่ในขณะที่เดียวกันก็ทำให้สหกรณ์มีโอกาสในการสร้างรายได้จากดอกเบี้ยสินเชื่อได้มาก แต่ก็ส่งผลกระทบต่อสภาพคล่องของสหกรณ์ เพราะเงินทุนจะมาจมอยู่ในสินทรัพย์เสี่ยงมากเกินไป ความคล่องตัวทางการเงินที่จะรองรับการถอนเงินของผู้ฝากเงินจึงน้อยลง เริ่มมีความเสี่ยงทางการเงิน และมีการก่อหนี้มากกว่าทุนของสหกรณ์ส่วนมากจะมาจากการก่อหนี้ แต่ส่งผลให้สหกรณ์สามารถสร้างกำไรจากทุนได้มาก นอกจากนี้ยังมีค่าใช้จ่ายในสัดส่วนที่สูงกว่ารายได้ ซึ่งหากพิจารณาในด้านการบริหารทรัพยากรทางการเงินจะเห็นได้ว่า สหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด มีความสามารถในการบริหารจัดการที่ดีกว่า เพราะมีอัตราส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้ต่ำกว่า แต่ถ้าพิจารณาถึงประสิทธิภาพในการบริหารงานนั้น สหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด จะให้ผลตอบแทนและสวัสดิการที่ดีต่อสมาชิกและเจ้าหน้าที่มากกว่า จึงส่งผลให้สมาชิกและเจ้าหน้าที่มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด มากกว่า

นอกจากนี้ยังพบว่าสหกรณ์ทั้งสองแห่งมีอัตราการหมุนของสินทรัพย์ และอัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ในสัดส่วนที่เท่ากัน แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการนำสินทรัพย์ไปใช้ให้เกิดรายได้ของสหกรณ์ทั้งสองแห่งอยู่ในระดับที่ทัดเทียมกันและมีการจัดสรรกำไรเข้าทุนสำรองในสัดส่วนที่เท่ากันจึงมีทิศทางการสร้างทุนที่ก่อให้เกิดความมั่นคงในอนาคตเหมือนกัน

ส่วนการวิเคราะห์สัดส่วนของเงินฝากนั้น สหกรณ์ทั้งสองแห่ง มีสัดส่วนของเงินฝากประเภทออมทรัพย์พิเศษมากที่สุด แสดงว่าสมาชิกของสหกรณ์ทั้งสองแห่ง มีความพอใจกับผลตอบแทนจากการฝากเงินประเภทออมทรัพย์พิเศษมากกว่าประเภทออมทรัพย์ เนื่องจากการฝากเงินประเภทออมทรัพย์พิเศษมีอัตราดอกเบี้ยเงินฝากสูงกว่าการฝากเงินประเภทออมทรัพย์ ในส่วนของสหกรณ์ถือเป็นข้อดี เพราะการถอนเงินของสมาชิกจะมีกำหนดระยะเวลาที่สหกรณ์สามารถคาดการณ์และวางแผนการใช้เงินฝากของสมาชิกเพื่อสร้างผลตอบแทนให้แก่สหกรณ์ไว้ได้ล่วงหน้า ซึ่งการฝากเงินประเภทออมทรัพย์พิเศษนั้นจะมีกำหนดระยะเวลายาวนานตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป ทำให้

สหกรณ์สามารถวางแผนนำเงินทุนเหล่านี้ไปลงทุนแบบระยะยาว เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ได้ และจากการวิเคราะห์สัดส่วนของสินเชื่อนั้น พบว่าสหกรณ์ทั้งสองแห่งมีสัดส่วนของสินเชื่อประเภทเงินกู้สามัญมากที่สุด เนื่องจากการกู้เงินกู้ได้จำนวนน้อยกว่าการกู้สามัญ สหกรณ์จึงควรมีการติดตามผลการให้สินเชื่อแก่สมาชิก เพื่อนำมาประเมินว่าความเสี่ยงของลูกหนี้สินเชื่อทั้งหมดที่สหกรณ์ปล่อยเงินทุนไปในขณะนั้นเป็นอย่างไร มีโอกาสที่หนี้จะสูญหรือไม่ นอกจากนี้ สหกรณ์ควรมีการวางแผนเพื่อกระจายความเสี่ยงและปล่อยสินเชื่อให้มีความสมดุลกัน

1.3 เปรียบเทียบจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของสหกรณ์ออมทรัพย์

กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด

ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสหกรณ์ พบว่าสหกรณ์ทั้งสองแห่งจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคที่เหมือนกันและต่างกัน ดังนี้

จุดแข็งของการดำเนินงานในส่วนที่สหกรณ์ทั้งสองแห่งเหมือนกัน คือ เจ้าหน้าที่ส่วนมากมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์เป็นอย่างดี มีโครงสร้างการบริหารที่เหมาะสมและเอื้อประโยชน์ต่อการดำเนินงาน มีการวางแผนเพื่อกำหนดโครงสร้างการบริหาร วิสัยทัศน์ และนโยบายการบริหารสหกรณ์ไว้ล่วงหน้า ส่วนที่แตกต่างกัน คือ สหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด มีสมาชิกจำนวนมาก เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานมาเป็นเวลานานทำให้มีประสบการณ์ในการทำงาน มีความคล่องตัวที่จะเปลี่ยนสินทรัพย์สภาพคล่องเป็นเงินสดรองรับการถอนเงินฝาก ชำระคืนหนี้ระยะสั้นของสหกรณ์หรือจ่ายค่าใช้จ่ายฉุกเฉินของสหกรณ์ได้ดี มีความสามารถในการสร้างผลตอบแทนจากสินทรัพย์ของสหกรณ์ และมีความสามารถในการเพิ่มทุนสหกรณ์ได้เป็นอย่างดี ส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด สมาชิกมีอายุราชการมากและมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนสูง สมาชิกมีทัศนคติที่ดีและมีความเชื่อมั่นต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจมากที่สุดกับงานที่ได้รับมอบหมายในปัจจุบัน มีอายุการก่อตั้งสหกรณ์มานาน สหกรณ์มีการประชาสัมพันธ์และให้ข้อมูลข่าวสารที่ดี มีการกำหนดรูปแบบการฝากเงิน การให้เงินกู้ที่หลากหลาย และให้วงเงินกู้สูง มีการจัดสรรผลตอบแทนและสวัสดิการที่ดีแก่สมาชิก มีการให้บริการรับฝากเงินและชำระหนี้เงินกู้ผ่านทางธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด ทุกสาขาทั่วประเทศ สหกรณ์มีเงินทุนและสินทรัพย์จำนวนมาก มีกองทุนช่วยเหลือผู้ค้าประกัน มีโอกาสในการสร้างรายได้จากดอกเบี้ยสินเชื่อ และมีความสามารถในการสร้างผลตอบแทนจากทุนของสหกรณ์

จุดอ่อนของการดำเนินงานในส่วนที่สหกรณ์ทั้งสองแห่งเหมือนกัน คือ สมาชิกส่วนใหญ่ยังใช้บริการฝากเงินและกู้เงินจากธนาคารพาณิชย์อื่นๆ ด้วย สมาชิกส่วนใหญ่มีภาระหนี้สินมากกว่ามีเงินฝาก สหกรณ์มีสำนักงานเพียงแห่งเดียวไม่มีสาขาย่อย สมาชิกไม่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นด้านการจัดการสหกรณ์ สหกรณ์ไม่สามารถรับข้อมูลข่าวสารของสมาชิกได้ทุกคน และการประชาสัมพันธ์ข้อมูลต่างๆ ยังเข้าสู่สมาชิกไม่ทั่วถึงทุกคน ส่วนที่แตกต่างกัน คือ สหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด สมาชิกมีอายุราชการน้อย และมีรายได้น้อย การนำระบบประกันเงินกู้มาใช้ทำให้สมาชิกต้องเสียค่าใช้จ่ายสูงและเกิดความไม่พึงพอใจ ส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด อัตราการเพิ่มขึ้นของสมาชิกเริ่มจะลดน้อยลง เริ่มมีความเสี่ยงทางการเงิน มีสมาชิกจากหลายหน่วยงาน ทำให้ไม่สามารถให้บริการแก่สมาชิกได้อย่างทั่วถึง การติดต่อกับสมาชิกไม่สะดวก

โอกาสในการดำเนินงานที่สหกรณ์ทั้งสองแห่งเหมือนกัน คือ ความต้องการจับจ่ายใช้สอยในระบบเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้น ทำให้เกิดการหมุนเวียนในการฝากเงินและการกู้เงินกับสหกรณ์เพิ่มมากขึ้น ค่านิยมการใช้ชีวิตที่ฟุ่มเฟือยและวัตถุนิยมของคนในสังคม รวมทั้งความต้องการความสะดวกสบายและสร้างความมั่นคงให้กับครอบครัว ส่งผลให้สมาชิกกู้ยืมเงินจากสหกรณ์เพิ่มมากขึ้น มีกฎหมายให้ความคุ้มครองการดำเนินงานของสหกรณ์และมีการยกเว้นค่าธรรมเนียมและภาษีอากร ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีที่ทันสมัยและระบบการสื่อสาร ส่งผลให้การดำเนินงานของสหกรณ์มีความสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น ธนาคารพาณิชย์มีอัตราดอกเบี้ยเงินกู้สูงกว่าสหกรณ์ และมีอัตราดอกเบี้ยเงินฝากต่ำกว่าสหกรณ์ ทำให้สมาชิกใช้บริการทางการเงินกับสหกรณ์เพิ่มมากขึ้น ธนาคารพาณิชย์ไม่มีการจ่ายเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนให้กับลูกค้า และลูกค้าที่ฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์ต้องเสียภาษีหัก ณ ที่จ่าย สมาชิกให้ความสำคัญและเห็นประโยชน์ของสหกรณ์ ส่วนที่แตกต่างกันคือ สหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด มีคณะกรรมการมาจากตัวแทนบุคลากรของกรมราชทัณฑ์โดยตรง ทำให้มีความเข้าใจปัญหาและความต้องการของสมาชิกได้อย่างแท้จริง นโยบายการบรรจุข้าราชการใหม่ของกรมราชทัณฑ์ ทำให้สหกรณ์มีโอกาที่จะมีสมาชิกเพิ่มขึ้น สหกรณ์มีกลุ่มเป้าหมายที่แน่นอนในการเชิญชวนให้สมัครเป็นสมาชิก ส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด มีสมาชิกที่เป็นข้าราชการระดับสูงเป็นจำนวนมากและมีฐานะทางการเงินที่ดี ส่งผลต่อการระดมทุนและเพิ่มทุนสหกรณ์ มีคณะกรรมการดำเนินงานเป็นผู้แทนจากหลายหน่วยงานทำให้มีความหลากหลายทางความคิด สมาชิกของแต่ละหน่วยงานได้รับผลประโยชน์เท่าเทียมกัน

อุปสรรคในการดำเนินงานที่สหกรณ์ทั้งสองแห่งเหมือนกัน คือ การปรับตัวเพิ่มขึ้นของราคาสินค้าและค่าครองชีพ ส่งผลให้ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกลดลง สมาชิกไม่มีเงินมาฝากกับสหกรณ์ สถาบันการเงินบางแห่งมีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ต่ำกว่าของสหกรณ์ และกำหนดรูปแบบการฝากเงินที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่าสหกรณ์ ทำให้สมาชิกหันไปใช้บริการทางการเงินกับสถาบันการเงินอื่น ธนาคารพาณิชย์มีการสร้างแรงจูงใจที่ดีกว่าสหกรณ์ และถือสิทธิ์เป็นเจ้าของหนี้รายแรกของสมาชิก อีกทั้งยังมีการประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้สมาชิกกู้เงินจากธนาคารได้ดีกว่าสหกรณ์ ธนาคารพาณิชย์ต่างๆ มีสาขาอยู่ทั่วประเทศ ทำให้ติดต่อง่าย สะดวก และให้บริการได้รวดเร็ว มีการเข้าหาลูกค้าอย่างเชิงรุกมากกว่าสหกรณ์ สมาชิกไม่เข้าใจในระบบสหกรณ์ ขาดวินัยทางการเงิน มีหนี้สินมาก การกำหนดระยะเวลาการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการดำเนินงานสหกรณ์ทำให้ขาดความต่อเนื่องในการบริหารงานสหกรณ์ สมาชิกไม่สามารถเข้าใช้บริการสหกรณ์ได้เนื่องจากอยู่ห่างไกลสำนักงาน **ส่วนที่ต่างกัน** คือ สหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและกฎหมายส่งผลให้การดำเนินงานของสหกรณ์ขาดความต่อเนื่อง ส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด กฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดให้บุคคลเป็นสมาชิกของสหกรณ์ได้เพียงแห่งเดียว ทำให้ข้าราชการสังกัดกระทรวงมหาดไทย ที่สมัครเป็นสมาชิกของสหกรณ์กรมในสังกัดแล้ว ไม่สามารถเป็นสมาชิกของสหกรณ์กระทรวงได้ มีสหกรณ์ออมทรัพย์ของกรมต่างๆ เป็นคู่แข่งขันของสหกรณ์ ซึ่งมีผลทำให้สมาชิกหรือข้าราชการบรรจุใหม่ของแต่ละกรม เลือกที่จะเป็นสมาชิกของสหกรณ์กรมนั้นๆ

2. อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด จะเห็นได้ว่าผลจากการศึกษาครั้งนี้ ข้อมูลสมาชิกของสหกรณ์ทั้งสองแห่ง ได้แก่ เพศ อายุของสมาชิก วัตถุประสงค์ในการสมัครเป็นสมาชิกของสหกรณ์ รูปแบบการให้บริการเงินกู้จากสหกรณ์ของสมาชิก และความคาดหวังของสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์มีลักษณะเดียวกันกับผลงานการศึกษาของเรณู เข็มราษฎร์ เรื่อง การประเมินผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ตำบลบ้านใหม่ จำกัด อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา คือ สมาชิกส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 41 – 50 ปี มีวัตถุประสงค์ในการสมัครเป็นสมาชิกของสหกรณ์ เพราะต้องการออมทรัพย์ ใช้บริการเงินกู้ของสหกรณ์ประเภทเงินกู้สามัญ มีความคาดหวังให้สหกรณ์ขยายวงเงินกู้ยืมเพิ่มมากขึ้น ส่วนที่แตกต่างกัน คือ ระดับการศึกษา และวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเงิน โดยสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์

กระทรวงมหาดไทย จำกัด ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี และมีวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเงินจากสหกรณ์เพื่อนำไปใช้จ่ายสิ่งจำเป็นภายในครอบครัว แต่สมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์ตำบลบ้านใหม่ จำกัด ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับอนุปริญญา และมีวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเงินจากสหกรณ์เพื่อนำไปใช้จ่ายในการศึกษาของบุคคลในครอบครัว เหตุผลที่ทำให้ผลการศึกษาด้านสมาชิกของสหกรณ์มีลักษณะเดียวกันและมีความแตกต่างกัน เนื่องจากสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด นั้นเป็นข้าราชการที่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีแล้ว ส่วนสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ตำบลบ้านใหม่ จำกัด ส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรม ในส่วนของการวิเคราะห์อัตราส่วนจากงบการเงินโดยรวม สหกรณ์ออมทรัพย์ตำบลบ้านใหม่ จำกัด มีอัตราส่วนเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน เนื่องจากสหกรณ์ออมทรัพย์ตำบลบ้านใหม่ จำกัด เป็นสหกรณ์ที่มีสมาชิกเพียง 1,152 คน และมีระยะเวลาการก่อตั้งสหกรณ์เพียง 10 ปี (ข้อมูลในปี พ.ศ. 2552) ทำให้การจัดการด้านการเงินยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร สำหรับผลงานการศึกษาของสุนทรียธรร เรื่อง การสร้างกลยุทธ์โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ SWOT : กรณีศึกษาชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด (ชสอ.) จะเห็นได้ว่า ชสอ. เป็นชุมนุมสหกรณ์แต่มีจุดแข็งและจุดอ่อนที่คล้ายกับสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด จึงสามารถนำผลการศึกษาจากชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด มาเป็นข้อเสนอแนะให้แก่สหกรณ์ทั้งสองแห่งในการพัฒนาสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น การนำกลยุทธ์ระดับปฏิบัติการ ได้แก่ การสร้างความหลากหลายของผลิตภัณฑ์/บริการ สร้างการมีส่วนร่วมของสมาชิกให้มากยิ่งขึ้น และดำเนินสหกรณ์ให้สอดคล้องกับหลักการและอุดมการณ์ของสหกรณ์ให้มากยิ่งขึ้น เป็นต้น

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด โดยวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการดำเนินงานจากอัตราส่วนทางการเงิน จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของสหกรณ์ จะเห็นได้ว่าสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด แม้จะมีอายุการก่อตั้งน้อยกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด แต่มีผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพโดยเฉพาะผลการดำเนินงานทางการเงิน จะเห็นได้ว่าสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด มีสภาพคล่องทางการเงินและมีความคล่องตัวที่จะเปลี่ยนสินทรัพย์สภาพคล่องเป็นเงินสดรองรับการถอนเงินฝาก ชำระคืนหนี้ระยะสั้นของสหกรณ์ หรือจ่ายค่าใช้จ่ายฉุกเฉินของสหกรณ์ได้ดีกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด มีความสามารถในการเพิ่มทุน มีความสามารถในการสร้างกำไรจากการใช้สินทรัพย์ อีกทั้งรายได้ของสหกรณ์ยังก่อให้เกิดกำไรมากกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์

กระทรวงมหาดไทย จำกัด แต่สหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด มีเงินทุนน้อยกว่ามากทำให้ไม่สามารถให้ผลตอบแทนหรือให้วงเงินกู้แก่สมาชิกได้มากนัก เนื่องจากสมาชิกของสหกรณ์มีจำนวนใกล้เคียงกับสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด การให้บริการด้านรับฝากเงินและการให้กู้เงินมีไม่หลากหลาย สหกรณ์มีโอกาสในการดำเนินงานคือมีข้าราชการกรมราชทัณฑ์จำนวนมากและกรมราชทัณฑ์มีนโยบายบรรจุข้าราชการใหม่เพิ่มขึ้น ส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด มีการปล่อยสินเชื่อโดยใช้เงินทุนจากเงินฝากเป็นจำนวนมาก ทำให้เหลือขีดความสามารถในการปล่อยสินเชื่อได้น้อยลงเพราะนำเงินฝากของสมาชิกไปปล่อยสินเชื่อเกือบหมดแล้ว แต่ในขณะเดียวกันก็ทำให้สหกรณ์มีโอกาสในการสร้างรายได้จากดอกเบี้ยสินเชื่อได้มากแต่ก็ส่งผลกระทบต่อสภาพคล่องของสหกรณ์ เพราะเงินทุนจะมาจมนอยู่ในสินทรัพย์เสี่ยงมากเกินไป ความคล่องตัวทางการเงินที่จะรองรับการถอนเงินของผู้ฝากเงินจึงน้อยลง มีความเสี่ยงทางการเงินสูงและมีการก่อหนี้มากกว่า โดยทุนของสหกรณ์ส่วนมากจะมาจากกรก่อหนี้ แต่ก็ส่งผลให้สหกรณ์สามารถสร้างกำไรจากทุนได้มาก นอกจากนี้ยังมีค่าใช้จ่ายในสัดส่วนที่สูงกว่ารายได้ ซึ่งหากพิจารณาในด้านการบริหารทรัพยากรทางการเงินจะเห็นได้ว่าสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด มีความสามารถในการบริหารจัดการที่ดีกว่า เพราะมีอัตราส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้ต่ำกว่า แต่ถ้าพิจารณาถึงประสิทธิภาพในการบริหารงานนั้นสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด จะให้ผลตอบแทนและสวัสดิการที่ดีต่อสมาชิกและเจ้าหน้าที่มากกว่า จึงส่งผลให้สมาชิกและเจ้าหน้าที่ที่มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด มากกว่า

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

จากการศึกษาทำให้ทราบถึงประสิทธิภาพในการบริหารจัดการสหกรณ์ รวมทั้งจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคในการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ดังนั้น เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาสหกรณ์ทั้งสองแห่งให้เป็นสหกรณ์ออมทรัพย์ที่สามารถส่งเสริมและผลักดันให้เกิดการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคมได้อย่างแท้จริง ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายการดำเนินงานสหกรณ์ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของสหกรณ์ และพัฒนารูปแบบการบริหารงานสหกรณ์ให้เกิดประสิทธิภาพ เกิดความคุ้มค่า และเกิดประโยชน์ต่อสมาชิกของสหกรณ์อย่างสูงสุด ดังนี้

3.1.1 การดำเนินงานของสหกรณ์ทั้งสองแห่งต้องตอบสนองความต้องการของสมาชิกให้มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับการดำเนินชีวิตประจำวัน ต้องส่งเสริมให้สมาชิกมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นกว่าเดิม

3.1.2 สหกรณ์ทั้งสองแห่งต้องติดตามสถานการณ์และปรับตัวให้ทันกับความต้องการของตลาดและสถาบันการเงินอื่นๆ ปรับกลยุทธ์ด้านการตลาดและการให้บริการ ยกกระดับมาตรฐานและรูปแบบการบริการให้สามารถตอบสนองความต้องการและพฤติกรรมของสมาชิก

3.1.3 สหกรณ์ทั้งสองแห่งควรมีการระดมทุนเพิ่มมากขึ้น โดยการประชาสัมพันธ์และสร้างแรงจูงใจให้สมาชิกซื้อหุ้นพิเศษ และเพิ่มจำนวนการถือหุ้นให้มากขึ้น ประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้สมาชิกหันมาฝากเงินกับสหกรณ์ และควรรักษาระดับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากให้สูงกว่าธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินทั่วไป

3.1.4 สหกรณ์ทั้งสองแห่งควรมีการให้ความรู้และข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสหกรณ์แก่สมาชิกในเชิงรุกให้มากยิ่งขึ้น รวมทั้งมีการติดตามผลการรับรู้ของสมาชิก ให้ความรู้เกี่ยวกับหลักการของสหกรณ์แก่สมาชิก จัดกิจกรรมเชิญชวนให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นกับการจัดการสหกรณ์ให้มากขึ้น

3.1.5 สหกรณ์ทั้งสองแห่งควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพของคณะกรรมการและเจ้าหน้าที่ รวมทั้งสร้างขวัญกำลังใจแก่เจ้าหน้าที่และสมาชิกให้มากยิ่งขึ้น ศึกษาความต้องการที่แท้จริงของเจ้าหน้าที่และสมาชิก เปิดโอกาสให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดสรรผลกำไรของสหกรณ์และมีส่วนร่วมในการจัดสรรผลประโยชน์ตอบแทนแก่คณะกรรมการ

3.1.6 สหกรณ์ทั้งสองแห่งควรเพิ่มจำนวนสมาชิกและสมาชิกสมทบให้มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ควรมีการประชาสัมพันธ์เชิญชวนเชิงรุกให้ข้าราชการในสังกัดกระทรวงมหาดไทยสมัครเป็นสมาชิกของสหกรณ์

3.1.7 สหกรณ์ทั้งสองแห่งควรมีการขยายสาขาการให้บริการของสหกรณ์ไปตามพื้นที่ต่างๆ เพื่ออำนวยความสะดวกในการติดต่อและการใช้บริการของสมาชิก

3.1.8 สหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด ควรพัฒนารูปแบบการให้บริการรับฝากและถอนเงิน รวมทั้งการรับชำระหนี้ ให้สมาชิกสามารถใช้บริการผ่านทางธนาคารพาณิชย์หรือทางตู้ A.T.M. ได้

3.1.9 สหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด ควรเพิ่มรูปแบบการให้บริการที่หลากหลายและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่สมาชิก มีการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกได้รับทราบข้อมูลข่าวสารของสหกรณ์อย่างทั่วถึงและเป็นปัจจุบัน

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบการดำเนินงานของสหกรณ์ที่มีขนาดเดียวกันมากกว่า 2 แห่งขึ้นไป เพื่อให้เห็นความแตกต่างของแต่ละสหกรณ์ และควรมีการศึกษาถึงคุณภาพชีวิตสมาชิกของแต่ละสหกรณ์ว่าแตกต่างกันอย่างไร นอกจากนี้ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของข้าราชการสังกัดกรมราชทัณฑ์ที่เป็นสมาชิกของสหกรณ์และที่ไม่ได้เป็นสมาชิกของสหกรณ์ว่าแตกต่างกันอย่างไร

3.2.2 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการกำหนดกลยุทธ์ของสหกรณ์ เช่น กลยุทธ์ด้านการจัดการ กลยุทธ์ด้านการเงิน และกลยุทธ์ด้านการตลาด เป็นต้น เพื่อให้มีแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารสหกรณ์และมีแนวทางการแก้ไขปัญหาอุปสรรคของการดำเนินงานสหกรณ์ต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- พรรณราย แสงวิเชียร (2528) *การวิเคราะห์การเงิน พิมพ์ครั้งที่ 3* กรุงเทพมหานคร
แผนกบริการสื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
- สมยศ นาวิการ (2538) *แนวความคิด : การบริหารเชิงกลยุทธ์* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์
บรรณกิจ 1991
- จุฑาทิพย์ ภัทราวาท (2540) *การจัดการสหกรณ์ออมทรัพย์* กรุงเทพมหานคร พิมพ์อักษร
วาณี คำดี (2541) *การวิเคราะห์งบการเงิน* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์ภูมิบัณฑิต
- สุภาพร อภิชัย (2550) “การประเมินผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจพะเยา จำกัด”
วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต การจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
เรณู เขี่ยมราษฎร์ (2552) “การประเมินผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ตำบลบ้านใหม่จำกัด”
อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา พะเยา โรงพิมพ์สหกรณ์ออมทรัพย์ตำบลบ้านใหม่จำกัด
- สุนทรี ถาวร (2546) “การสร้างกลยุทธ์โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ SWOT : กรณีศึกษาชุมนุมสหกรณ์
ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด (ชสอ.)” กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์
ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย
- _____. (2551) “รายงานกิจการประจำปี 2551” กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์สหกรณ์ออมทรัพย์
กรมราชทัณฑ์
- _____. (2552) “รายงานกิจการประจำปี 2552” กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์สหกรณ์ออมทรัพย์
กรมราชทัณฑ์
- _____. (2553) “รายงานกิจการประจำปี 2553” กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์สหกรณ์ออมทรัพย์
กรมราชทัณฑ์
- _____. (2554) “รายงานกิจการประจำปี 2554” กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์สหกรณ์ออมทรัพย์
กรมราชทัณฑ์
- _____. (2555) “รายงานกิจการประจำปี 2555” กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์สหกรณ์ออมทรัพย์
กรมราชทัณฑ์
- _____. (2551) “รายงานกิจการประจำปี 2551” กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์สหกรณ์ออมทรัพย์
กรมราชทัณฑ์

- _____. (2552) “รายงานกิจการประจำปี 2552” กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์สหกรณ์ออมทรัพย์
กรมราชทัณฑ์
- _____. (2553) “รายงานกิจการประจำปี 2553” กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์สหกรณ์ออมทรัพย์
กรมราชทัณฑ์
- _____. (2554) “รายงานกิจการประจำปี 2554” กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์สหกรณ์ออมทรัพย์
กรมราชทัณฑ์
- _____. (2555) “รายงานกิจการประจำปี 2555” กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์สหกรณ์ออมทรัพย์
กรมราชทัณฑ์

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัย

สกลนครราชภัฏ

ภาคผนวก ก

ตัวอย่างแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามความคิดเห็นสมาชิกสหกรณ์
2. แบบสอบถามความคิดเห็นเจ้าหน้าที่สหกรณ์
3. แบบสัมภาษณ์เชิงลึกผู้จัดการสหกรณ์

แบบสอบถามความคิดเห็นสมาชิกสหกรณ์

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาวิจัย เรื่อง “การวิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด” ของนักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ผลจากการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนารูปแบบการบริหารงานสหกรณ์ให้เกิดประสิทธิภาพ เกิดความคุ้มค่า และเกิดประโยชน์ต่อสมาชิกอย่างสูงสุด

2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์

ตอนที่ 2 ข้อมูลการเป็นสมาชิกของสหกรณ์

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์

3. ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามนี้ จะเป็นความลับและจะไม่กระทบกระเทือนต่อผู้ตอบแบบสอบถามหรือผู้ใดทั้งสิ้น ผู้วิจัยใคร่ขอความร่วมมือจากท่าน โปรดให้ข้อมูลตามความเป็นจริง และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์

กรุณาใส่เครื่องหมาย ลงใน ตามความเป็นจริง

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. สถานภาพทางครอบครัว

โสด

สมรส

หม้าย/หย่าร้าง

3. อายุ

ต่ำกว่า 30 ปี

31 - 40 ปี

41 - 50 ปี

51 ปีขึ้นไป

4. การศึกษา

ต่ำกว่าปริญญาตรี

ปริญญาตรี

ปริญญาโท

สูงกว่าปริญญาโท

5. ระดับตำแหน่ง

- ปฏิบัติงาน   ชำนาญงาน   อาวุโส   อื่นๆ (ระบุ).....
 ปฏิบัติการ   ชำนาญการ   ชำนาญการพิเศษ   อื่นๆ (ระบุ).....

6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

- ต่ำกว่า 10,000 บาท   10,001 - 15,000 บาท
 15,001 - 20,000 บาท   20,001 - 25,000 บาท
 25,001 - 30,000 บาท   30,001 - 35,000 บาท
 35,001 - 40,000 บาท   40,001 บาทขึ้นไป

ตอนที่ 2 ข้อมูลการเป็นสมาชิกของสหกรณ์

1. ระยะเวลาการเป็นสมาชิกของสหกรณ์

- น้อยกว่า 1 ปี   1 - 5 ปี   5 - 10 ปี
 10 - 15 ปี   15 - 20 ปี   20 - 25 ปี
 25 - 30 ปี   30 ปีขึ้นไป

2. เหตุผลที่เข้าร่วมเป็นสมาชิกของสหกรณ์ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ต้องการออมทรัพย์   ต้องการกู้ยืมเงิน
 ได้รับการชักชวนกลุ่มเพื่อนสมาชิก   อื่นๆ(ระบุ).....

3. ท่านมีเงินฝากกับสหกรณ์หรือไม่

- มี   ไม่มี

4. กรณีมีเงินฝากกับสหกรณ์ ท่านฝากประเภทไหน

- เงินฝากออมทรัพย์   เงินฝากออมทรัพย์พิเศษ   เงินฝากประจำ

5. นอกจากฝากเงินไว้กับสหกรณ์แล้ว ท่านมีเงินฝากกับที่ใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ไม่มี   ธนาคารพาณิชย์
 ธนาคารออมสิน   ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์
 อื่นๆ(ระบุ).....

6. ท่านเคยใช้บริการเงินกู้ของสหกรณ์หรือไม่

- เคยใช้บริการ   ไม่เคยใช้บริการ

7. ท่านมีวัตถุประสงค์ของการกู้เพื่ออะไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ใช้จ่ายสิ่งจำเป็นภายในครอบครัว   ชำระหนี้สิน
 ลงทุนประกอบอาชีพ   การศึกษาของบุคคลในครอบครัว
 รักษาพยาบาล   อื่นๆ(ระบุ).....

8. กรณีที่เคยใช้บริการเงินกู้ของสหกรณ์ ท่านกู้เงินประเภทใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- เงินกู้สามัญ เงินกู้เพื่อเหตุฉุกเฉิน จำนวน.....ครั้ง/ปี
- เงินกู้พิเศษ อื่นๆ(ระบุ).....
9. นอกจากกู้เงินจากสหกรณ์ ท่านมีแหล่งเงินกู้ยืมจากที่ใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ไม่มี ธนาคารพาณิชย์
- ธนาคารออมสิน ธนาคารอาคารสงเคราะห์
- ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ เงินกู้นอกระบบ
- อื่นๆ(ระบุ).....

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามความคิดเห็นของท่าน โดยมีตัวเลือก 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด
- 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก
- 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
- 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย
- 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น				
	1	2	3	4	5
ด้านการจัดการ					
1. โครงสร้างการบริหารงานของสหกรณ์มีความเหมาะสม					
2. การมีส่วนร่วมของสมาชิกในการจัดการสหกรณ์					
3. วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร/คณะกรรมการดำเนินงาน					
4. สไตส์การบริหารงานของผู้บริหาร/คณะกรรมการดำเนินงาน					
5. ความรวดเร็วในการให้บริการของสหกรณ์					
6. ความสามารถในการแข่งขันกับสถาบันการเงินอื่น					
7. สหกรณ์มีภาพลักษณ์ที่ดี เหมาะสม และมั่นคง					

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น				
	1	2	3	4	5
ด้านการตลาด					
6. การให้บริการของสหกรณ์					
6.1 การให้บริการรับฝากเงินมีความเหมาะสม					
6.2 การกำหนดอัตราชำระค่าหุ้นรายเดือนมีความเหมาะสม					
6.3 การให้บริการเงินกู้มีความพอเพียงตามความต้องการ					
6.4 วงเงินให้กู้ยืมแต่ละประเภทมีความเหมาะสม					
6.5 สมาชิกมีความรู้สึกที่ดีและเชื่อมั่นต่อการดำเนินงานของสหกรณ์					
6.6 สมาชิกมีความพึงพอใจต่อการให้บริการด้านต่างๆของสหกรณ์					
6.7 สหกรณ์ให้บริการสมาชิกอย่างทั่วถึง เป็นธรรม และเสมอภาค					
6.8 รูปแบบการให้บริการแก่สมาชิกมีความเหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อสมาชิก					
6.9 สหกรณ์ให้การศึกษ อบรมแก่สมาชิก อย่างความเหมาะสมและทั่วถึง					
6.10 รูปแบบการจัดสวัสดิการให้แก่สมาชิกมีความเหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อสมาชิก					
6.11 จัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ประเภทต่างๆ เพียงพอต่อความต้องการของสมาชิก					
7. อัตราดอกเบี้ย					
7.1 อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของสหกรณ์มีความเหมาะสม และมีอัตราดอกเบี้ยต่ำกว่าสถาบันการเงินอื่นๆ					
7.2 อัตราเงินปันผลมีความเหมาะสม					
7.3 อัตราเงินเฉลี่ยคืนมีความเหมาะสม					
7.4 อัตราดอกเบี้ยเงินฝากมีความเหมาะสม และมีอัตราดอกเบี้ยสูงกว่าสถาบันการเงินอื่นๆ					

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น				
	1	2	3	4	5
8. สถานที่/เทคโนโลยี และการใช้บริการ					
8.1 ความเหมาะสมของที่ตั้งสำนักงานสหกรณ์					
8.2 เจ้าหน้าที่สหกรณ์ให้บริการด้วยความรวดเร็ว ถูกต้อง ยิ้มแย้ม แจ่มใส ใส่ใจให้บริการ มีกิจกรรมรยาที่ที่เหมาะสม					
8.3 การรับฟังข้อมูลข่าวสารจากสมาชิก/สหกรณ์เปิดโอกาสให้ สมาชิกแสดงความคิดเห็น					
8.4 มาตรการและวิธีการให้บริการสมาชิกที่อยู่ห่างไกลสำนักงาน มีความเหมาะสม สามารถให้บริการสมาชิกได้อย่างทั่วถึงและรวดเร็ว					
8.5 สหกรณ์ให้บริการสมาชิกได้อย่างครบถ้วนและพอเพียง					

ท่านคิดว่าจุดแข็งและจุดอ่อนของสหกรณ์ฯ คืออะไร

จุดแข็ง (ข้อดี) ได้แก่.....

.....

จุดอ่อน (ข้อเสีย) ได้แก่.....

.....

..ท่านคิดว่าโอกาสและอุปสรรคของสหกรณ์ฯ คืออะไร

โอกาส ได้แก่.....

.....

อุปสรรค ได้แก่.....

.....

ขอขอบพระคุณที่ท่านเสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

แบบสอบถาม
(สำหรับเจ้าหน้าที่สหกรณ์)

คำชี้แจง

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 สอบถามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสหกรณ์

ส่วนที่ 3 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในปัจจุบัน

ส่วนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

กรุณาใส่เครื่องหมาย ลงใน ที่ตรงกับข้อมูลของท่านมากที่สุด

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. สถานภาพทางครอบครัว

โสด

สมรส

หม้าย/หย่าร้าง

3. อายุ

ต่ำกว่า 30 ปี

31 - 40 ปี

41 - 50 ปี

51 ปีขึ้นไป

4. การศึกษา

ต่ำกว่าปริญญาตรี

ปริญญาตรี

ปริญญาโท

สูงกว่าปริญญาโท

5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ต่ำกว่า 10,000 บาท

10,001 - 15,000 บาท

15,001 - 20,000 บาท

20,001 - 25,000 บาท

25,001 - 30,000 บาท

30,001 บาทขึ้นไป

6. ท่านได้เริ่มเข้ามาเป็นเจ้าหน้าที่สหกรณ์ฯ จนถึงปัจจุบันรวมเป็นระยะเวลา

1 - 5 ปี

6 - 10 ปี

11 - 15 ปี

16 - 20 ปี

7. ความพึงพอใจกับงานที่ได้รับมอบหมายในปัจจุบัน

มากที่สุด

มาก

ปานกลาง

น้อย

น้อยที่สุด

ส่วนที่ 2 สอบถามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสหกรณ์

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับความรู้ความเข้าใจของท่าน

โดยมีตัวเลือก 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง มากที่สุด

4 หมายถึง มาก

3 หมายถึง ปานกลาง

2 หมายถึง น้อย

1 หมายถึง น้อยที่สุด

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสหกรณ์ฯ	ระดับความรู้ความเข้าใจ				
	1	2	3	4	5
1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ฯ					
2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของสหกรณ์ฯ					
3. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อบังคับของสหกรณ์ฯ					
4. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ของสมาชิกสหกรณ์ฯ					
5. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับที่มาของทุนสหกรณ์ฯ					
6. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การให้เงินกู้ของสหกรณ์ฯ					
7. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์ฯ					
8. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การสมัครเป็นสมาชิกสหกรณ์ฯ					

ส่วนที่ 3 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในปัจจุบัน

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามความคิดเห็นของท่าน โดยมีตัวเลือก 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง
 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก
 3 หมายถึง เห็นด้วย
 2 หมายถึง ไม่เห็นด้วย
 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น				
	1	2	3	4	5
1. สหกรณ์มีวัฒนธรรมองค์กรที่ดี					
2. กระบวนการในการทำงาน และระบบการประสานงานภายใน สหกรณ์เป็นไปด้วยความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ					
3. สหกรณ์มีระบบข้อมูลข่าวสารเพื่อการจัดการที่ดี					
4. ศักยภาพในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สหกรณ์					
5. ความเหมาะสมของเจ้าหน้าที่กับงานที่ได้รับมอบหมาย					
6. บรรยากาศในการทำงานของเจ้าหน้าที่สหกรณ์					
7. เจ้าหน้าที่ได้มีส่วนร่วมในการจัดการสหกรณ์					
8. ความทันสมัยและประสิทธิภาพของเทคโนโลยี ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน					
9. ช่องทางการรับฟังข้อมูลข่าวสารจากสมาชิกมีความเหมาะสม					
10. การใช้สื่อประชาสัมพันธ์ต่างๆ ของสหกรณ์มีความเหมาะสม					
11. ผลตอบแทนจากเงินฝากมีความเหมาะสม					
12. ผลตอบแทนจากเงินปันผลมีความเหมาะสม					
13. สหกรณ์ดำเนินงานด้วยความโปร่งใส					
14. ปัญหาการทุจริตจากการดำเนินงานของสหกรณ์					
15. ความสามารถในการแข่งขันกับสถาบันการเงินอื่น					

16. ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานสหกรณ์ฯ

.....

.....

.....

.....

17. ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานสหกรณ์ฯ

.....

.....

.....

.....

18. ข้อดี/จุดแข็งของสหกรณ์ฯ

.....

.....

.....

.....

19. ข้อเสีย/จุดอ่อนของสหกรณ์ฯ

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่ท่านเสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

แบบสัมภาษณ์เชิงลึก
(สำหรับผู้จัดการสหกรณ์)

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้การสัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 สัมภาษณ์เกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์

ส่วนที่ 3 สัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสหกรณ์

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้การสัมภาษณ์

1. ชื่อ-สกุล.....
2. อายุ.....
3. ตำแหน่ง.....
4. ระยะเวลาในการเป็นผู้จัดการ.....
5. ระดับการศึกษา.....
6. วัน เวลา ที่ให้การสัมภาษณ์.....

ส่วนที่ 2 โปรดตอบแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์

1. มีการวางแผนเพื่อกำหนดโครงการ (.....) มี (.....) ไม่มี
การบริหาร วิสัยทัศน์ นโยบายการ
บริหารสหกรณ์ไว้ล่วงหน้า
อย่างไร.....
2. มีการส่งเสริมให้สหกรณ์มี (.....) มี (.....) ไม่มี
ภาพลักษณ์และวัฒนธรรมองค์กรที่ดี
อย่างไร.....
3. มีการเปิดโอกาสให้สมาชิกและ (.....) มี (.....) ไม่มี
เจ้าหน้าที่ได้มีส่วนร่วมในการแสดง
ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงาน
ของสหกรณ์
อย่างไร.....

4. มีการวางแผนเพื่อพัฒนา
กระบวนการในการทำงาน ระบบการ
ประสานงานภายในสหกรณ์ และ
ระบบข้อมูลข่าวสารของสหกรณ์
(.....) มี (.....) ไม่มี
อย่างไร.....
.....
.....
5. มีการวางแผนพัฒนาศักยภาพของ
เจ้าหน้าที่/สมาชิกของสหกรณ์
(.....) มี (.....) ไม่มี
อย่างไร.....
.....
.....
6. มีการจัดสวัสดิการให้แก่เจ้าหน้าที่
ตามสมควร
(.....) มี (.....) ไม่มี
อย่างไร.....
.....
.....
7. มีการจัดทำโครงสร้างเงินทุน
(.....) มี (.....) ไม่มี
อย่างไร.....
.....
.....
8. มีการวางแผนทางการเงิน
(.....) มี (.....) ไม่มี
อย่างไร.....
.....
.....
9. มีการจัดทำงบประมาณ
(.....) มี (.....) ไม่มี
อย่างไร.....
.....
.....
10. มีการจัดทำระบบควบคุมภายใน
(.....) มี (.....) ไม่มี
อย่างไร.....
.....
.....

11. มีการจัดทำต้นทุนเงินทุน (.....) มี (.....) ไม่มี
อย่างไร.....
.....
.....
12. มีการกำหนดนโยบายเงินปันผล (.....) มี (.....) ไม่มี
อย่างไร.....
.....
.....
13. มีการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (.....) มี (.....) ไม่มี
อย่างไร.....
.....
.....
14. มีการวางแผนที่จะกำหนดนโยบายการออมและการให้เงินกู้แก่สมาชิกในรูปแบบใหม่ (.....) มี (.....) ไม่มี
อย่างไร.....
.....
.....
15. มีการเปรียบเทียบอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก และเงินกู้ระหว่างสหกรณ์กับธุรกิจคู่แข่ง (เช่น ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารออมสิน) (.....) มี (.....) ไม่มี
อย่างไร.....
.....
.....
16. ความฉับไวในการปรับเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยเมื่อเปรียบเทียบกับธุรกิจคู่แข่ง (.....) มี (.....) ไม่มี
อย่างไร.....
.....
.....
17. มีการนำเทคโนโลยีที่มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพมาใช้ในการให้บริการ (.....) มี (.....) ไม่มี
อย่างไร.....
.....
.....

18. มีการกำหนดมาตรการและ
วิธีการให้บริการสมาชิกที่อยู่ห่างไกล
สำนักงาน
(.....) มี (.....) ไม่มี
อย่างไร.....
.....
.....
19. มีการพิจารณาส่วนแบ่งการตลาด
ด้านเงินออม เมื่อเปรียบเทียบกับ
ธุรกิจคู่แข่ง
(.....) มี (.....) ไม่มี
อย่างไร.....
.....
.....
20. มีการวิจัยสมาชิก
(.....) มี (.....) ไม่มี
อย่างไร.....
.....
.....
21. มีการนำสื่อประชาสัมพันธ์ต่างๆ
มาใช้
(.....) มี (.....) ไม่มี
อย่างไร.....
.....
.....
22. มีการติดตามผลการดำเนินงาน
ของสหกรณ์อย่างต่อเนื่อง
(.....) มี (.....) ไม่มี
อย่างไร.....
.....
.....
23. ความสามารถในการได้รับข้อมูล
ข่าวสารของสมาชิก
(.....) มี (.....) ไม่มี
อย่างไร.....
.....
.....
24. มีการนำกลยุทธ์ทางการตลาด
มาใช้
(.....) มี (.....) ไม่มี
อย่างไร.....
.....
.....
25. ท่านคิดว่าสิ่งใดคือจุดอ่อนของสหกรณ์ฯ

.....
.....
.....
26. ท่านคิดว่าสิ่งใดคือจุดแข็งของสหกรณ์ฯ

.....
.....
.....
27. ท่านคิดว่าสิ่งใดคือปัญหาในการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ

.....
.....
.....
28. ท่านคิดว่าสิ่งใดคืออุปสรรคในการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ

ส่วนที่ 3 โปรดตอบแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสหกรณ์

- ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงการบริหารงานสหกรณ์ฯ

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ขอขอบพระคุณที่ท่านให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์

ภาคผนวก ข

ข้อมูลทั่วไปของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด

ข้อมูลทั่วไปของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด

สหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด ได้รับการจัดให้เป็นสหกรณ์ขนาด “ใหญ่มาก” ปัจจุบันตั้งอยู่ที่อาคารกรมราชทัณฑ์ ชั้น 3 ตำบลสวนใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ก่อตั้งขึ้นมาเป็นเวลา 26 ปีกว่า เป็นสหกรณ์ออมทรัพย์ที่เกิดจากการรวมตัวกันของสมาชิกซึ่งเป็นหรือเคยเป็นข้าราชการหรือลูกจ้างประจำสังกัดกรมราชทัณฑ์ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค หรือเป็นเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ นอกจากนี้ยังมีสมาชิกสมทบ ซึ่งผู้ที่จะเป็นสมาชิกสมทบของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด จะต้องเป็นหรือเคยเป็นข้าราชการหรือลูกจ้างประจำสังกัดกรมราชทัณฑ์ หรือเป็นลูกจ้างชั่วคราวหรือเป็นพนักงานราชการสังกัดกรมราชทัณฑ์ หรือเป็นบิดาหรือมารดาหรือคู่สมรสหรือบุตรของสมาชิก มีสมาชิกทั้งสิ้น จำนวน 9,722 คน (ณ วันที่ 30 กันยายน 2555) สมาชิกสมทบ จำนวน 686 คน (ณ วันที่ 30 กันยายน 2555) ปัจจุบันมีสมาชิกที่เป็นข้าราชการสังกัดกรมราชทัณฑ์ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ภายในส่วนกลางกรม เรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ จำนวน 8,766 คน (ณ วันที่ 1 มกราคม 2556) มีคณะกรรมการดำเนินงานสหกรณ์ จำนวน 15 คน มีอธิบดีกรมราชทัณฑ์เป็นประธานกรรมการ เจ้าหน้าที่สหกรณ์ จำนวน 19 คน ประกอบด้วย ผู้จัดการสหกรณ์ จำนวน 1 คน ผู้ช่วยผู้จัดการ 1 คน ฝ่ายบริหาร 3 คน ฝ่ายสินเชื่อ 4 คน ฝ่ายการเงิน 2 คน ฝ่ายบัญชี 2 คน ฝ่ายประมวลผล 4 คน ประชาสัมพันธ์ 1 คน และพนักงานขับรถยนต์ 1 คน

การให้บริการด้านการเงินและการจัดสวัสดิการ และการให้ผลตอบแทนแก่สมาชิก ของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด มีดังนี้

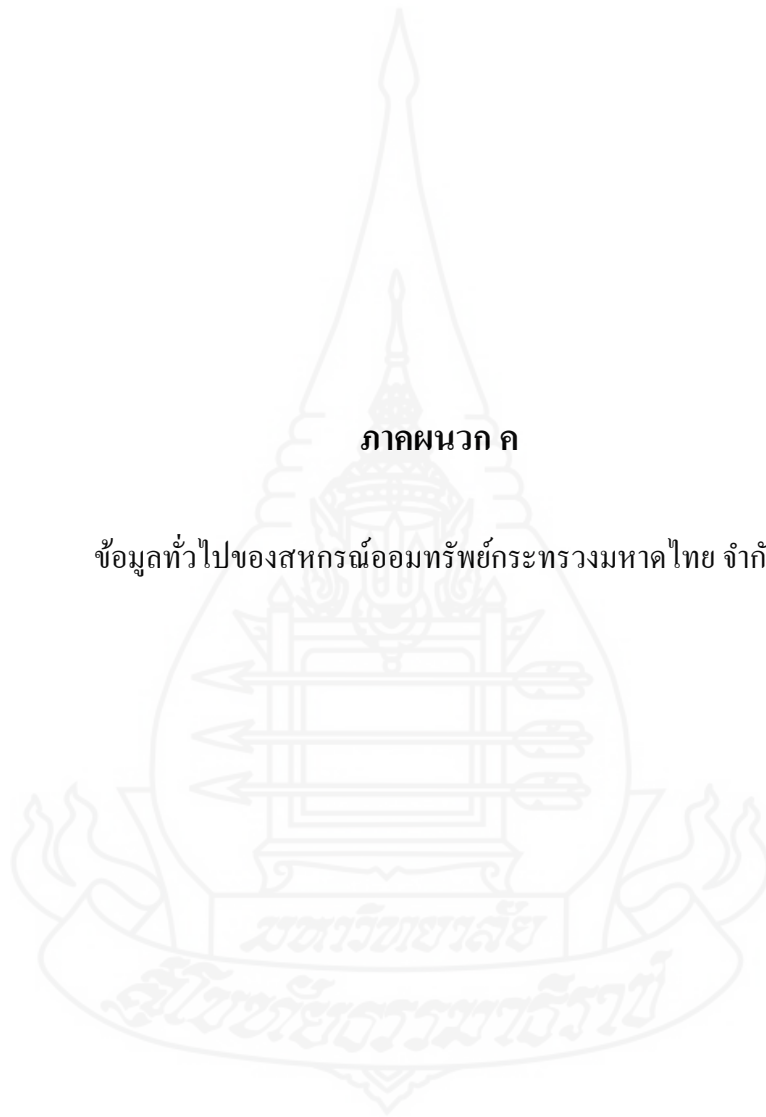
การให้บริการด้านเงินฝาก มี 2 ประเภท ได้แก่ ออมทรัพย์ และออมทรัพย์พิเศษ

การให้บริการด้านเงินกู้ มี 2 ประเภท ได้แก่ ประเภทเงินกู้สามัญ และประเภทเงินกู้เพื่อเหตุฉุกเฉิน โดยประเภทเงินกู้สามัญ แบ่งเป็น เงินกู้สามัญเพื่อการศึกษาแก่สมาชิก เงินกู้สามัญเพื่อการศึกษาแก่บุตรสมาชิก เงินกู้สามัญประเภทใช้สมาชิกค้ำประกัน ประเภทใช้หุ้นค้ำประกัน และประเภทใช้เงินฝากค้ำประกัน วงเงินกู้ประเภทเงินกู้สามัญ กู้ได้สูงสุดไม่เกิน 1,000,000 บาท ซึ่งการใช้บริการเงินกู้สามัญ แบบใช้สมาชิกค้ำประกัน ผู้กู้ต้องทำประกันชีวิต และประกันภัยผู้ค้ำประกันตามรูปแบบที่สหกรณ์กำหนด โดยอัตราค่าเบี้ยประกัน 2 ประเภท ประมาณร้อยละ 5.90 ของวงเงินกู้ ส่วนเงินกู้เพื่อเหตุฉุกเฉิน วงเงินกู้สูงสุดกู้ได้ไม่เกิน 50,000 บาท

การจัดสวัสดิการและการช่วยเหลือสมาชิก สหกรณ์มีการช่วยเหลือสมาชิกกรณีประสบภัย กรณีทุพพลภาพ กรณีสมาชิกหรือคู่สมรสถึงแก่กรรม ทุนการศึกษานูตสมาชิก การจัดสวัสดิการแก่สมาชิกในโอกาสสำคัญของสมาชิก เช่น การสมรส อุปสมบทหรือประกอบพิธีฮัจย์ และกรณีคลอดบุตร การจัดสวัสดิการแก่สมาชิกผู้สูงอายุ เมื่อครบ 60 , 65 , 70 , 75 , 80 , 85 และ 90 ปีบริบูรณ์

ภาคผนวก ค

ข้อมูลทั่วไปของสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด

ข้อมูลทั่วไปของสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด

สหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ได้รับการจัดให้เป็นสหกรณ์ขนาด “ใหญ่มาก” ปัจจุบันตั้งอยู่ที่อาคารดำรงราชานุภาพ ชั้น 4 ถนนอัษฎางค์ เขตพระนคร กรุงเทพฯ ก่อตั้งขึ้นมาเป็นเวลา 48 ปีกว่า เป็นสหกรณ์ออมทรัพย์ที่เกิดจากการรวมตัวกันของสมาชิกซึ่งเป็น หรือเคยเป็นข้าราชการหรือลูกจ้างประจำสังกัดกระทรวงมหาดไทย หรือเป็นเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ นอกจากนี้ยังมีสมาชิกสมทบ โดยผู้ที่จะเป็นสมาชิกสมทบของสหกรณ์ออมทรัพย์ กระทรวงมหาดไทย จำกัด จะต้องเป็น หรือเคยเป็นข้าราชการหรือลูกจ้างประจำสังกัด กระทรวงมหาดไทย หรือเป็นลูกจ้างชั่วคราวหรือเป็นพนักงานราชการสังกัดกระทรวงมหาดไทย หรือเป็นบิดาหรือมารดาหรือคู่สมรสหรือบุตรของสมาชิก โดยสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์ กระทรวงมหาดไทย จำกัด ประกอบด้วย ข้าราชการหรือลูกจ้างประจำของสำนักงานปลัดกระทรวง มหาดไทย กรมราชทัณฑ์ กรมโยธาธิการและผังเมือง และหน่วยงานอื่นๆในราชการส่วนภูมิภาค ทั่วประเทศ ข้าราชการสังกัดกรมราชทัณฑ์ส่วนหนึ่งที่เป็นสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์ กระทรวงมหาดไทย จำกัด เนื่องจากแต่เดิมกรมราชทัณฑ์เคยเป็นแผนกราชทัณฑ์ สังกัด กระทรวงมหาดไทย ต่อมาภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 การราชทัณฑ์ ได้ยก ฐานะเป็นกรมราชทัณฑ์ และในปี พ.ศ. 2545 ได้มีการปฏิรูประบบราชการ จึงได้โอนย้ายกรม ราชทัณฑ์มาสังกัดกระทรวงยุติธรรมจนถึงปัจจุบัน ทำให้ข้าราชการกรมราชทัณฑ์ที่เคยอยู่สังกัด กระทรวงมหาดไทยก่อนปี พ.ศ. 2545 มีโอกาสสมัครเป็นสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์ กระทรวงมหาดไทย จำกัด โดยมีผู้แทนจากสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กรมราชทัณฑ์ และกรมโยธาธิการและผังเมือง เข้าไปมีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ เพื่อ ร่วมกำหนดนโยบายการบริหารสหกรณ์และดูแลผลประโยชน์ของสมาชิกให้ได้รับผลตอบแทน อย่างเท่าเทียมกัน มีสมาชิกทั้งสิ้น จำนวน 9,519 คน (ณ วันที่ 30 กันยายน 2555) สมาชิกสมทบ จำนวน 1,003 คน (ณ วันที่ 30 กันยายน 2555) ปัจจุบันมีสมาชิกที่เป็นข้าราชการสังกัดกรม ราชทัณฑ์ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ภายในส่วนกลางกรม เรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ จำนวน 2,401 คน (ณ วันที่ 1 มกราคม 2556) มีคณะกรรมการดำเนินงานสหกรณ์ จำนวน 15 คน ประกอบด้วย ผู้แทนจากสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย จำนวน 8 คน ผู้แทนจากกรมราชทัณฑ์ จำนวน 4 คน และผู้แทนจากกรมโยธาธิการและผังเมือง จำนวน 3 คน มีปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นประธาน กรรมการ เจ้าหน้าที่สหกรณ์ จำนวน 26 คน ประกอบด้วย ผู้จัดการสหกรณ์ จำนวน 1 คน รอง ผู้จัดการ 1 คน ตรวจสอบภายใน 2 คน ฝ่ายการเงิน 4 คน ฝ่ายบัญชี 4 คน ฝ่ายอำนวยการ 4 คน ฝ่ายทะเบียน 5 คน และฝ่ายสินเชื่อ 5 คน

การให้บริการด้านการเงินและการจัดสวัสดิการและการให้ผลตอบแทนแก่สมาชิก ของ สหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด มีดังนี้

การให้บริการด้านเงินฝาก มี 5 ประเภท ได้แก่ ประเภทออมทรัพย์ ประเภทออมทรัพย์ พิเศษ ฝากประจำรายเดือนปลอดภาษี 24 เดือน ฝากประจำรายเดือนปลอดภาษี 36 เดือน และฝาก ประจำรายเดือนปลอดภาษี 48 เดือน

การให้บริการด้านเงินกู้ มี 4 ประเภท ได้แก่ เงินกู้เพื่อเหตุฉุกเฉิน เงินกู้สามัญ เงินกู้ พิเศษ และเงินยืมเพื่อการศึกษา โดยเงินกู้เพื่อเหตุฉุกเฉิน แบ่งเป็น เงินกู้ฉุกเฉิน ณ สำนักงาน สหกรณ์ วงเงินกู้ไม่เกิน 20,000 บาท เงินกู้ฉุกเฉินกระแสรายวันผ่านธนาคารกรุงศรีอยุธยา วงเงินกู้ จำกัด ไม่เกิน 60,000 บาท และเงินกู้ฉุกเฉินอันเกิดจากภัย วงเงินกู้ไม่เกิน 50,000 บาท ส่วน เงินกู้ สามัญ วงเงินที่กู้ได้ขึ้นอยู่กับระยะเวลาการเป็นสมาชิก ดังนี้ เป็นสมาชิกตั้งแต่ 6 เดือนไม่เกิน 3 ปี กู้ได้ 25 เท่าของเงินเดือน เป็นสมาชิกตั้งแต่ 3 ปี ขึ้นไปไม่เกิน 10 ปี กู้ได้ 45 เท่า ของเงินได้ราย เดือนรวมกับค่าหุ้น เป็นสมาชิกตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไปกู้ได้ 50 เท่าของเงินได้รายเดือนรวมกับค่า หุ้น สมาชิกซึ่งพ้นจากการเป็นข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่สหกรณ์หรือลูกจ้างประจำ กู้ได้ไม่เกิน 90% ของค่าหุ้นและหรือเงินฝาก สมาชิกซึ่งมีค่าหุ้นและหรือเงินฝากเกินกว่าจำนวนจำกัดที่มีสิทธิกู้ได้ คณะกรรมการดำเนินการอาจอนุมัติให้กู้ได้ไม่เกิน 90 % ของค่าหุ้น และหรือเงินฝาก สำหรับเงินกู้ พิเศษ วงเงินกู้ไม่เกิน 8,000,000 บาท เงินกู้พิเศษเพื่อการซื้อรถยนต์ วงเงินกู้ไม่เกิน 1,500,000 บาท เงินกู้พิเศษเพื่อการเคหะสงเคราะห์ วงเงินกู้ไม่เกิน 8,000,000 บาท เงินกู้พิเศษเพื่อการส่งเสริม การประกอบอาชีพ วงเงินกู้ไม่เกิน 8,000,000 บาท เงินกู้พิเศษแก่สมาชิกเพื่อป้องกันชีวิตและ ทรัพย์สิน วงเงินกู้ไม่เกิน 150,000 บาท และเงินยืมเพื่อการศึกษา ตลอดหลักสูตรการศึกษาวงเงินกู้ ไม่เกิน 200,000 บาท นอกจากนี้สมาชิกยังสามารถยืมเงินเป็นสวัสดิการเพื่อทัศนศึกษาหรือการ ท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ ภายในวงเงินไม่เกิน 60,000 บาท

การจัดสวัสดิการและการให้ความช่วยเหลือสมาชิก สหกรณ์มีการจัดสวัสดิการกรณี สมาชิกถึงแก่กรรม กรณีคู่สมรส/บุตรสมาชิกถึงแก่กรรม กรณีสมาชิกประสบภัย ทุนการศึกษา บุตรสมาชิก กองทุนเกษียณอายุราชการ กรณีสมาชิกเกษียณอายุราชการ กรณีสมาชิกลาออกจาก ราชการ เงินสวัสดิการด้านการศึกษา/การศาสนา การสมรส/การรับขวัญบุตร การถึงแก่กรรมของ บิดามารดา และการเป็นคนโสด กองทุนช่วยเหลือผู้กำพร้ากรณีผู้กู้ถึงแก่กรรม

ภาคผนวก ง

ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด ตั้งแต่ปี 2551 - 2555

ตารางผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด ตั้งแต่ปี 2551 - 2555

รายการ	2551	2552	2553	2554	2555
1. จำนวนสมาชิก (คน)	9,340	9,397	9,494	9,390	9,722
2. จำนวนสมาชิกสมทบ (คน)	527	541	611	644	686
3. เงินรับฝาก (บาท)	783,630,516.18	910,274,542.21	1,015,289,147.25	1,079,562,982.84	1,272,193,615.91
4. เงินให้กู้แก่สมาชิก (บาท)	1,398,408,800.00	1,530,305,700.00	2,704,652,766.75	1,980,295,600.00	2,105,382,300.00
5. รายได้ (บาท)	124,908,887.88	128,785,331.79	171,870,366.65	197,130,587.42	207,024,799.04
6. ค่าใช้จ่าย (บาท)	38,885,575.76	38,461,694.95	51,133,336.61	56,528,277.23	56,826,201.98
6.1 ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยและการลงทุน (บาท)	25,791,653.86	26,720,275.58	36,287,894.01	40,588,028.50	36,813,063.93
6.2 ค่าใช้จ่ายการดำเนินงาน (บาท)	13,093,921.90	11,741,419.37	14,845,442.60	15,940,248.73	20,013,138.05
7. หนี้สินรวม (บาท)	794,049,503.77	924,351,697.27	1,475,412,660.21	1,300,209,698.55	1,521,607,832.40
7.1 หนี้สินหมุนเวียน (บาท)	791,896,933.77	922,178,467.27	1,472,899,030.21	1,297,570,198.55	1,518,184,302.40
7.2 หนี้สินไม่หมุนเวียน (บาท)	2,152,570.00	2,173,230.00	2,513,630.00	2,639,500.00	3,423,530.00
8. ทุนของสหกรณ์(บาท)	1,297,743,494.64	1,422,402,362.43	1,622,013,429.14	1,834,849,847.45	2,064,720,393.01
8.1 ทุนเรือนหุ้น (บาท)	1,082,411,850.00	1,192,655,550.00	1,350,482,700.00	1,528,964,090.00	1,730,998,680.00
8.2 ทุนสำรอง (บาท)	111,204,892.47	120,139,936.84	131,470,408.25	146,306,498.59	161,914,575.90
8.3 ทุนสะสมตามข้อบังคับ(บาท)	18,107,092.05	19,406,634.05	19,424,734.05	18,842,114.05	21,608,540.05

ตารางผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด ตั้งแต่ปี 2551 – 2555 (ต่อ)

รายการ	2551	2552	2553	2554	2555
9. กำไรสุทธิ(บาท)	86,019,660.12	90,200,241.54	120,635,586.84	140,737,144.81	150,198,597.06
10. สินทรัพย์รวม (บาท)	2,091,792,998.41	2,346,754,059.70	3,097,426,089.35	3,135,059,546.00	3,586,328,225.41
10.1 สินทรัพย์หมุนเวียน (บาท)	715,881,628.50	898,605,084.46	629,370,700.11	576,242,189.47	730,251,909.61
10.2 สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน (บาท)	1,375,911,369.91	1,448,148,975.24	2,468,055,389.24	2,558,817,356.53	2,856,076,315.80
11. สินทรัพย์สภาพคล่อง (บาท)	334,654,609.60	530,905,568.80	254,867,129.80	179,196,902.39	300,635,206.13
11.1 เงินสดและเงินฝากธนาคาร (บาท)*	149,654,609.60	480,905,568.80	204,867,129.80	129,196,902.39	150,635,206.13
11.2 เงินลงทุนระยะสั้น (บาท)	185,000,000.00	50,000,000.00	50,000,000.00	50,000,000.00	150,000,000.00

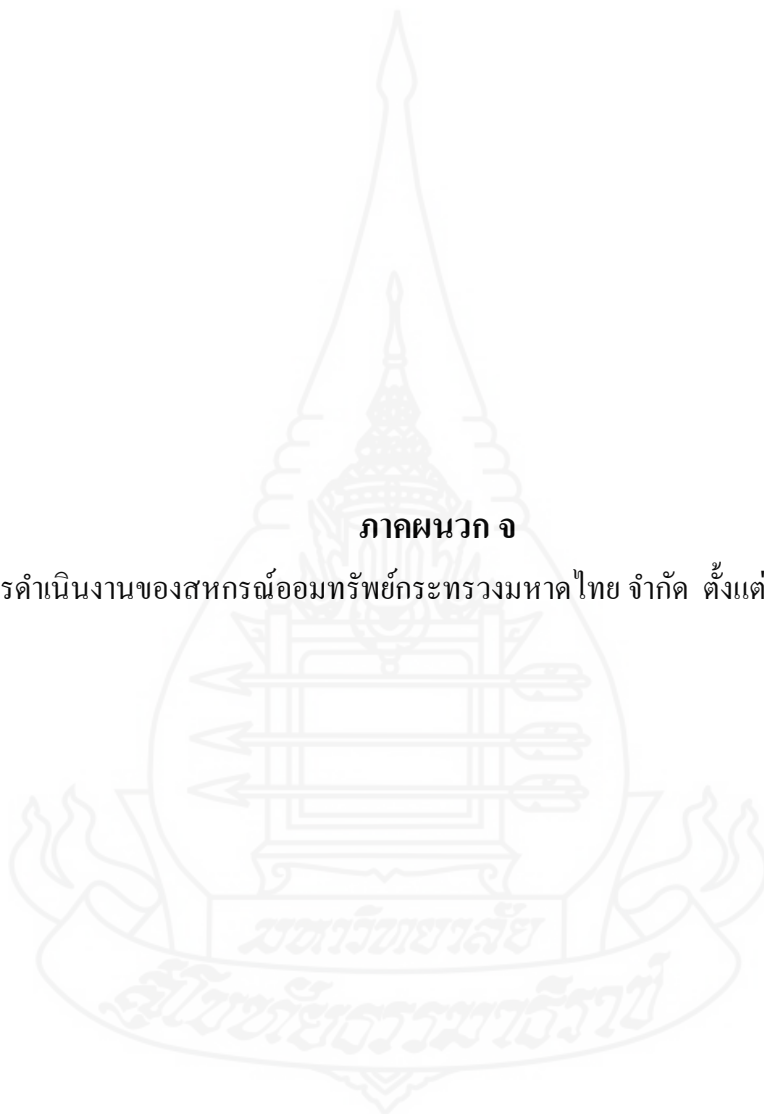
* ทุนดำเนินการ (บาท) หมายถึง ยอดรวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์

* เงินให้กู้แก่สมาชิก (บาท) หมายถึง เงินให้สินเชื่อ

* เงินสดและเงินฝากธนาคาร (บาท) หมายถึง เงินสดและเงินฝากธนาคารที่สหกรณ์ไปฝากไว้ที่สถาบันการเงินต่างๆ เช่น ธนาคารหรือชุมนุมสหกรณ์

ภาคผนวก จ

ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ตั้งแต่ปี 2551 - 2555

ตารางผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด พ.ศ. 2551 - 2555

รายการ	2551	2552	2553	2554	2555
1. จำนวนสมาชิก (คน)	9,593	9,537	9,547	9,526	9,519
2. จำนวนสมาชิกสมทบ (คน)	367	459	667	920	1,003
3. เงินรับฝาก (บาท)	2,208,955,308.21	2,355,530,028.69	2,667,040,987.27	2,822,266,722.83	3,001,470,805.68
4. เงินให้กู้แก่สมาชิก (บาท)	3,540,107,808	3,766,138,547	4,111,709,556	4,605,239,426.80	4,902,356,036
5. รายได้ (บาท)	177,915,340.57	191,451,440.25	207,630,249.87	241,612,343.02	242,366,970.41
6. ค่าใช้จ่าย (บาท)	96,508,373.24	100,872,501.28	106,564,585.67	111,341,113.75	129,056,250.35
6.1 ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยและการลงทุน (บาท)	75,940,301.44	77,948,230.46	79,412,057.39	82,275,957.92	99,770,077.57
6.2 ค่าใช้จ่ายการดำเนินงาน (บาท)	20,568,071.80	22,924,270.82	27,152,528.28	29,065,155.83	29,286,172.78
7. หนี้สินรวม (บาท)	2,244,159,152.14	2,393,270,560.18	2,709,910,612.99	2,988,370,102.38	3,043,813,358.33
7.1 หนี้สินหมุนเวียน (บาท)	2,210,228,274.06	2,357,612,370.10	2,670,967,469.91	2,946,572,592.38	3,006,016,514.33
7.2 หนี้สินไม่หมุนเวียน (บาท)	33,930,878.08	35,658,190.08	38,943,143.08	41,797,510.00	37,796,844.00
8. ทุนของสหกรณ์(บาท)	1,952,465,339.93	2,144,291,128.57	2,320,104,073.75	2,523,922,837.71	2,724,190,156.37
8.1 ทุนเรือนหุ้น (บาท)	1,584,841,190	1,745,911,770	1,885,223,320	2,043,184,770	2,208,976,440
8.2 ทุนสำรอง (บาท)	194,933,188.41	214,019,422.18	233,023,304	258,014,903.66	288,977,240.85
8.3 ทุนสะสมตามข้อบังคับ(บาท)	13,218,702.28	15,240,702.28	16,836,702.28	9,359,007.90	9,970,007.90

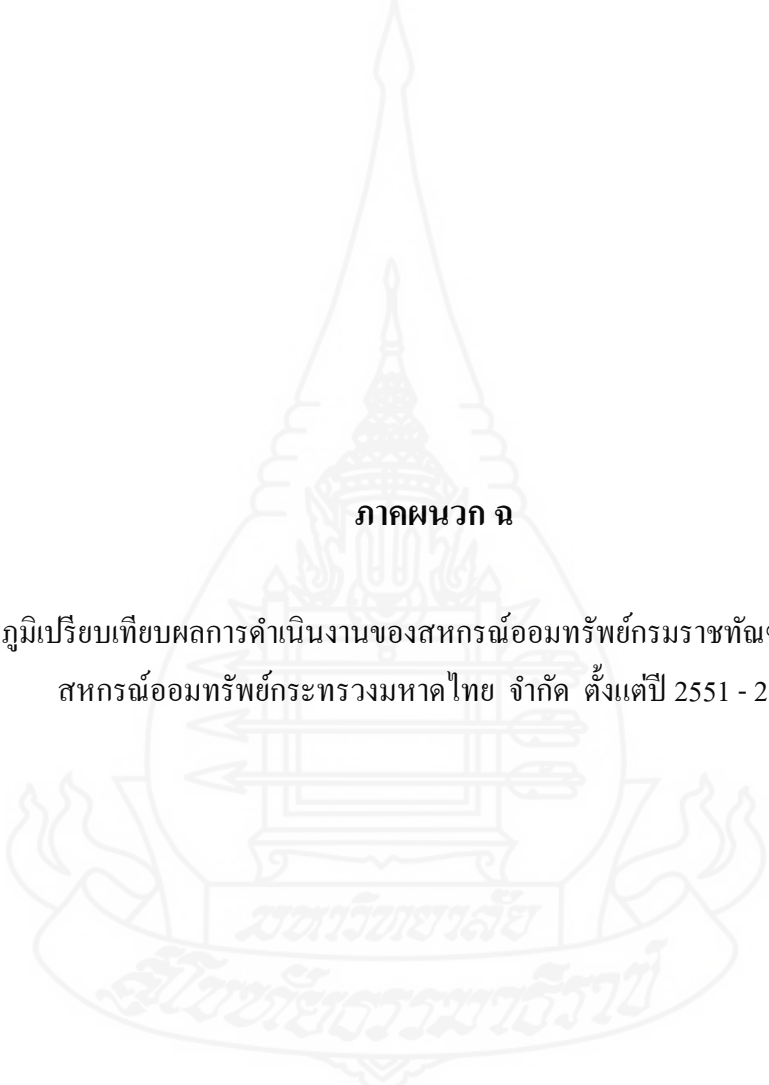
ตารางผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด พ.ศ. 2551 - 2555 (ต่อ)

รายการ	2551	2552	2553	2554	2555
9. กำไรสุทธิ(บาท)	157,347,268.77	168,527,169.43	180,477,721.59	212,547,187.19	213,080,797.63
10. สินทรัพย์รวม (บาท)	4,196,624,492.07	4,537,561,688.75	5,030,014,686.74	5,512,292,940.09	5,768,003,514.70
10.1 สินทรัพย์หมุนเวียน (บาท)	900,748,514.32	984,581,873.22	1,025,827,866.30	1,104,649,749.04	1,061,018,825.41
10.2 สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน (บาท)	3,295,875,977.75	3,552,979,815.53	4,004,186,820.44	4,407,643,191.05	4,706,984,689.29
11. สินทรัพย์สภาพคล่อง (บาท)*	350,396,366.72	419,788,724.70	446,767,164.39	508,233,484.90	429,684,343.76
11.1 เงินสดและเงินฝากธนาคาร (บาท)*	350,396,366.72	409,788,724.70	401,767,164.39	405,233,484.90	329,684,343.76
11.2 เงินลงทุนระยะสั้น (บาท)	0	10,000,000.00	45,000,000.00	103,000,000.00	100,000,000.00

* ทุนดำเนินการ (บาท) หมายถึง ยอดรวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์

* เงินให้กู้แก่สมาชิก (บาท) หมายถึง เงินให้สินเชื่อ

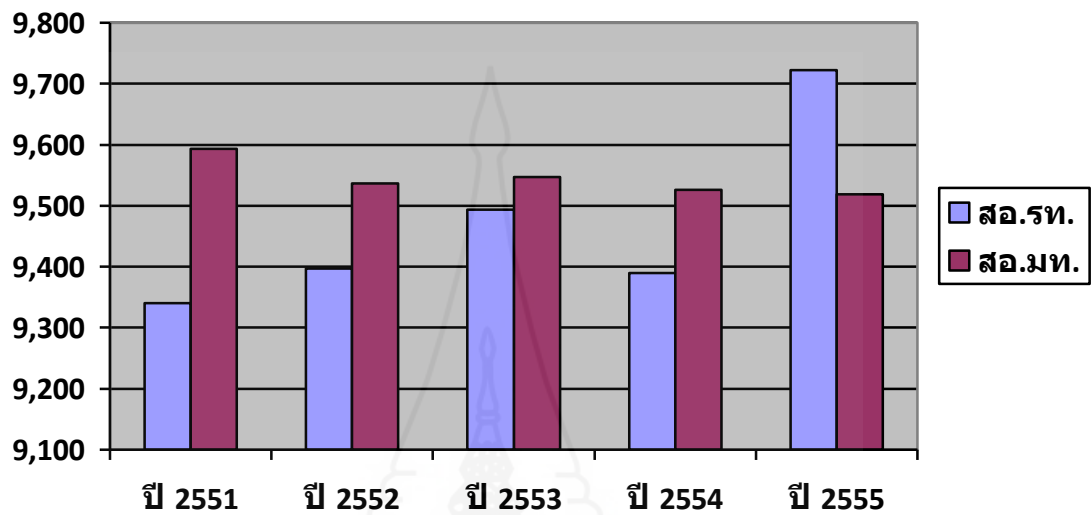
* เงินสดและเงินฝากธนาคาร (บาท) หมายถึง เงินสดและเงินฝากธนาคารที่สหกรณ์ไปฝากไว้ที่สถาบันการเงินต่างๆ เช่น ธนาคารหรือชุมนุมสหกรณ์

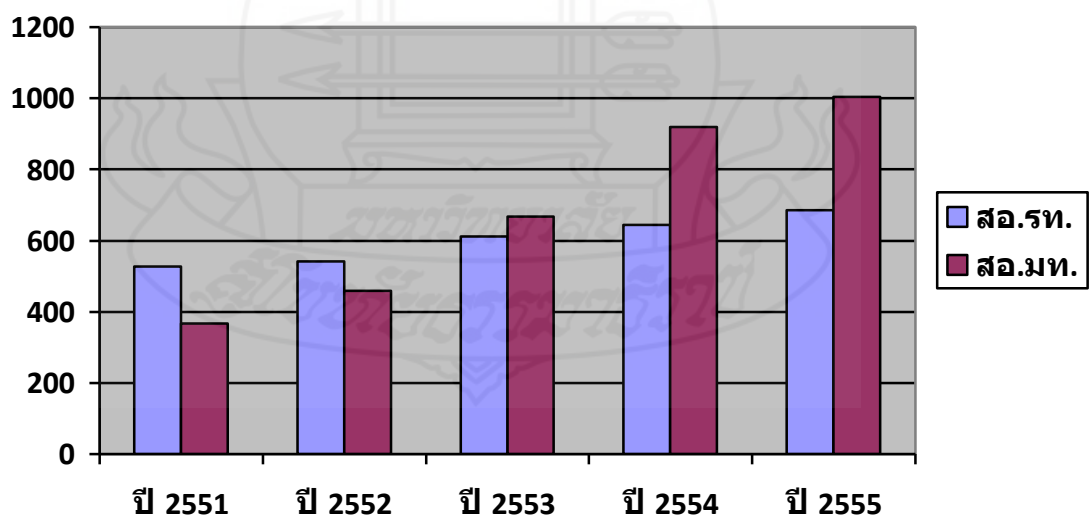
ภาคผนวก ฉ

แผนภูมิเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และ
สหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ตั้งแต่ปี 2551 - 2555

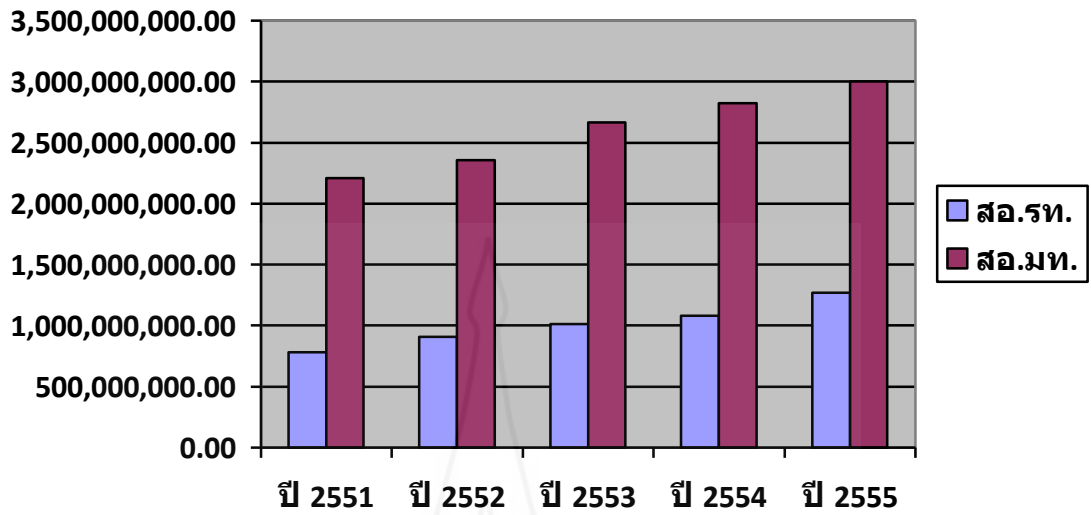
แผนภูมิเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และ
สหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ตั้งแต่ปี 2551 - 2555

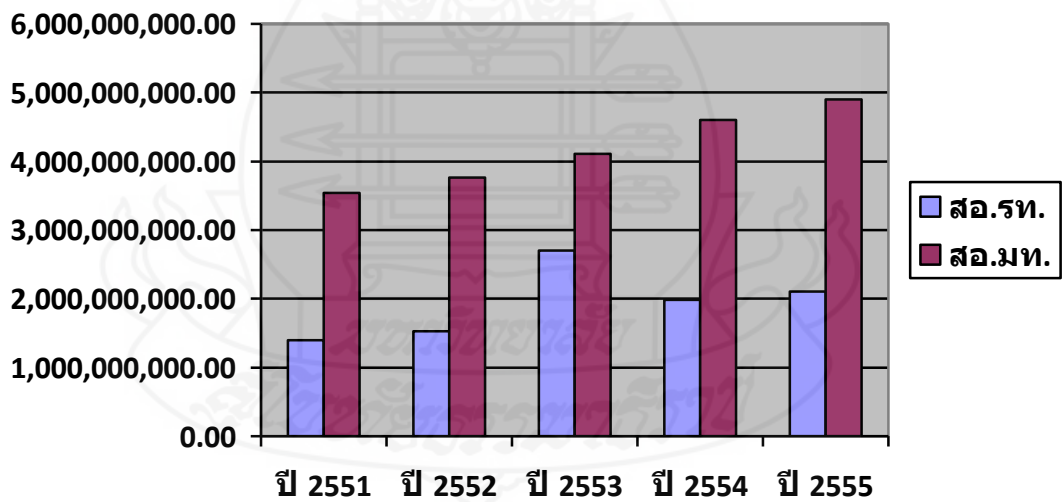
แผนภูมิที่ 1 เปรียบเทียบจำนวนสมาชิก (คน)

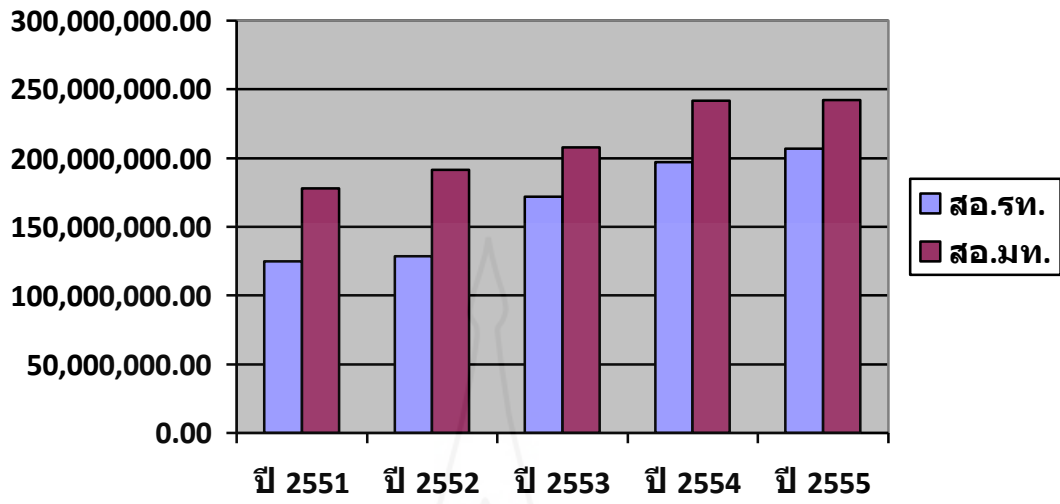
แผนภูมิที่ 2 เปรียบเทียบจำนวนสมาชิกสมทบ (คน)

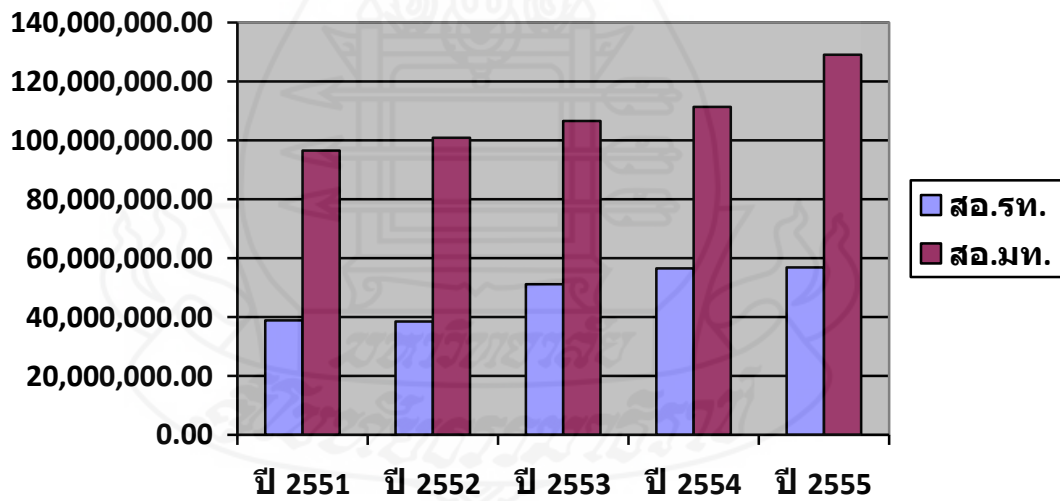
แผนภูมิที่ 3 เปรียบเทียบจำนวนเงินรับฝาก (บาท)

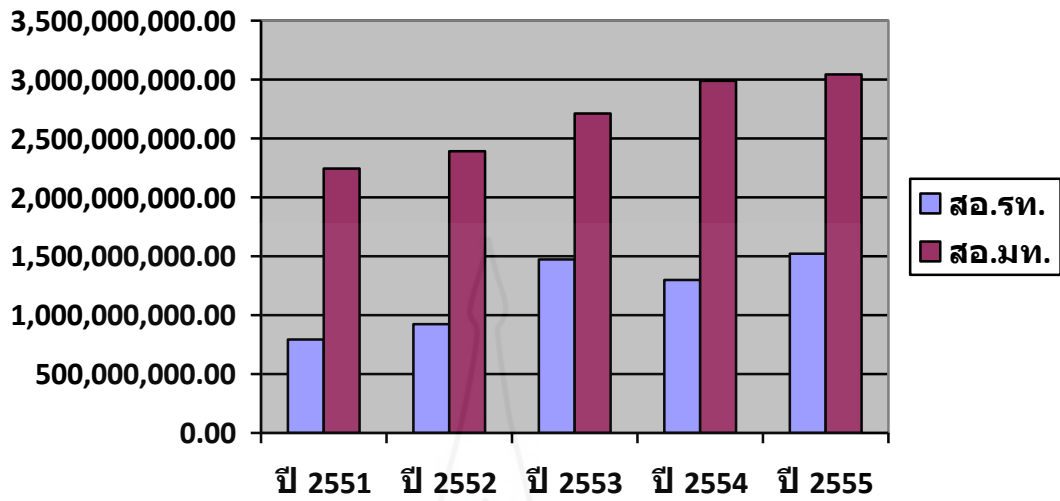
แผนภูมิที่ 4 เปรียบเทียบจำนวนเงินให้กู้แก่สมาชิก (บาท)

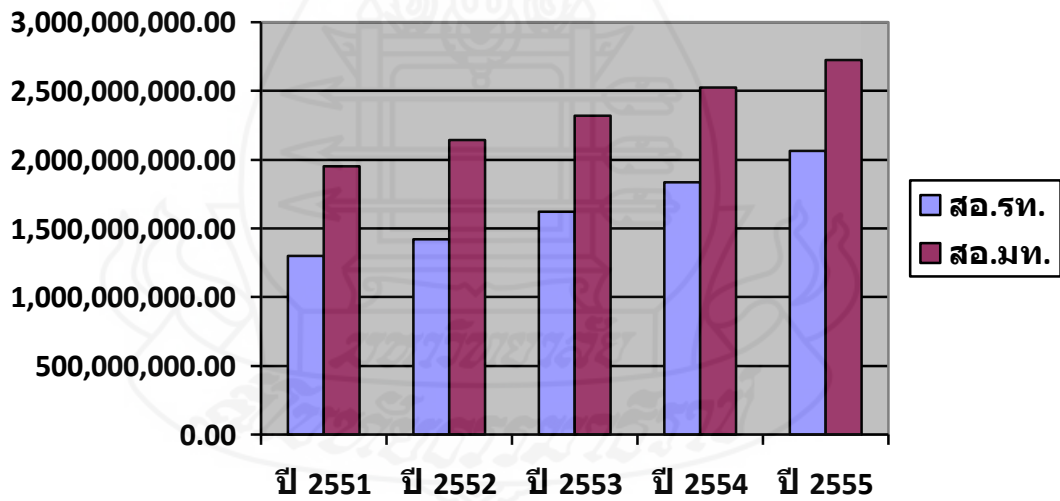
แผนภูมิที่ 5 เปรียบเทียบจำนวนรายได้ (บาท)

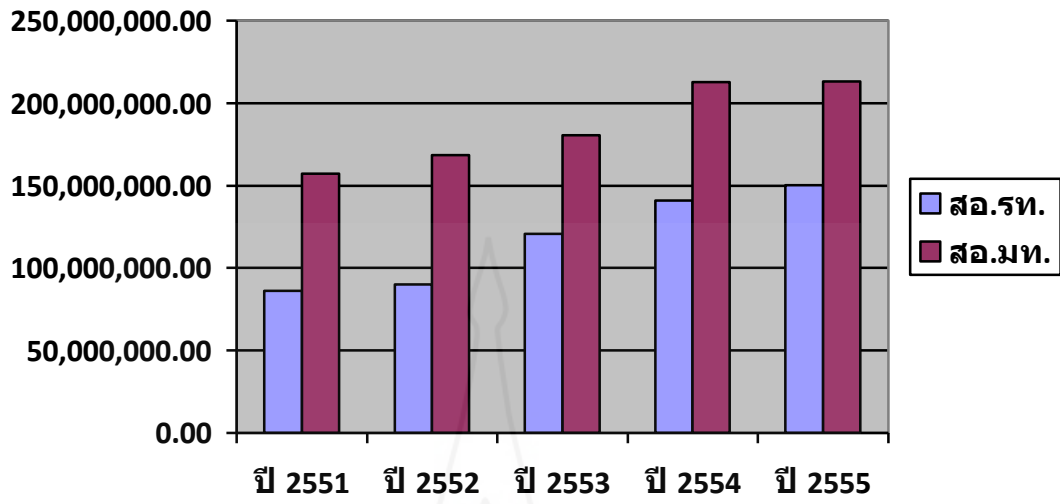
แผนภูมิที่ 6 เปรียบเทียบจำนวนค่าใช้จ่าย (บาท)

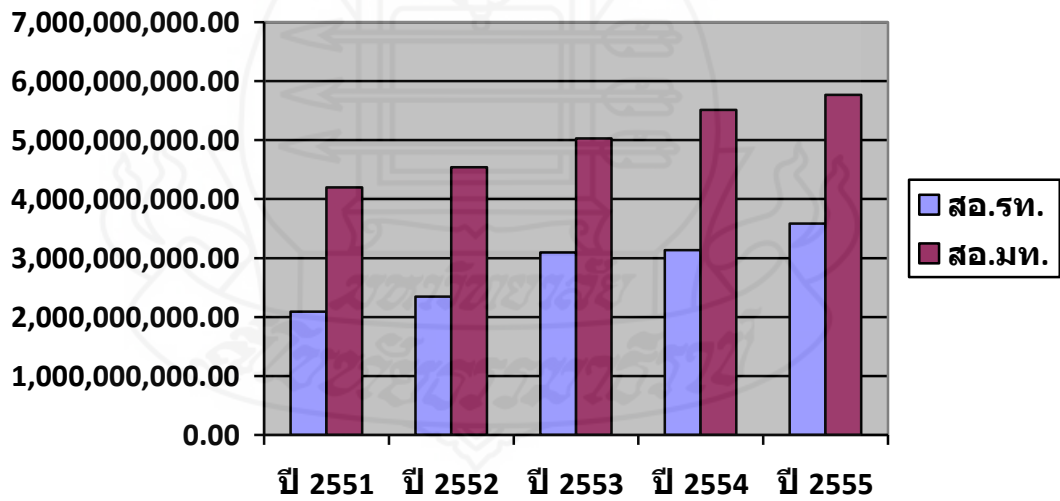
แผนภูมิที่ 7 เปรียบเทียบจำนวนหนี้สินรวม (บาท)

แผนภูมิที่ 8 เปรียบเทียบจำนวนทุนของสหกรณ์(บาท)

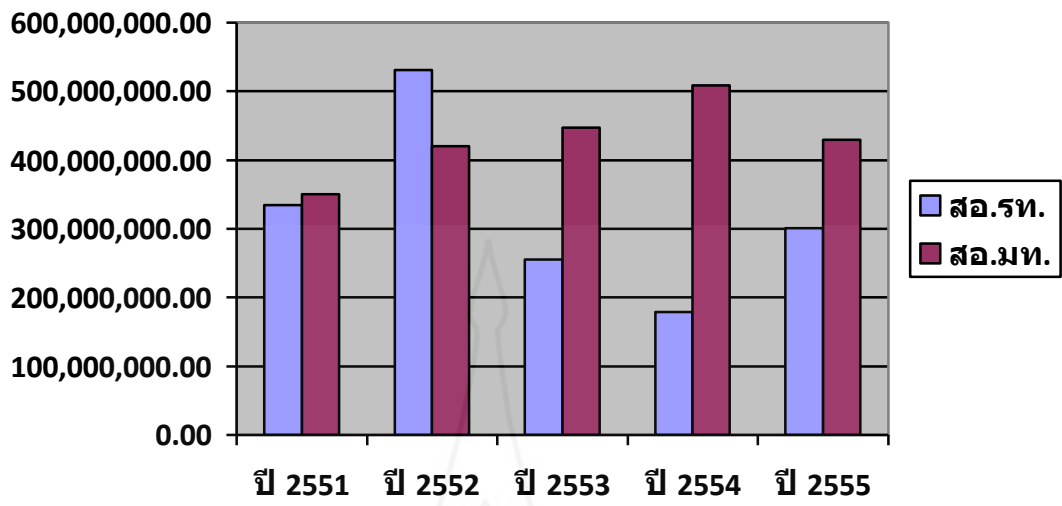

แผนภูมิที่ 9 เปรียบเทียบจำนวนทำไรสุทธี (บาท)

แผนภูมิที่ 10 เปรียบเทียบจำนวนสินทรัพย์รวม (บาท)

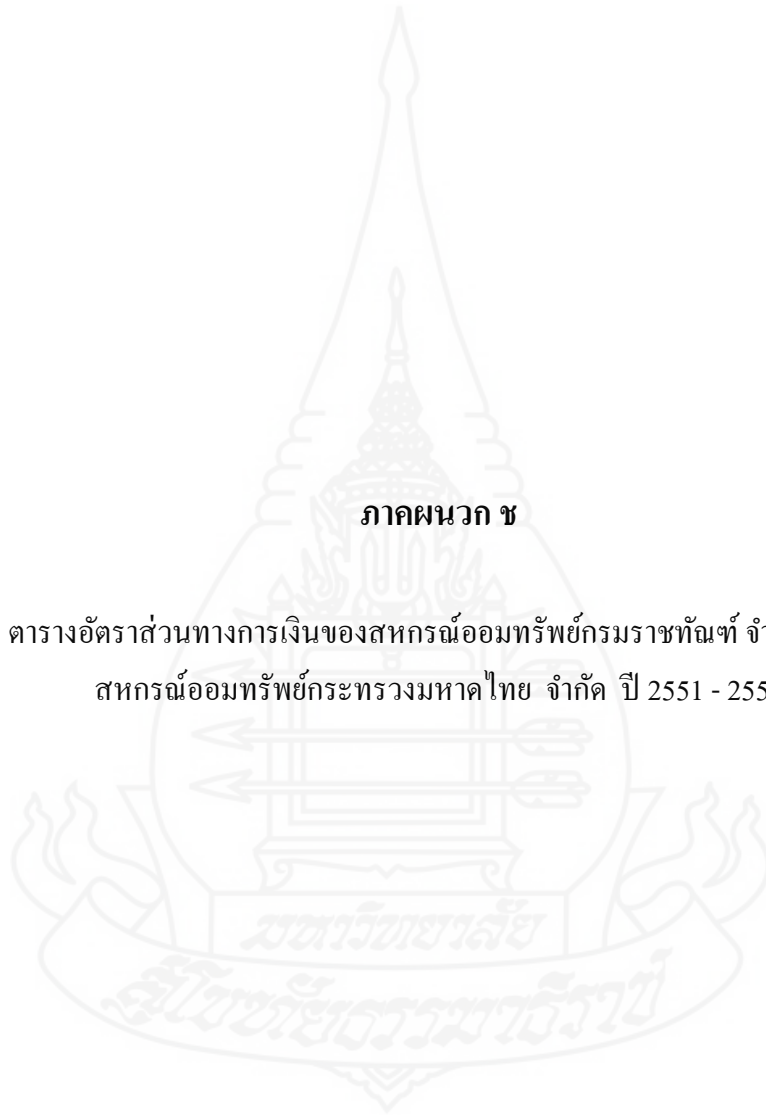

แผนภูมิที่ 11 เปรียบเทียบจำนวนสินทรัพย์สภาพคล่อง (บาท)

ภาคผนวก ข

ตารางอัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด และ
สหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ปี 2551 - 2555

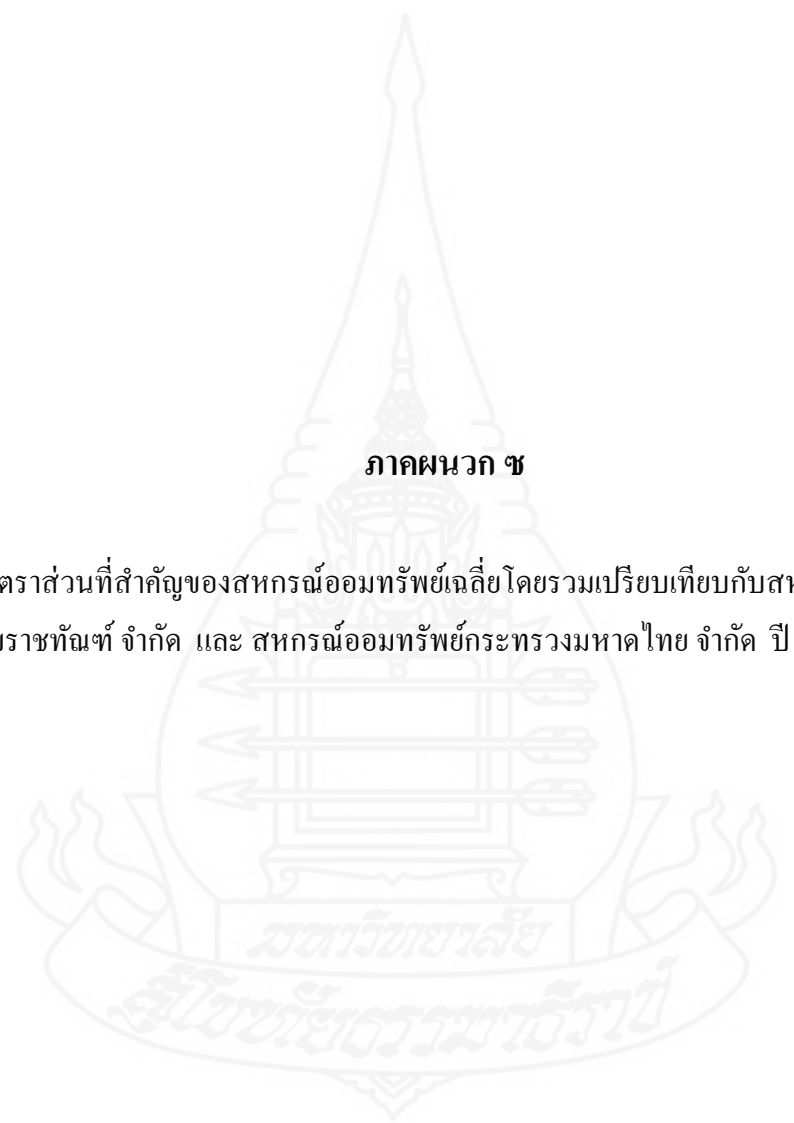

ตารางอัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด ปี 2551 – 2555

รายการ	หน่วย	อัตราส่วนของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด				
		ปี 2551	ปี 2552	ปี 2553	ปี 2554	ปี 2555
1. ด้านความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง						
1.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน	เท่า	0.61	0.65	0.91	0.71	0.74
1.2 อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์	เท่า	0.05	0.05	0.04	0.05	0.05
1.3 อัตราการเติบโตของทุนสหกรณ์	ร้อยละ	10.92	9.61	14.03	13.12	12.53
1.4 อัตราการเติบโตของหนี้	ร้อยละ	9.72	16.41	59.62	-13.47	17.03
1.5 อัตราผลตอบแทนต่อส่วน ของทุน	ร้อยละ	6.97	6.63	7.93	8.14	7.70
2. ด้านคุณภาพของสินทรัพย์						
2.1 อัตราการหมุนของสินทรัพย์	รอบ	0.06	0.06	0.06	0.06	0.06
2.2 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	ร้อยละ	4.32	4.06	4.43	4.52	4.47
2.3 อัตราการเติบโตของสินทรัพย์	ร้อยละ	10.46	12.19	31.99	1.21	14.39
3. ด้านการทำกำไร						
3.1 อัตราการเติบโตของทุนสำรอง	ร้อยละ	7.60	8.03	9.43	11.28	10.67
3.2 อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิ	ร้อยละ	11.94	4.86	33.74	16.66	6.72
3.3 อัตรากำไรสุทธิ	ร้อยละ	69.05	70.07	70.23	71.6	72.77
4. ด้านสภาพคล่อง						
อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	เท่า	0.90	0.97	0.43	0.44	0.48
5. ด้านอื่นๆ						
5.1 อัตราส่วนทุนเรือนหุ้นต่อสมาชิก	บาท/คน	109,700.20	120,009.61	133,645.00	152,378.32	166,314.25
5.2 อัตราส่วนเงินฝากต่อสมาชิก	บาท/คน	79,419.33	91,595.35	100,473.94	107,590.49	122,232.28
5.3 อัตราส่วนเงินให้กู้ต่อสมาชิก	บาท/คน	161,699.76	166,414.58	265,630.52	293,130.32	314,378.14

ตารางอัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ปี 2551 – 2555

รายการ	หน่วย	อัตราส่วนของสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด				
		ปี 2551	ปี 2552	ปี 2553	ปี 2554	ปี 2555
1. ด้านความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง						
1.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน	เท่า	1.15	1.12	1.17	1.18	1.12
1.2 อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์	เท่า	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05
1.3 อัตราการเติบโตของทุนสหกรณ์	ร้อยละ	12.15	9.82	8.20	8.78	7.93
1.4 อัตราการเติบโตของหนี้	ร้อยละ	7.95	6.64	13.23	10.28	1.86
1.5 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน	ร้อยละ	8.52	8.23	8.09	8.78	8.12
2. ด้านคุณภาพของสินทรัพย์						
2.1 อัตราการหมุนของสินทรัพย์	รอบ	0.06	0.06	0.06	0.06	0.06
2.2 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	ร้อยละ	3.93	3.86	3.77	4.03	3.78
2.3 อัตราการเติบโตของสินทรัพย์	ร้อยละ	9.86	8.12	10.85	9.59	4.64
3. ด้านการทำกำไร						
3.1 อัตราการเติบโตของทุนสำรอง	ร้อยละ	7.93	9.79	8.88	10.72	12.00
3.2 อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิ	ร้อยละ	14.36	7.11	7.09	17.77	0.25
3.3 อัตรากำไรสุทธิ	ร้อยละ	61.84	62.57	62.87	65.81	62.35
4. ด้านสภาพคล่อง						
อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	เท่า	0.41	0.42	0.38	0.37	0.35
5. ด้านอื่นๆ						
5.1 อัตราส่วนทุนเรือนหุ้นต่อสมาชิก	บาท/คน	159,120.60	174,661.04	184,572.48	195,594.94	209,938.84
5.2 อัตราส่วนเงินฝากต่อสมาชิก	บาท/คน	380,903.26	410,308.30	446,038.05	271,059.04	286,181.43
5.3 อัตราส่วนเงินให้กู้ต่อสมาชิก	บาท/คน	359,926.64	380,428.34	408,778.61	442,093.68	465,285.66

ภาคผนวก ข

ตารางอัตราส่วนที่สำคัญของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ยโดยรวมเปรียบเทียบกับสหกรณ์ออมทรัพย์
กรมราชทัณฑ์ จำกัด และ สหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ปี 2551 - 2555

ตารางแสดงอัตราส่วนที่สำคัญของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ยโดยรวม
เปรียบเทียบกับสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด ปี 2551 – 2555

รายการ	หน่วย	อัตราส่วน ของ สอ.รท. ปี 2555	อัตราส่วนสหกรณ์ ออมทรัพย์เฉลี่ย ขนาดใหญุ่่มาก (Peer Group) ปี 2554	ดีมาก	ดี	พอใช้หรือ ต้องปรับปรุง
1. ด้านความเพียงพอของ เงินทุนต่อความเสี่ยง						
1.1 อัตราส่วนหนี้สิน ต่อทุน	เท่า	0.74	1.00		✓	
1.2 อัตราส่วนทุนสำรอง ต่อสินทรัพย์	เท่า	0.05	0.04		✓	
1.3 อัตราการเติบโต ของทุนสหกรณ์	ร้อยละ	12.53	12.13		✓	
1.4 อัตราการเติบโต ของหนี้	ร้อยละ	17.03	23.95	✓		
1.5 อัตราผลตอบแทน ต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	ร้อยละ	7.70	7.20		✓	
2. ด้านคุณภาพของ สินทรัพย์						
2.1 อัตราการหมุนของ สินทรัพย์	รอบ	0.06	0.05		✓	
2.2 อัตราผลตอบแทน ต่อสินทรัพย์	ร้อยละ	4.47	3.69		✓	
2.3 อัตราการเติบโต ของสินทรัพย์	ร้อยละ	14.39	17.73			✓

ตารางแสดงอัตราส่วนที่สำคัญของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ยโดยรวม
เปรียบเทียบกับสหกรณ์ออมทรัพย์กรมราชทัณฑ์ จำกัด ปี 2551 – 2555

(ต่อ)

รายการ	หน่วย	อัตราส่วน ของ สอ.รท. ปี 2555	อัตราส่วนสหกรณ์ ออมทรัพย์เฉลี่ย ขนาดใหญ่ (Peer Group) ปี 2554	ดีมาก	ดี	พอใช้หรือ ต้องปรับปรุง
3. ด้านการทำกำไร						
3.1 อัตราการเติบโตของ ทุนสำรอง	ร้อยละ	10.67	11.93		✓	
3.2 อัตราการเติบโตของ กำไรสุทธิ	ร้อยละ	6.72	13.15			✓
3.3 อัตรากำไรสุทธิ	ร้อยละ	72.77	63.06	✓		
4. ด้านสภาพคล่อง						
อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	เท่า	0.48	0.45		✓	
5. ด้านอื่นๆ						
5.1 อัตราส่วนทุนเรือน หุ้นต่อสมาชิก	บาท/คน	166,314.25	N/A		✓	
5.2 อัตราส่วนเงินฝาก ต่อสมาชิก	บาท/คน	122,232.28	N/A		✓	
5.3 อัตราส่วนเงินให้กู้ ต่อสมาชิก	บาท/คน	314,378.14	N/A			✓

ตารางแสดงอัตราส่วนที่สำคัญของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ยโดยรวม
เปรียบเทียบกับสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ปี 2551 – 2555

รายการ	หน่วย	อัตราส่วน ของ สอ.มท. ปี 2555	อัตราส่วนสหกรณ์ ออมทรัพย์เฉลี่ย ขนาดใหญ่ (Peer Group) ปี 2554	ดีมาก	ดี	พอใช้หรือ ต้องปรับปรุง
1. ด้านความเพียงพอของ เงินทุนต่อความเสี่ยง						
1.1 อัตราส่วนหนี้สิน ต่อทุน	เท่า	1.12	1.00		✓	
1.2 อัตราส่วนทุนสำรอง ต่อสินทรัพย์	เท่า	0.05	0.04		✓	
1.3 อัตราการเติบโตของ ทุนสหกรณ์	ร้อยละ	7.93	12.13			✓
1.4 อัตราการเติบโตของ หนี้	ร้อยละ	1.86	23.95	✓		
1.5 อัตราผลตอบแทน ต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	ร้อยละ	8.12	7.20		✓	
2. ด้านคุณภาพของ สินทรัพย์						
2.1 อัตราการหมุนของ สินทรัพย์	รอบ	0.06	0.05		✓	
2.2 อัตราผลตอบแทน ต่อสินทรัพย์	ร้อยละ	3.78	3.69		✓	
2.3 อัตราการเติบโต ของสินทรัพย์	ร้อยละ	4.64	17.73			✓

ตารางแสดงอัตราส่วนที่สำคัญของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ยโดยรวม
เปรียบเทียบกับสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด ปี 2551 – 2555

(ต่อ)

รายการ	หน่วย	อัตราส่วน ของ สอ.มท. ปี 2555	อัตราส่วนสหกรณ์ ออมทรัพย์เฉลี่ย ขนาดใหญ่ (Peer Group) ปี 2554	ดีมาก	ดี	พอใช้หรือ ต้องปรับปรุง
3. ด้านการทำกำไร						
3.1 อัตราการเติบโตของ ทุนสำรอง	ร้อยละ	12.00	11.93		✓	
3.2 อัตราการเติบโตของ กำไรสุทธิ	ร้อยละ	0.25	13.15			✓
3.3 อัตรากำไรสุทธิ	ร้อยละ	62.35	63.06		✓	
4. ด้านสภาพคล่อง						
อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	เท่า	0.35	0.45		✓	
5. ด้านอื่นๆ						
5.1 อัตราส่วนทุนเรือน หุ้นต่อสมาชิก	บาท/คน	209,938.84	N/A		✓	
5.2 อัตราส่วนเงินฝาก ต่อสมาชิก	บาท/คน	286,181.43	N/A		✓	
5.3 อัตราส่วนเงินให้กู้ ต่อสมาชิก	บาท/คน	465,285.66	N/A			✓

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางนภา น่วมศรี
วัน เดือน ปีเกิด	10 พฤศจิกายน 2519
สถานที่เกิด	อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี
ประวัติการศึกษา	1. ศิลปศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ปี พ.ศ. 2543 2. รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ปี พ.ศ. 2552
สถานที่ทำงาน	เรือนจำจังหวัดสุพรรณบุรี อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี
ตำแหน่ง	นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ

